

امام مهدی (عج)

نقطه مشترک وحدت اسلامی

دَلِيْلُ الْعَصَمَى
سَبِيلُ حَفْرَتِيْنِ
بِحُكْمِ زَرَّهَا

نویسنده :

مهندس علی اصغر اکبری

کلیه احادیث این کتاب انتخاب شده از کتب اهل سنت است

(شافعی - حنبلی - حنفی - مالکی)

امام مهدی (عج)

نقطه مشترک

وحدت اسلامی

اکبری، علی اصغر، ۱۳۲۸ -

امام مهدی (عج)، نقطه مشترک وحدت اسلامی /نویسنده

علی اصغر اکبری. - تهران: واج گستران، ۱۳۷۹.

۱۲۴ ص.

ISBN 964-7059-14-0

فهرستنويسي براساس اطلاعات فيبا.

۱. محمد بن حسن (عج)، امام دوازدهم، ۲۰۵ ق.

۲. مهدویت. الف. عنوان.

۲۹۷/۹۰۹

BP ۵۱/۷۲ الف

۷۹-۱۰۰۸۷

کتابخانه ملی ایران

امام مهدی (عج) نقطه مشترک

وحدت اسلامی

نویسنده: مهندس علی اصغر اکبری

انتشارات: واج گستران، تلفن: ۸۲۱۹۰۹۱

چاپ: نخست؛ ۱۳۷۹

تیراژ: ۵۰۰۰ جلد

چاپ و صحافی: سازمان چاپ احمدی

طرح روی جلد:

خدمات کامپیوتر نجم الثاقب تلفن: ۸۲۳۳۶۵۱

شابک: ۹۶۴-۷۰۵۹-۱۴-۰

کلیه حقوق محفوظ است.

قیمت: ۱۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

۱.....	قسمت اول ..... واجب است مسلمانان در هر عصری امام زمان خود را بشناسند
۲.....	قسمت دوم ..... تعداد ائمه یا امامان یا خلفاء و یا اوصیاء و یا اولیاء و یا امیران ... باید دوازده نفر باشد
۵.....	قسمت سوم ..... تعداد امامان و خلفاء دوازده نفر به تعداد دوازده نقیب بنی اسرائیل هستند
۷.....	قسمت چهارم ..... دوازده امام یا خلیفه ... از قبیله قریش و از طایفه بنی هاشم هستند
۱۰.....	قسمت پنجم ..... اولین خلیفه و امام علی بن ابی طالب (ع) است و آخرين آنها مهدی (ع) است
۱۲.....	قسمت ششم ..... دوازده امام و خلیفه ... باید از فرزندان علی بن ابی طالب (ع) باشند
۱۵.....	قسمت هفتم ..... خداآند منان و رسول خدا (ص) اسامی ۱۲ امام و خلیفه را مشخص کردند
۲۱.....	قسمت هشتم ..... نظریه بعضی علماء اهل سنت درباره ۱۲ امام
۲۵.....	قسمت نهم ..... منکران خروج مهدی (ع) کافر هستند
۲۶.....	قسمت دهم ..... مهدی (ع) آخرین امام و آخرین خلیفه است
۲۷.....	قسمت یازدهم ..... مهدی (ع) از عترت رسول خدا (ص) و از فرزندان فاطمه (س) است
۲۹.....	قسمت دوازدهم ..... تولد صاحب الزمان (ع)

فهرست مطالب

---

۳۴	قسمت سیزدهم
	«شمائل» و «سیمای» امام زمان (عج)
۴۰	قسمت چهاردهم
	قیام و انقلاب مهدی موعود (عج) حتمی است
۴۲	قسمت پانزدهم
	مهدی نهمین فرزند امام حسین (ع) است
۴۳	قسمت شانزدهم
	نام و کنیه مهدی (عج) در روایات
۴۵	قسمت هفدهم
	مهدی (عج) مادرش بهترین کنیزان عالم است
۴۸	قسمت هجدهم
	مهدی موعود(عج) دارای دو غیبت است «غیبت صغیری» و «غیبت کبری»
۵۲	قسمت نوزدهم
	کسانیکه در غیبت صغیری امام زمان (عج) را دیده‌اند
۵۹	قسمت بیستم
	کسانیکه در غیبت کبری امام زمان (عج) را دیده‌اند
۷۰	قسمت بیست و یکم
	طریقه استفاده از فیض خداوند در غیبت امام زمان (عج) و وجوب وجود
	امام در هر عصر
۸۱	قسمت بیست و دوم
	علائم قبل از ظهور و امتحان مردم در شدائند
۸۷	قسمت بیست و سوم
	علائم روز ظهور
۸۹	قسمت بیست و چهارم
	۲۱۲ نفر شورای انقلاب امام زمان (عج)

فهرست مطالب

۹۲.....	قسمت بیست و پنجم
	«البیعة لله» جمله‌ای که روی پرچم امام زمان (عج) نوشته شده است
۹۳.....	قسمت بیست و ششم
	ظهور امام مهدی (عج) از مکه در مسجد الحرام و کنار خانه خدا شروع می‌شود
۹۵.....	قسمت بیست و هفتم
	روش مهدی (عج) همان روش و سنت رسول خدا (ص) است
۹۶.....	قسمت بیست و هشتم
	در قیام مهدی همه به لا اله الا الله و محمد رسول الله (ص) شهادت خواهند داد
۹۹.....	قسمت بیست و نهم
	همه کره زمین در مقابل حکومت مهدی (عج) تمکین خواهند کرد
۱۰۱.....	قسمت سی ام
	مهدی (عج) زمین را پر از عدل و داد و آرامش خواهد کرد
۱۰۴.....	قسمت سی و یکم
	در زمان مهدی (عج) فقر ریشه کن می‌شود
۱۰۶.....	قسمت سی و دوم
	مهدی (عج) هنگام ظهور چهره‌ای جوان خواهد داشت
۱۰۷.....	قسمت سی و سوم
	همه ملائکه و همه انسانها ... از ظهور مهدی (عج) خوشحال می‌شوند
۱۱۰.....	قسمت سی و چهارم
	در ظهور مهدی (ع)، عیسی (ع) نازل می‌شود و پشت سر آن حضرت نماز می‌خواند
۱۱۲.....	قسمت سی و پنجم
	توسل انبیاء به حضرت مهدی موعود (ع)

فهرست مطالب

- ۱۱۵ ..... قسمت سی و ششم
همه زیبائیها و همه نیکیها و همه عدالتها ... به مهدی شروع می شود و همه
زشتیها و همه بدیها و همه ظلمها ... به مهدی پایان می پذیرد
- ۱۱۶ ..... قسمت سی و هفتم
مهدی طاووس اهل بهشت است
- ۱۱۷ ..... قسمت سی و هشتم
علم مهدی (عج)
- ۱۱۸ ..... قسمت سی و نهم
مهدی (عج) «کوکب دری» یا ستاره‌ای درخششده است
- ۱۱۹ ..... قسمت چهل
مهدی (عج) از سادات اهل جنت است
- ۱۲۰ ..... قسمت چهل و یکم
در حکومت مهدی مردم در نعمتها فروخواهند رفت
- ۱۲۱ ..... قسمت چهل و دوم
عمران کرۀ زمین به دست مهدی آل محمد

مقدمه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سخن گفتن درباره ولی عصر «عج» و یا مطلب نوشتن درباره ایشان، و تبلیغات درباره وجود اقدس این بزرگوار لذت و سرور و نشاط مخصوصی دارد، و این خود بزرگترین مشکل گشای همه گردها و شفای همه دردهای باشد، لذا علامه بزرگوار شیخ صدوق زمانی که مشکلاتش را با مولا و آقایش امام زمان «عج» در میان می گذارد ایشان می فرمایند: چرا درباره غیبت کتابی تألیف نمی کنی تا اندوه دلت را زایل کند.

به هر حال خوشابسعادت کسانی که همیشه بیاد مولا و آقا و ولی نعمت خود بسر می برند، و با این یاد مسرور و شادانند، لذا اینجانب مدتها در این فکر بودم چهل حدیث از معصومین گلچین کنم و در اختیار شیفتگان حضرتش قرار بدهم، این کار را کردم، و جزوهای تهیه شد، بعد گفتم چه خوب است چهل حدیث از کتب اهل سنت انتخاب کنم که هم مورد استفاده اهل سنت باشد و هم شیعیان از آن استفاده کنند. زمانیکه شروع به تحقیق کردم ملاحظه نمودم هر اعتقادی که ما شیعیان درباره امام زمان (عج) داریم، آنها نیز دارا می باشند، گفتم به جای چهل حدیث چهل قسمت تهیه نمایم، دیدم، اگر بخواهم همه احادیث را تنظیم و چاپ کنم خود مجلداتی می شود، لذا از انبوه احادیث گلچین کردم و به صورت یک دسته گل تقدیم اهل سنت، و شیعیان می نمایم، امید است که مورد رضای خداوند متعال قرار بگیرد، و حضرت ولی عصر «عج» نیز این دسته گل محمدی را از این غلام و بنده ناچیز خود بپذیرد.

کوچکترین غلام درگاه ولی عصر (عج)
مهندس علی اصغر اکبری

قسمت اول

واجب است مسلمانان در هر عصری امام زمان خویش را بشناسند

یکی از مسائلی که مورد اتفاق شیعه و سنی باید باشد، این است که در هر عصر و زمان باید امام زمان خود را بشناسند و از او پیروی کرده و تابع او باشند، و این مطلب هم از قرآن کریم به اثبات می‌رسد و هم در احادیث نبوی آمده است، که برای این مدعی به کتب زیر مراجعه می‌کنیم:

- الف) کتاب «الجمع بین الصحیحین» نوشته «شیخ الاسلام حمیدی»
  - ب) کتاب «كنزل العمال» تألیف «علی بن حسام الدین مشهور به متقدی هندی»
  - ج) کتاب «ربیع الابرار» نوشته «زمخشیری مفسر بزرگ اهل سنت»
  - د) کتاب «مسند» نوشته «حاکم نیشابوری»
  - ه) کتاب «مسند امام احمد حنبل رهبر فرقه حنبلیه»
  - و) کتاب «شرح تجرید العقائد» نوشته «ملاتفتازانی»
  - ز) کتاب «البیوائقیت و الجواهر» نوشته «شعرانی مصری شافعی»
  - ح) کتاب «الاستبصار والافهام»
- چنین آمده است:

«قال رسول الله (ص): مَنْ مَاتَ وَلَمْ يَعْرِفْ إِمَامَ زَمَانِهِ مَاتَ مَيْتَةً أَجَاهِلَّةً مَيْتَةً أَكُفَّرَ وَنِفَاقَ»

هر کس بمیرد و امام زمانش را نشناسد (مانند کسی است که در زمان) جاهلیت مرده است و او مرده است در کفر و نفاق.

از حدیث فوق چنین می‌توان نتیجه گرفت:

اولاً: از جمله «امام زمان» یعنی امام زمانش چنین می‌فهمیم که «هر کس بمیرد و امام زمانش را نشناسد» پس «امام زمان» امام زمانهای متعدد است و

هر کس تا قیامت باید امام زمانی داشته باشد و باید امام زمان خودش را بشناسد.

ثانیاً: هر کس بمیرد و امام زمانش را نشناسد مانند کفار جاهلیت و منافقین بی دین و ایمان و مشرک از دنیارفته است، پس مسلمانان برای اینکه کافرو منافق از دنیا نروند باید امام زمان خود را بشناسند.

ثالثاً: این حدیث امری است از رسول خدا که به همه مسلمانان دستور می‌دهد، و اجرا و اطاعت و پیروی از آن حضرت طبق آیه:

«مَا أَنْتُمْ بِرَسُولِنَا مَوْلَانَا فَخَذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنِّهِ فَاتَّهُوا»

واجب است، و بر هر مسلمانی واجب است امام زمانش را در هر عصری بشناسد.

رابعاً: از این حدیث می‌فهمیم که در هر عصری باید امامی باشد، که او امام زمان آن عصر است.

قالَ رَسُولُ اللَّهِ (ص):

مَنْ مَاتَ وَلَمْ يَعْرِفْ إِمَامَ زَمَانِهِ مَاتَ مَيْتَةً الْجَاهِلِيَّةِ مَيْتَةً

الْكُفْرِ وَنِفَاقِ

هر کس بمیرد و امام زمانش را نشناسد (مانند کسی است که در زمان) جاهلیت مرده است و او در کفر و نفاق مرده است.

«مسند امام احمد حنبل»

قسمت دوم

تعداد ائمه یا امامان یا خلفاء یا اوصیاء یا اولیاء و یا امیران
و یا جانشینان رسول خدا^{علیه السلام} باید ۱۲ نفر باشد

در قسمت اول این مقالات عرض کردم که شناسائی امام زمان^{علیه السلام} بر هر کس واجب است و این نکته مورد اتفاق شیعه و سنتی است، در این قسمت باید عرض کنم که مطابق آنچه که از آیات و احادیث و روایات بدست مارسیده است، تعداد ائمه یا امامان و تعداد خلفاء و یا اوصیاء و اولیاء و یا امیران و بطور کلی جانشینان رسول خدا^{علیه السلام} دوازده نفر هستند و این نکته نیز مورد اتفاق شیعه و سنتی است که مادر اینجا به بعضی از آن مدارک اشاره می‌نماییم:

۱ - در «صحیح بخاری» جزء چهارم کتاب الاحکام طبع مصر صفحه ۱۷۵ نوشته ابو عبد الله محمد بن اسماعیل بن ابراهیم بخاری، و کتاب صحیح الترمذی مجلد ۲ صفحه ۴۵ چاپ دهلی (باب ماجاه الخلفاء) نوشته حافظ ترمذی و کتاب تاریخ بغداد مجلد ۱۲ صفحه ۲۵۲ حدیث ۷۶۷۲ نوشته ابی بکر احمد بن علی الخطیب البغدادی آمده است:

«قالَ رَسُولُ اللَّهِ (ص):... قَالَ سَمِعْتُ النَّبِيَّ ۖ يَقُولُ تَكُونُ اثْنَى عَشَرَ أَمِيرًا فَقَالَ كَلَمَةً لَمْ أَسْمَعْهَا فَقَالَ ابْنُ إِنَّهُ قَالَ كُلُّهُمْ مِنْ قُرَيْشٍ »

جابر بن سمره نقل می‌کند که رسول خدا^{علیه السلام} فرمودند و من شنیدم که امیران و یا حاکمان و یا فرمانروایان و یا... بعداز من دوازده نفر هستند، جابر بن سمره می‌گوید آنگاه رسول خدا^{علیه السلام} چیزی فرمودند که من نشنیدم از پدرم سئوال کردم رسول خدا^{علیه السلام} چه فرمودند، پدرم گفت آنحضرت فرمودند، همه این دوازده نفر از قریش هستند.

۲ - باز در صحیح مسلم نوشته حافظ مسلم بن الحجاج النیشابوری متوفی ۱۹۱ (فی کتاب الامارة فی باب الناس تبع لقريش والخلافة فی قریش صفحه ۱۹۱) مجلد ۲ طبع مصر (این حدیث را مسلم به سه طریق بیان می‌کند) و صحیح ابی داود مجلد ۲ (کتاب المهدی) صفحه ۲۰۷ - و مسند امام احمد حنبل مجلد ۵ صفحه ۱۰۶ (ایشان این حدیث را از جابر به ۳۴ طریق بیان می‌کند) و کتاب تاریخ الخلفاء فصل عده الخلفاء صفحه ۷ نوشته حافظ جلال الدین عبدالرحمن بن ابی بکر سیوطی متوفی سال ۹۱۱ (از علماء بزرگ شافعی است) آمده است:

«قالَ رَسُولُ اللَّهِ (ص): إِنَّ هَذَا الْأَمْرَ لَا يَنْقُضُهُ حَتَّى يَمْضِي فَهُمْ إِثْنَ عَشَرَ خَلِيفَةً قَالَ ثُمَّ تَكَلَّمُ بِكَلَامٍ خَفِيٍّ عَلَيَّ فَقُلْتَ لِأَبِي ما قَالَ، قَالَ كُلُّهُمْ مِنْ قُرَيْشٍ»

رسول خدا ﷺ فرمودند و من شنیدم که دین اسلام به پایان نمی‌رسد مگر اینکه دوازده نفر خلیفه خواهند شد، سپس رسول خدا ﷺ آهسته چیزی فرمودند که من شنیدم، از پدرم سؤال کردم که رسول خدا ﷺ چه فرمودند پدرم گفت هر دوازده نفر از قریش هستند.

۳ - باز در صحیح مسلم مجلد ۲ صفحه ۱۹۱ (کتاب الامارة) آمده است:

«قالَ رَسُولُ اللَّهِ (ص): لَا يَزَالُ أَمْرُ النَّاسِ ماضِيًّا مَا وَلَيْهُمْ إِثْنَ عَشَرَ رَجُلًا... كُلُّهُمْ مِنْ قُرَيْشٍ»

رسول خدا ﷺ فرمودند: پایان نمی‌پذیرد کار مردم (یاقیامت) مگر اینکه بباید برای آنها دوازده "ولی" و رهبر و پیشوایکه این دوازده نفر مرد هستند،... و همه آنها از قریش هستند.

این مبحث خودنیاز به یک کتاب مفصل دارد تا تمام احادیثی را که اهل سنت در این باره بیان کرده‌اند بازگوکنیم و ما در اینجا قصد مفصل گوئی نداریم به هر حال جانشینان و خلفاء و امامان و اولیاء و امیران بعد از رسول خدا ﷺ باید ۱۲ نفر باشند و این مسئله مورد اتفاق آیات و روایات و شیعه و سنی است .

قسمت سوم

تعداد امامان و خلفاء دوازده نفر به تعداد دوازده نقیب بنی اسرائیل هستند

همانطوریکه گفته‌ی رسول خدا ﷺ مفصلأ درباره امامت و خلافت و جانشینی بعد از خود وصیت فرموده‌اند، حتی در روایاتی داریم که تعداد امامان به تعداد نقیب بنی اسرائیل بودند وهمه می‌دانیم که تعداد نقیب بنی اسرائیل دوازده نفر بودند مثلاً:

۱ - در مستند امام احمد حنبل مجلد ۱ صفحه ۳۹۸ آمده است:
که مسروق می‌گوید، ما در نزد عبدالله بن مسعود نشسته بودیم و او برای ماقرآن می‌خواند، مردی به او گفت:

«يا ابا عبد الرحمن هل سألكم رسول الله (ص) كم يملك هذه الأمة من خليفة؟ فقال عبد الله بن مسعود، ما سألني عنها أحدٌ منه قدّمت العرق قبلك ثم قال: نعم، ولقد سألنا رسول الله ۹
قال: إثنى عشر كعدة نقية بنى اسرائیل »

مردی به ابن مسعود گفت آیا شما از رسول خدا ﷺ سؤال نکردید که تعداد رهبران و خلفاء بعد از آن حضرت چند نفر هستند؟ عبدالله بن مسعود گفت:... ما از رسول خدا ﷺ سؤال کردیم حضرت فرمودند تعداد خلفاء و رهبران و امامان بعد از آن حضرت ۱۲ نفر هستند به تعداد نقیب بنی اسرائیل.

۲ - باز در کتاب مناقب خوارزمی نوشته حافظ موفق بن احمد حنفی معروف به اخطب خوارزمی آمده است:

«في حدیث الأعمش عن الحسين بن علي (ع) قال فأخبرني يا رسول الله (ص) هل يكون بعدي نبي؟ فقال لا، أنا خاتم

**النَّبِيُّنَ لِكِنْ يَكُونَ بَعْدَهُ أَئِمَّةُ قَوَامُونَ بِالْقِسْطِ بِعَدَدِ نُقَبَاءِ
بَنِي إِسْرَائِيلَ»**

اعمش از حسین بن علی علیه السلام روایت می‌کند که گفته شد به رسول خدا علیه السلام یا رسول الله آیا بعد از شما نبی خواهد بود حضرت فرمودند: خیر، بعداز من نبی نخواهد آمد و من خاتم النبیین هستم ولیکن بعد از من ۱۲ امام هستند که هر کدام بر پاکنده عدل و داد می‌باشند و تعداد آنها به تعداد نقباء بنی اسرائیل است.

۳ - در کتاب *ینابیع المودة* صفحه ۲۵۸ آمده است:

«عن جَرِيرٍ عَنْ أَشْعَثَ عَنْ إِبْرَاهِيمَ مَسْعُودَ عَنِ النَّبِيِّ (ص) قَالَ:
الْخُلُفَاءُ بَعْدِي إِثْنَيْ عَشَرَ كَعْدَدِ نُقَبَاءِ بَنِي إِسْرَائِيلَ»
رسول خدا علیه السلام فرمودند: خلفاء و جانشینان بعد از من ۱۲ نفر هستند به تعداد نقباء بنی اسرائیل.

قالَ رَسُولُ اللَّهِ (ص):

إِنَّ هَذَا الْأَمْرَ لَا يَنْقُضُ حَتَّى يَمْضِي فَهُمْ إِثْنَيْ عَشَرَ خَلِيفَةً...

كُلُّهُمْ مِنْ قُرَيْشٍ

صحیح مسلم، صحیح بخاری، صحیح ابی داود، مسند امام احمد حنبل ...

**بَعْدِي إِثْنَيْ عَشَرَ خَلِيفَةً كُلُّهُمْ مِنْ بَنِي هَاشِمٍ
بَعْدَ از من صن آیند ۱۲ خلیفه که همه آنها از بنی
هاشم هستند.**

قسمت چهارم

دوازده امام یا خلیفه از قبیله قریش و از طایفه بنی هاشم هستند

همانطوریکه قبلأ گفتیم در کتب صحیح مسلم و صحیح بخاری و صحیح ابن ماجه و صحیح ترمذی و صحیح ابی داود و مسند امام احمد حنبل و دهها کتاب دیگر همه آمده است که در حدیث مربوط به جانشینان رسول خدا علیهم السلام، رسول الله علیهم السلام به راویان حدیث می فرمایند:

«**يَكُونُ إِثْنَا عَشَرَ ... كُلُّهُمْ مِنْ قُرَىْشٍ**»

در تمام آن احادیث می فرمایند که بعد از من دوازده امام یا خلیفه... می آیند، که همه آنها از قبیله قریش هستند، رسول خدا علیهم السلام برای اینکه مردم گمراه نشوند مطالب دقیق تری می فرمایند، چون قبیله قریش از طایفه های متعددی تشکیل شده است، خود این مطلب مجہولاتی به همراه دارد برای اینکه هیچ جای تردید و شبیه نماند می فرمایند که این دوازده نفر از طایفه بنی هاشم هستند مثلاً:

در کتاب "مودة القربی" قسمت دهم صفحه ۲۵۸ نوشته سید علی شهاب همدانی و کتاب ینابیع المودة نوشته خواجه کلان قندوزی حنفی صفحه ۴۴۵ آمده است:

«قال رسول الله (ص): بعدي إثني عشر خليفة... كُلُّهُمْ مِنْ بنی هاشم»
یعنی رسول خدا علیهم السلام فرمودند: بعده من می آیند ۱۲ نفر خلیفه که همه آنها از بنی هاشم هستند.

نتیجه از بحثهای گذشته:

قبلً ملاحظه فرمودید که:

اولاً؛ شناسائی هر امام یا خلیفه در هر عصری بر مسلمین واجب است.

ثانیاً؛ امامان بعد از رسول خدا^{عَزَّوَجَلَّ} تا قیامت تعدادشان ۱۲ نفر است.

ثالثاً؛ تعداد این امامان یا خلفاء برابر است با تعداد نقباء بنی اسرائیل.

رابعاً؛ امامان و خلفاء بعد از رسول خدا^{عَزَّوَجَلَّ} از قبیله قریش هستند.

خامساً؛ جانشینان رسول خدا^{عَزَّوَجَلَّ} همه از طایفه بنی هاشم می باشند.

با این زمینه راحت می توانیم بفهمیم که جانشینان رسول خدا^{عَزَّوَجَلَّ} چه کسانی هستند حال به تحلیل می پردازیم، آیا خلفاء از طایفه بنی امیه هستند؟

جواب این است که خلفای بنی امیه، اولاً؛ ظالم بوده اند و شایستگی جانشینی رسول خدا^{عَزَّوَجَلَّ} را نداشتند، ثانیاً؛ تعدادشان ۱۴ نفر بوده است و آنها عبارتند از:

۱- معاویه بن ابی سفیان	۲- یزید بن معاویه
۳- معاویه بن یزید	۴- مروان بن حکم
۵- عبدالملک بن مروان	۶- ولید بن عبدالملک
۷- سلیمان بن عبدالملک	۸- عمر بن عبدالعزیز
۹- یزید بن عبدالملک	۱۰- هشام بن عبدالملک
۱۱- ولید بن یزید بن عبدالملک	۱۲- یزید بن الولید
۱۳- ابراهیم بن الولید	
۱۴- مروان محمدالحمار (مشهور به مروان حمار)	

پس تعداد اینها ۱۴ نفر هستند و نمی توانند امامان و خلفاء دوازده گانه باشند، شاید بگویند منظور از خلفاء بنی العباس هستند. در جواب می گوئیم، که تعداد خلفاء بنی العباس ۲۷ نفر هستند، و نمی توانند منظور رسول خدا^{عَزَّوَجَلَّ} را تأمین کنند.

شاید گفته شود، منظور خلفاء بنی امیه و بنی العباس نیستند بلکه منظور کسانی هستند که آنها خلیفه شدند، در جواب می‌گوئیم تعداد آنها هم که مورد نظر طراحان سؤال است بیش از شش نفر نمی‌شوند:

١-أبو بكر   ٢-عمر   ٣-عثمان

٤- على عليه السلام
٥- حسن بن علي عليهما السلام
٦- عبد الله بن زبير

باز تعداد اینها نیز ۱۲ نفر نمی‌شوند، و مطلب دیگر این است که رسول خدا صلوات الله علیه و آله و سلم می‌فرمایند:

**«مَنْ ماتَ وَلَمْ يَعْرِفْ أَمَامَ زَمَانِهِ ماتَ مَيْتَةً الْجَاهِلِيَّةِ مَيْتَةً
الْكُفُرِ وَالْكُفُرُ وَنِفَاقٌ»**

هر کس بمیرد و امام زمانش را نشناسد مرده است به مردن جاھلیت مرده است در کفر و نفاق.

کلمه «امام زمانه» اثبات می‌کند که امامها متعددند، مطلب دیگر اینکه این امامان در هر عصری باید باشند، و همیشه باید امامان باشند و همیشه هم مردم وظیفه دارند آنها را بشناسند، در حالیکه نه خلفاء بنی امیه زنده‌اند، و نه خلفاء بنی العباس حیات دارند و نه خلفاء ذکر شده در بالا موجودند، و همه مرده‌اند و از دنیا رفته‌اند، و می‌دانیم که خداوند عز و جل و رسول خدا ﷺ بندگان خدا را سرگردان نمی‌گذارند و امر اسلام را بصورت مجهول رها نمی‌کنند، و ماهم بدون مدرک اظهار نظر نمی‌کنیم فقط می‌گوئیم این دوازده امام یا دوازده خلیفه ائمه طاهرین و امامانی هستند که شیعه اثناعشریه به آنها اعتقاد دارند و دوازدهمین آنها نیز حضرت حجۃ بن الحسن العسكري (عج) در حال حاضر حیات دارند و زنده هستند و این مطلب را از احادیث نبوی که در کتب اهل سنت آمده است و در قسمتهای بعدی اثبات خواهیم کرد.

قسمت پنجم

**اولین خلیفه و امام علی بن ابیطالب علیهم السلام است
و آخرین آنها مهدی علیهم السلام است**

همانطوریکه قبلًا اشاره کردیم امامت و ولایت و رهبریت بعداز نبوت رسول خدا علیهم السلام از اصول مهم اسلامی است، لذا هم قرآن کریم و هم احادیث نبوی با دقت کامل این مسئله را بیان کرده‌اند، شما ملاحظه فرمودید که رسول خدا علیهم السلام شناخت امام و رهبر و خلیفه در هر زمان را واجب می‌داند، آنگاه آنحضرت تعداد این بزرگواران را دوازده نفر می‌داند و می‌فرمایند: تعداد آنها به اندازه ۱۲ نفر از نقباء بنی اسرائیل و دوازده نفر از حواریون عیسی (ع) است، آنگاه می‌فرمایند؛ این دوازده نفر از قبیله قریش و از طایفه بنی هاشم هستند و در این بحث رسول خدا علیهم السلام اولین امام و آخرین امام را معرفی می‌کنند و می‌فرمایند: اولین خلیفه و اولین امام امیر المؤمنین علی بن ابیطالب علیهم السلام است و آخرین آنها حضرت حجۃ بن الحسن المهدی صاحب الزمان علیهم السلام هستند که مابه پاره‌ای از احادیث آن در کتب اهل سنت اشاره می‌کنیم:

۱ - شیخ الاسلام ابراهیم حموئی «شافعی» در کتاب فرائد السقطین جلد ۲ صفحه ۲۱۲ حدیث ۵۶۲- و خواجه کلان قندوزی حنفی در ینابیع المودة باب ۹۴ صفحه ۴۸۷ آورده‌اند:

«عَنْ إِبْرَاهِيمَ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ۖ إِنَّ خُلُقَائِيْ وَأَوْصِيائِيْ وَحُجَّجَ اللَّهِ عَلَى الْخَلْقِ بَعْدِي أَلَا تَنْتَ عَشَرَ وَأَوْلَئِمْ أَخَى وَآخَرَهُمْ وَلَدَى.

قیلَ يا رسول الله (ص) مَنْ أَخْوَى؟ قَالَ عَلَىٰ .
قیلَ: مَنْ وَلَدَكَ؟ قَالَ الْمَهْدِيُّ الَّذِي يَنْلَا أَلْأَرْضَ قِسْطًا وَعَدْلًا

کمن ملئت جوراً و ظلماً

یعنی رسول خدام^{علیه السلام} فرمودند: همانا خلفاء و جانشینان و حجتهای خداوند بر مخلوقات ۱۲ نفر هستند، اولین آنها برادر من است و آخرين آنها فرزندم می باشد.

سؤال شد یا رسول الله عَلَيْهِ السَّلَامُ برادر شما کیست؟ حضرت فرمودند: علی عَلَیهِ السَّلَامُ.

سؤال شد یا رسول الله عَلَیهِ السَّلَامُ فرزند شما کیست؟ حضرت فرمودند: فرزند من مهدی «عج» است او آن کسی است که زمین را پر از قسط و عدل می کند همانطوریکه پر از جور و ظلم شده است.

۲ - علی بن شهاب همدانی «شافعی» در کتاب مودة القربی باب ۵۶، موده دهم صفحه ۲۵۸ و شیخ الاسلام ابراهیم حموئی شافعی در کتاب فرائد السمطین مجلد ۲ صفحه ۳۱۲ حدیث ۵۶۴ و خواجه کلان قندوزی حنفی در کتاب ینابیع الموده باب ۷۸ صفحه ۱۴۴۷ از قول رسول خدام^{علیه السلام} چنین نقل می کند:

«قالَ رَسُولُ اللَّهِ (ص): أَنَا سَيِّدُ الْمُرْسَلِينَ وَ عَلَى بْنِ ابْيَطَالِبٍ سَيِّدُ الْوَصِيْبِينَ وَ إِنَّ أوصيائِي بَعْدِي إِثْنَيْ عَشَرَ أَوْلَاهُمْ عَلَى بْنِ ابْيَطَالِبٍ وَ آخِرَهُمْ الْقَائِمُ»

رسول خدام^{علیه السلام} فرمودند من آقا و سید مرسلین هستم و علی بن ابیطالب آقای اوصیاء است همانا اوصیاء من که بعد از من می آیند دوازده نفر هستند اول آنها علی بن ابیطالب عَلَیهِ السَّلَامُ است و آخرين آنها قائم «موعود» است.

۳ - حافظ موفق بن احمد خوارزمی «حنفی» در کتاب مناقب و حافظ خواجه کلان قندوزی «حنفی» در کتاب ینابیع الموده باب ۹۴ صفحه ۴۶۳ چنین نقل می کند:

قالَ رَسُولُ اللَّهِ (ص): الْأَئِمَّةُ بَعْدِي إِثْنَيْ عَشَرَ أَوْلَاهُمْ أَنْتَ يَا عَلَى وَ آخِرَهُمْ الْقَائِمُ الَّذِي يَفْتَحُ اللَّهُ عَلَيْكَ عَلَى يَدِيهِ مَشَارِقِ

الارض و مغاربها.

يعنى رسول خدا^{صلی الله علیه و آله و سلم} فرمودند: امامان بعد از من ۱۲ نفر هستند اول آنها تو هستى اى على و آخر آنها قائم است، او همان کسی است که فتح می شود به دست او شرق و غرب عالم (يعنى همه عالم زیر پرچم او که همان پرچم اسلام است در می آید) البته احاديث در این باب زیاد است وما در این رساله قصد اكتفا کردن به چند حدیث را داریم حالاً با آنچه که گفته شد تحلیل کنید اگر خلفائی را که اهل سنت قبول دارند در نظر بگیریم اولشان على نیست و آخرشان مهدی نمی باشد، و اگر خلفاء بنی امية را در نظر بگیریم باز اولشان امیر المؤمنین على بن ابی طالب و آخرشان مهدی نیست. اول آنها معاویة بن ابی سفیان و آخرشان مروان حمار است. و اگر خلفای بنی العباس را در نظر بگیریم اول آنها و آخر آنها و اول آنها امیر المؤمنین علی^{علیه السلام} و آخر آنها قائم موعد (عج) نیست.

پس یک راه بیشتر نداریم و آن اینکه بپذیریم، بروال شرعی و عادی به حکم قرآن و احاديث نبوی به ائمه و امامان معتقد شویم که شیعه اثنی عشری قبول دارد و می گوید اولین امام على بن ابی طالب علی^{علیه السلام} است و آخرين آنها مهدی موعد حجه بن الحسن «عج» است.

بوسیله هیچکدام از اينها شرق و غرب عالم فتح نشده است و هیچکدام اينها اسلام را به عنوان یک دین جهانی بر سایر اديان چيره نکردند فقط مهدی موعد «عج» است که اگر بباید شرق و غرب عالم را فتح می کند.

قالَ رَسُولُ اللَّهِ (ص): الْأَنْمَةَ بَعْدِي إِنَّنِي عَشَرَ أَوْلَهُمْ أَنْتَ يَا عَلِيٌّ وَآخَرُهُمُ الْقَالِمُ
آخَرُهُمُ الْقَالِمُ الَّذِي يَفْتَحُ اللَّهُ عَلَى يَدِيهِ مَشَارِقَ الْأَرْضِ وَمَغَارِبُهَا

رسول خدا(ص) فرمودند: امامان بعد از من ۱۲ نفر هستند اول آنها تو هستى اى على و آخر آنها قائم است، او همان کسی است که فتح

می شود به دست او شرق و غرب عالم

مناقب موفق بن احمد خوارزمی

قسمت ششم

دوازده امام و خلیفه و... باید از فرزندان علی بن ابی طالب علیهم السلام باشند

۱ - در کتاب مناقب نوشته موفق بن احمد خوارزمی حنفی و کتاب ینابیع المودة صفحه ۸۵ نوشته خواجہ کلان قندوزی حنفی چنین آمده است:

«قالَ رَسُولُ اللَّهِ (ص): يَا عَلَى أَنْتَ وَصَّيَ حَرْبَكَ حَرَبِي وَ سِلْكَ سِلْمِي وَ أَنْتَ الْإِمَامُ وَ أَبُو الْإِمَامِ الْأَحَدِي عَشَرَ الدِّينَ هُمُ الْمُطَهَّرُونَ الْمَعْصُومُونَ وَ مِنْهُمُ الْمَهْدِيُّ الَّذِي يَغْلِظُ الْأَرْضَ قِسْطًا وَ عَدْلًا».

رسول خدا علیهم السلام فرمودند: ای علی تو وصی و جانشین من هستی هر کس با تو جنگ کند با من جنگ کرده است و هر کس با تو صلح کند و تسلیم تو باشد او با من در صلح و تسلیم من است، تو امام و پیشواهستی، تو پدر امامان یازده گانه هستی، همان امامانی که تعدادشان بعدها زیر ۱۲ نفر هستند و همه از فرزندان تو میباشند همه آنها پاک و مطهر و معصوم میباشند و مهدی از آنها است، مهدی همان کسی است که زمین را پراز قسط و عدل میکند.

حال توجه کنید چه خلفای راشدین و چه بنی العباس و چه بنی امية اینها هیچ کدامشان از فرزندان علی بن ابی طالب علیهم السلام نیستند.

فقط شیعه اثنی عشری هستند که یازده امامشان از نسل علی بن ابی طالب علیهم السلام است.

۲ - در فرائد السمعطین نوشته شیخ الاسلام حموی شافعی صفحه ۴۴۸ و ینابیع المودة صفحه ۲۹۲ نوشته خواجہ کلان قندوزی حنفی و کتاب البیقین نوشته حافظ نادر الفلك محمد بن احمد بن علی النطنزی چنین آمده است:

«قالَ رَسُولُ اللَّهِ (ص): إِنَّ عَلَيْنَا أَمَامًا مُتَّبِعًا وَمَنْ وُلِدَ بَعْدِهِ الْقَائِمُ الْمُسْتَظْرِفُ»

رسول خدا عَزَّوجَلَّ فرمودند: همانا بعد از من (یعنی بلافاصله بعد از من) علی امام بعداز من است و قائم منتظر از فرزندان اوست.

قالَ امام الرِّضا (ع):

اللَّهُمَّ أَضْلِلْنِي عَبْدَكَ وَخَلِيفَتَكَ بِمَا أَضْلَلْتَ بِهِ أَنْبِيَاكَ وَرُسُلَكَ وَحْفَةً
بِمَلَائِكَتِكَ وَأَيْدِهِ بِرُوحِ الْقُدْسِ مِنْ عِنْدِكَ وَاسْلُكْهُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ
خَلْفِهِ رَصَدًا يَخْفَظُونَهُ مِنْ كُلِّ سُوءٍ وَأَبْدِلْنَاهُ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِ أَفَنَا يَغْبُدُكَ
لَا يُشْرُكُ بِكَ شَيْنَا وَلَا تَجْعَلْ لِأَحَدٍ مِنْ خَلْقِكَ عَلَى وَلِيَكَ سُلْطَانًا وَانْذَنْ لَهُ
فِي حِجَادِ عَدُوِّكَ وَعَدُوِّهِ وَاجْعَلْنِي مِنْ أَنْصَارِهِ إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.

بارالها، کار ظهور بندۀ شایسته و خلیفه راستینت (امام محمدی) را سامانی نیکوبخش همان کونه که پیامبران و فرستادگان را اصلاح فرمودند و فرشتگانی نگاهبان دور و بر وی بکمار و از سوی خویش با روح القدس او را یاری و پشتیبانی فرما و دیده بانانی از پیش رو و پشت سو همراه وی گردان تا از هر بدی نگاهش دارند و ترس و هراس او را به امن و امان دکر کون ساز او ترا می پرستند و هیچ چیز را همتا و همانند تو نمی پنداشد پس برای هیچیک از آفریدگانت بروتی و چیزیکی نسبت به "ولی" خودت قرار نده و او را در جهاد با دشمنت و دشمنش اجازت فرما و مرد از یاران او بشمار آور که همانا تو برو هر کاری تواناییم.

قسمت هفتم

خداوندان و رسول خدا عَلَيْهِ السَّلَامُ اسامی ۱۲ امام یا خلیفه را مشخص کرده‌اند

همانطوریکه قبل‌اگفتیم مادر اسلام هیچ چیز مبهم و مجھول نداریم و اسلام کاملترین دین است، و این مطلب رازمانی می‌توانیم بیان کنیم که در همه مسائل کمبود حس نشود در باب امامت و خلافت نیز همینگونه است، رسول خدا عَلَيْهِ السَّلَامُ حتی اسامی ۱۲ خلیفه یا ۱۲ امام بعد از خود را مشخص کرده است که ما این اسامی را از کتب اهل سنت بیان می‌کنیم :

۱ - موفق بن احمد خوارزمی حنفی در کتاب مناقب و خواجه کلان قندوزی حنفی در کتاب ینابیع المودة باب ۷۴ صفحه ۴۹۶ آورده است :

«عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْأَنْصَارِيِّ يَقُولُ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ص): يَا جَابِرَ إِنَّ أَوْصِيَانِي وَإِنَّهُمْ مُسْلِمُينَ مَنْ بَعْدِي أَوْلَاهُمْ عَلَىٰ ثُمَّ الْحَسَنُ ثُمَّ الْحُسَيْنُ ثُمَّ عَلَىٰ بْنِ الْحَسَيْنِ ثُمَّ مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ الْمَعْرُوفُ بِالْبَاقِرِ سَتَدِرُكُهُ يَا جَابِرَ فَإِذَا الْقَيْتُهُ فَأَقْرَءُهُ مِنِّي السَّلَامُ ثُمَّ جَعْفُرُ بْنُ مُحَمَّدٍ ثُمَّ مُوسَى بْنُ جَعْفَرٍ ثُمَّ عَلَىٰ بْنِ مُوسَى ثُمَّ مُحَمَّدُ بْنِ عَلِيٍّ ثُمَّ عَلَىٰ بْنِ مُحَمَّدٍ ثُمَّ الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ ثُمَّ الْقَائِمُ إِسْمَاعِيلُ اسْمَاعِيلِيُّ ابْنُ الْحَسَنِ بْنُ عَلِيٍّ ذَاكُ الَّذِي يَفْتَحُ اللَّهُ تَبَارَكُ وَتَعَالَى عَلَىٰ يَدِيهِ مَشَارِقَ الْأَرْضِ وَمَغَارِبُهَا ذَاكُ الَّذِي يَغْيِيْ عَنِ الْوَلِيَّاتِ غَيْبَتُهُ لَا يَثْبِتُ عَلَىٰ القَوْلِ بِإِمَامَةِ الْأَمْنِ امْتَحِنَ إِلَيْهِ قَلْهُ الْإِيمَانِ».

یعنی ای جابر او صیاه من و امامان مسلمین بعد از من اول آنها علی بن ابیطالب عَلَيْهِ السَّلَامُ است بعد از او حسن بن علی و بعد از او حسین بن علی و بعد از او

علی بن الحسین و بعد از او محمد بن علی معروف به باقر است، ای جابر تو اورا درک خواهی کرد و خواهی دید، و چون به خدمت او رسیدی سلام مرا به او برسان، بعد از او جعفر بن محمد است و بعد از او موسی بن جعفر است و بعد از او علی بن موسی امام است، و بعد از او محمد بن علی امام خواهد بود، و بعد از او علی بن محمد امام است و بعد از او حسن بن علی امام است و بعد از او قائم امام خواهد بود اسم او اسم من است و کنیه او کنیه من است فرزند حسن بن علی است او همان کسی است که خداوند با دست وی شرق و غرب زمین را فتح خواهد کرد، و او همان کسی است که از دوستان خویش مدتها زیاد غایب خواهد شد (و این غیبت آنقدر طول می‌کشد) که باقی نمی‌مانند در اعتقاد به امامت او مگر آنانکه خداوند قلوبشان را به ایمان امتحان نموده است.

جابر می‌گوید عرض کردم: یا رسول الله ﷺ آیا مردم در زمان غیبت از وجود وی استفاده خواهند کرد؟ حضرت فرمودند: آری به خدایی که مرا به حق فرستاده، مردم در زمان غیبت از نور ولایتش روشنایی می‌گیرند چنانکه مردم از آفتاب بهره‌مند می‌شوند در روزهای ابری (که مردم از زیر ابر از نور خورشید بهره ببر می‌دارند) ای جابر اینکه گفتم از مکنونات سرّ خداوند است و از علم مخزون خداوند می‌باشد آنرا اظهار مکن مگر به کسی که قابلیت و اهلیتش را دارد.

بار دیگر این حدیث و ترجمه آنرا بخوانید، و بیاندیشید که رسول خدا ﷺ چگونه دقیقاً ائمه و امامان و خلفای بعد از خود را معرفی می‌کند، و اسراری را فاش می‌کند، در این حدیث:

اولاً : رسول خدا ﷺ ۱۲ امام و رهبر و خلیفه را با اسمی خود و پدرانشان معرفی می‌کنند.

ثانیاً: به امام محمد باقر ؑ که می‌رسند پیشگویی می‌فرمایند که ای جابر تو

او را خواهی دید پس سلام مرا به او برسان، و همینطور هم می‌شود جابر بن عبد الله انصاری تازمان امام محمد باقر ظلیل زنده بوده است و سلام رسول خدا علیهم السلام را به ایشان می‌رساند.

ثالثاً: حضرت به نام دوازدهم که می‌رسد می‌فرمایند: او شرق و غرب عالم را فتح خواهد کرد.

رابعاً: می‌فرمایند امام زمان ظلیل غیبیتی طولانی خواهد داشت که افراد بی‌ایمان گمراه می‌شوند.

خامساً: حضرت این مطالب را از اسرار الهی می‌دانند.

به هر حال آنچه را که حضرت می‌فرمایند نه با خلفای متفرقه می‌خورد و نه با خلفای بنی امية و نه با خلفای بنی العباس فقط شیعه اثنی عشریه با این حقیقت واقعی رو برو هستند و به این امامان اعتقاد دارند.

۲ - شیخ الاسلام حقوی شافعی در فرائد السقطین جلد ۲ صفحه ۲۱۹ حدیث ۵۷۱ و موفق بن احمد خوارزمی حنفی در کتاب مقتل الحسین جلد ۱ فصل ۷ صفحه ۹۶ و حافظ خواجه کلان قندوزی حنفی در کتاب ینابیع المودة باب ۹۳ صفحه ۴۸۷ چنین آورده‌اند:

از ابی سلمی یکی از خدمتکاران رسول خدا علیهم السلام نقل می‌کند که او می‌گوید رسول خدا علیهم السلام فرمودند: در شب معراج از خداوند جلیل خطاب آمد...

«يَا مُحَمَّدَ خَلَقْتُكَ وَ خَلَقْتُ عَلِيًّا وَ فَاطِمَةَ وَ الْحُسَنَ وَ الْحُسَيْنَ وَ الائِمَّةَ مِنْ وُلْدِ الْحُسَيْنِ مِنْ نُورٍ وَ عَرَضْتَ وَ لَا يَتَكَبُّمْ عَلَى أهْلِ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ فَمَنْ قَبْلُهَا كَانَ عِنْدِي مِنْ الْمُؤْمِنِينَ وَ مِنْ جَهِدِهَا كَانَ عِنْدِي مِنْ الْكَافِرِينَ يَا مُحَمَّدَ لَوْا نَعَدْنَا مَنْ عَبَدَنَا عَبَدَنَا حَتَّى يَنْقَطِعَ أَوْ يَصْبِرَ كَالْشَّنْ الْبَالِي ثُمَّ جَاءَنَا جَاهِدًا لِوَلَا يَتَكَبُّمْ مَاغْفَرَتُ لَهُ يَا مُحَمَّدَ تُحِبُّ إِنْ تَرَاهُمْ قُلْتُ نَعَمْ

يا رب قال لى أنظر الى يمين العرش فنظرت فإذا على و
فاطمه و الحسن و الحسين و على بن الحسين و محمدبن على
و جعفر بن محمد و موسى بن جعفر و على بن موسى و
محمد بن على و على بن محمد و الحسن بن على و محمد
المهدی بن الحسن كائنه کوکب دری بینهم و قال يا محمد
هؤلاء حجاجی على عبادی و هم اوصیاءوك والمهدی میںہم
الثائر من قاتل عترتك و عزّتی وجلالی إله المستحب من
اعدائهم و المهد لا ولیائی »

ای محمد تو و على و فاطمه و حسن و حسین را از نور خود خلق کرده‌ام، و
ولایت شمارا بر اهل آسمانها و زمین عرضه داشتم، هر که قبول کرد در نزد من
از مؤمنین است، و هر که انکار نمود نزد من از کفار است، ای محمد اگر بندھا ای
از بندگان من مرا عبادت کند تا از کار افتاد و یا مانند مشک خشکی شود، امادر
آن حال انکار ولایت شمارا نماید من او را نمی‌آمرزم تا اینکه اقرار به ولایت شما
نماید (یعنی قبولی عبادت شرطش اقرار به ولایت است).

ای محمد آیا می‌خواهی اوصیای خودت را ببینی؟ گفتم: آری خداوند،
خطاب آمد به طرف راست عرش نظر کن، من به طرف راست عرش خداوند نظر
افکندم و دیدم نوشته شده است:

۱- على ۲- حسن ۳- حسین ۴- على بن الحسين ۵- محمد بن على
۶- جعفر بن محمد ۷- موسى بن جعفر ۸- على بن موسى ۹- محمدبن
على ۱۰- على بن محمد ۱۱- حسن بن على ۱۲- مهدی
که در دریابی از نور ایستاده و نماز می‌خوانند، مهدی در وسط آنها مانند
ستاره درخشانی بود خداوند فرمود: ای محمد حجتهای من بر بندگان من
هستند و اینها اوصیاء و جانشینان تو هستند و مهدی منتقم عترت تو است به

عزت و جلال مسوكندا او حجتی است که ولایتش بر اولیای من واجب است و او
انتقام گیرنده از دشمنان من است.

هدف مادر این رساله اختصار است لذا اگر بخواهیم درباره اسماء دوازده
امام یا خلیفه از کتب اهل سنت مطلب بنویسیم خود رساله‌ای می‌شود، فقط در
اینجا برای اهل تحقیق به بعضی از مدارک که نام دوازده امام برده شده است با
مدارک از کتب اهل سنت بسته می‌کنیم:

۱ - شیخ الاسلام حموئی "شافعی" در فرائد السمعطین جلد ۲ صفحه ۱۳۳
حدیث ۴۲۱

۲ - باز شیخ الاسلام حموئی "شافعی" در فرائد السمعطین جلد ۲ صفحه ۲۲۱
حدیث ۵۷۲

۳ - باز شیخ الاسلام حموئی "شافعی" در فرائد السمعطین جلد ۲ صفحه ۲۱۹
حدیث ۵۷۱

۴ - خواجه کلان قندوزی "حنفی" در باب ۷۶ صفحه ۴۴۱ کتاب ینابیع المودة

۵ - باز خواجه کلان قندوزی "حنفی" در باب ۹۲ صفحه ۴۹۲ کتاب ینابیع
المودة

۶ - باز خواجه کلان قندوزی "حنفی" در باب ۹۲ صفحه ۴۸۷ کتاب ینابیع
المودة

۷ - باز خواجه کلان قندوزی "حنفی" در باب ۷۶ صفحه ۴۴۲ کتاب ینابیع
المودة

۸ - حافظ شعرانی "شافعی" در کتاب الیوقیت والجواهر جلد ۲ المبحث ۵

۹ - ابوالعرفان شیخ محمد بن صبیان مصری "شافعی" در کتاب الراغبین
حاشیه نور الابصار صفحه ۱۴۱

۱۰ - موفق بن احمد خوارزمی "حنفی" در کتاب مقتل الحسين جلد ۱ فصل ۷

صفحة ۹۶

۱۱ - موفق بن احمد خوارزمی "حنفی" در کتاب مقتل الحسين جلد ۱ فصل ۷

صفحة ۹۶

همه این کتب و دهها کتب دیگر با احادیث متواتره نوشته اهل سنت اسامی دوازده جانشین و خلیفه و امام بعد از رسول خدا ﷺ را نقل کرده‌اند، که این ۱۲ نفر همان امامانی هستند که شیعه معتقد به آنها است، و شیعه را بر همین اساس اثنی عشریه می‌گویند، و هیچ فرقه دیگری در اسلام افتخار چنین اعتقادی را ندارد، لذا باید گفته شود شیعه حقه.

عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْأَنْصَارِيِّ يَقُولُ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ص):
 يَا جَابِرَ إِنَّ أَوْصِيَّاً وَالْمَةَ الْمُسْلِمِينَ مَنْ بَعْدِي أَوْلَاهُمْ عَلَىٰ ثُمَّ
 الْحَسْنِ ثُمَّ الْحَسِينِ ثُمَّ عَلَىٰ بْنِ الْحَسِينِ ثُمَّ مُحَمَّدَ بْنَ عَلَىٰ
 الْمَعْرُوفِ بِالْبَاقِرِ سَدَرُ كُلِّهِ يَا جَابِرَ فَإِذَا الْقَيْمَهُ فَاقْرَءُهُ مِنْيَ السَّلَامِ ثُمَّ
 جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدٍ ثُمَّ مُوسَى بْنُ جَعْفَرٍ ثُمَّ عَلَىٰ بْنِ مُوسَى ثُمَّ
 مُحَمَّدَ بْنَ عَلَىٰ ثُمَّ عَلَىٰ بْنِ مُحَمَّدٍ ثُمَّ الْحَسِينَ بْنَ عَلَىٰ ثُمَّ الْقَائِمِ
 إِسْمَهُ اسْمَىٰ وَكُنْيَتُهُ كُنْيَتِي ابْنُ الْحَسِينِ بْنُ عَلَىٰ ذَاكَ الَّذِي يَفْتَحُ
 اللَّهُ تَبارَكَ وَتَعَالَىٰ عَلَىٰ يَدِيهِ مَسَارِقَ الْأَرْضِ وَمَغَارِبِهَا ذَاكَ
 الَّذِي يَغْيِبُ عَنْ أَوْلِيَاهُ غَيْبَتُهُ لَا يَثِيثُ عَلَىٰ الْقَوْلِ بِاِمَامَةِ الْأَمْنِ
 امْتَحِنَ الَّيْهِ قَلْهُ الْأَيْمَانِ.

قسمت هشتم

نظریه بعضی علماء اهل سنت درباره ۱۲ امام

هر مسئله‌ای اگر محققان و بدون غرض مورد رسیدگی قرار بگیرد، و محقق از جنبه مسلکی و مذهبی و دید خودش به آن نگاه نکند، فقط عقل را قاضی قرار بدهد، صد در صد نتایج خوبی هم می‌گیرد، لذا داشتمندانی که از اهل سنت با مسائلی که مامطرح کردیم با دید تحقیق نگریسته‌اند، بهترین نتایج را از این مسائل گرفته‌اند، که ما خلاصه‌ای از نتایج تحقیقی آنها را می‌آوریم:

۱- شعرانی مصری شافعی در کتاب الیوقیت و الجواهر جلد ۲ مبحث ۶۵ و محمد بن صبان شافعی در کتاب اسعاف الراغبین حاشیه نور الابصار صفحه ۱۴۱ و عدوی خمراوی مالکی در کتاب مشارق الانوار فصل دوم فی المهدی صفحه ۱۱۲ هر کدام مستقلًا از کتاب فتوحات مکیه محبی الدین بن عربی چنین نقل می‌کند:

«اعلَمُوا إِنَّهُ لَابْدٌ مِّنْ خِروْجِ الْمَهْدِيِّ (عَجَّ) لَكُنْ لَا يَخْرُجُ حَتَّى تَمْتَلِي الْأَرْضُ جُورًا وَ ظُلْمًا فَيَمْلُؤُهَا قِسْطًا وَ عَدْلًا وَ هُوَ مِنْ عَتْرَةِ رَسُولِ اللَّهِ (صَّ) مِنْ وُلْدِ فَاطِمَةَ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهَا جَدَّهُ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلَى بْنِ أَبِي طَالِبٍ وَ وَالَّدُهُ الْإِمَامُ حَسَنُ الْعَسْكَرِيُّ ابْنُ الْإِمَامِ عَلَى التَّقِيِّ (بِالنُّونِ) ابْنِ الْإِمَامِ مُحَمَّدِ التَّقِيِّ (بِالْقَاءِ) ابْنِ الْإِمَامِ عَلَى الرِّضا ابْنِ الْإِمَامِ مُوسَى الْكَاظِمِ ابْنِ الْإِمَامِ جَعْفَرِ الصَّادِقِ ابْنِ الْإِمَامِ مُحَمَّدِ الْبَاقِرِ ابْنِ الْإِمَامِ زَيْنِ الْعَابِدِينَ عَلَى بْنِ الْحُسَيْنِ ابْنِ الْإِمَامِ الحُسَيْنِ ابْنِ الْإِمَامِ عَلَى بْنِ أَبِي طَالِبٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ يُسَوِّطُ اسْمَهُ اسْمَ رَسُولِ اللَّهِ (صَّ) يُبَايِعُهُ الْمُسْلِمُونَ بَيْنَ الْرَّكْنِ وَ الْمَقَامِ»

یعنی بدانید مهدی موعد (عج) ناچار ظهر خواهد کرد ولی ظهر نمی‌کند تا زمانیکه زمین از ظلم پر شود سپس او زمین را با عدل و داد پر می‌نماید، مهدی از اهل بیت رسول خدا^{علیه السلام} است، مهدی از نسل فاطمه الزهرا است مهدی جدش حسین بن علی بن ابی طالب است، مهدی پدرش امام حسن عسگری است که او فرزند امام علی النقی و او پسر امام محمد تقی و او پسر امام علی بن موسی الرضا و او فرزند موسی کاظم و او فرزند امام جعفر صادق و ایشان فرزند امام محمد باقر و ایشان پسر امام زین العابدین علی بن الحسین و او پسر امام حسین و او فرزند امام علی بن ابی طالب سلام الله علیهم اجمعین است، مهدی نامش نام رسول خدا^{علیه السلام} است، مسلمین با مهدی در مکه در خانه خدا مابین رکن و مقام بیعت خواهند کرد.

توجه می‌فرمایید سه پهلوان حدیث از علمای اهل سنت یعنی شعرانی شافعی و محمد بن صبان شافعی و عدوی خمراوی مالکی هر سه از علمای بزرگ اهل سنت هستند از یکی از علمای بزرگ اهل سنت یعنی محبی الدین ابی عبدالله محمد بن علی معروف به ابن عربی الحاتمی الطایی متوفی سال ۶۳۸ مطابق را نقل می‌کند که مطالبی که او می‌گوید همه اقتباس از احادیث نبوی درباره ائمه اثنی عشری و مهدی موعد حجه بن الحسن عسگری (عج) است و مطابق است با آنچه که شیعه اثنی عشریه می‌گوید.

۲- حافظ سلیمان بن ابراهیم القندوزی حنفی در *ینابیع الموده* باب ۷۷ صفحه ۴۶۶ پس از تحقیقات فراوان چنین می‌فرماید:

«قالَ بَعْضُ الْمُحَقِّقِينَ أَنَّ الْأَهَادِيثَ الدَّالَّةَ عَلَى كُونِ الْخَلْفَاءِ بَعْدِهِ (ص) اثْنَيْ عَشَرَ قَدْ اشْتَهِرَتْ مِنْ طُرُقَ كَثِيرَةٍ فَبِشَرَحِ الزَّمَانِ وَتَعْرِيفِ الْكَوْنِ وَالْمَكَانِ عِلْمٌ أَنَّ مُرَادَ رَسُولِ اللَّهِ (ص) مِنْ حَدِيثِهِ هَذَا الْإِثْمَهُ الْاثْنَيْ عَشَرَ مِنْ أَهْلِ بَيْتِهِ وَعِتْرَتِهِ إِذْ لَا

يمكن أن يَحمل هذا الحديث على الْخُلْفَاءَ بعده من اصحابه لقتلهم عَنْ اثنا عشر و لا يمكن أن يَحمل على الملوك الامويه لزيادتهم على اثنى عشر و لِظُلْمِهِمُ الْفَاحِشُ الْأَعْمَرِينَ عبد العزيز و لِكُونِهِمُ غَيْرُ بْنِ هَاشِمٍ لِأَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ كُلُّهُمْ مِنْ بْنِ هَاشِمٍ فِي رِوَايَةِ عَبْدِ الْمَلِكِ عَنْ جَابِرٍ وَإِخْفَاءِ صَوْتِهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي هَذَا الْقَوْلِ يَرْجُحُ هَذَا الرِّوَايَةُ لِأَنَّهُمْ لَا يَحْسَنُونَ خَلَافَةَ بْنِ هَاشِمٍ وَلَا يَمْكُنُ أَنْ يَحْمِلُهُ عَلَى الْمُلُوكِ الْعَبَاسِيَّةِ لِزِيادَتِهِمْ عَلَى الْعَدْدِ الْمَذْكُورِ وَلِقَلَّةِ رَعَايَتِهِمْ أَلَا يَقُولُ لَا إِسْتَلْكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوْدَةُ فِي الْقُرْبَى وَ حَدِيثِ الْكَسَافَلَابْدِ مِنْ أَنْ يَحْمِلُهُ عَلَى الْحَدِيثِ عَلَى الْأَئِمَّةِ الْاثْنَيْنِ عَشْرَ مِنْ أَهْلِ بَيْتِهِ وَ عَنْ تَرَهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لِأَنَّهُمْ كَانُوا أَعْلَمُ أَهْلَ زَمَانِهِمْ وَ أَجْلَهُمْ وَ أَوْرَعَهُمْ وَ أَتَقَاهُمْ وَ اعْلَاهُمْ نِسْبَاتًا وَ افْضَلَهُمْ حَسْبًا وَ أَكْرَمَهُمْ عِنْدَ اللَّهِ وَ كَانُ عُلُومُهُمْ عَنْ آبَائِهِمْ مَتِصِّلًا بِجَدِّهِمْ وَ بِالْوَرَاثَةِ وَ الْلَّدَنِيَّةِ كَذَا عَرَفُوهُمْ أَهْلُ الْعِلْمِ وَ الْتَّحْقِيقِ وَ أَهْلُ الْكَشْفِ وَ التَّوْفِيقِ وَ يُؤَيِّدُ هَذَا الْمَغْنِيَّ أَيْ أَنَّ مُرَادَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الْأَئِمَّةَ الْاثْنَيْنِ عَشْرَ مِنْ أَهْلِ بَيْتِهِ وَ يَشْهِدُهُ وَ يَرْجُحُهُ حَدِيثُ الْشَّقَلَيْنِ وَ الْأَحَادِيثِ الْمُتَكَثِّرَةِ الْمَذْكُورَةِ فِي هَذَا الْكِتَابِ وَ غَيْرِهَا»

صاحب کتاب ینابیع الموده که الحق دانشمندی فاضل و محدثی بزرگ و محققی بسیار دقیق... است چنین می فرمایند:

عده‌ای از محققین گفتند احادیثی که از رسول خدا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ به ما رسیده است، شرح زمان و تعریف کون و مکان نشان داده است که منظور رسول خدا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ از احادیث «اثنی عشر خلیفه» دوازده نفر از اهل

بیت و عترت آنحضرت هستند زیرا این احادیث بر خلفایی که از صحابه بودند حمل نمی‌شود چون تعدادشان از ۱۲ نفر کمتر است، و باز بر خلفای اموی و بنی امية حمل نمی‌گردد، چون آنها از دوازده نفر بیشتر بودند و مسئله دیگر اینکه بجز عمر بن عبدالعزیز همه آنها ظالم و ستمگر فاحش بودند، در حالیکه رسول خدا صلی الله علیه وسلم فرمودند «کلهم من بنی هاشم» آنها از بنی هاشم هستند چنانچه در روایت جابر آمده است، و باز نمی‌شود بر پادشاهان بنی العباس حمل نمود زیرا آنها هم از ۱۲ نفر بیشتر بودند و هیچکدام آنها آیه قُل لِاسْتَكِمْ علیه اجراً الْمُوْدَةَ فِي الْقَرْبَى را رعایت نکردند (بلکه فرزند و ذوی القربی رسول خدا را قتل عام کردند) و حدیث کسae ر امراءات ننمودند، پس ماننا چار هستیم بگوییم این حدیث «الائمه الائثنی عشر من اهل بیته و عترته» امامان دوازده کانه از اهل بیت و از عترت رسول خدا صلی الله علیه وسلم هستند که آنها اعلم اهل زمان و اجل و اتقی و اورع از همه بودند و در نسبت از همه بالاتر و در حسب افضل و در نزد خداوند محترمتر بودند و علم آنها متصل به علم رسول خدا صلی الله علیه وسلم است بخاطر داشتن و لدنی بودن علمشان دلیل دیگر ما حمل حدیث ثقلین و احادیث دیگری است که بطور وافر در این کتاب (یعنی ینابیع الموده) و در کتابهای دیگر نقل شده است...

بدین طریق هیچگونه شکی باقی نمی‌ماند که منظور رسول خدا علیه السلام از همه این احادیث دوازده امام: علی و اولاد او علیه السلام بوده‌اند بار دیگر مطلب بالا را بخوانید و ببینید که آیا دیگر حرفی مانده است که ما بگوییم.

قسمت نهم

منکران خروج مهدی (عج) کافر هستند

این نکته مورد اتفاق شیعه و سنی است که هر کس یکی از ضروریات دین را منکر شود کافر می‌گردد، و این مورد اتفاق شیعه و سنی است، و باز شیعه و سنی مسئله مهدویت را از ضرورت دین می‌دانند، و از این مطلب که بگذریم خود رسول خدا^{علیه السلام} فرموده است که منکران مهدی و منکران قیام و انقلاب و خروج مهدی کافر هستند.

در کتاب فرائد السقطین نوشته حموئی شافعی و کتاب عرف الوری فی اخبارالمهدی نوشته حافظ جلال الدین عبدالرحمن سیوطی و کتاب البرهان فی علامات المهدی آخرالزمان نوشته علاءالدین متقی هندی و کتاب نیایبیع الموده باب ۷۸ صفحه ۴۴۷ نوشته حافظ قندوزی حنفی آمده است:

قال رسول الله (ص): مَنْ انْكَرَ الخروجِ الْمَهْدِيَ فَقَدْ كَفَرَ بِمَا
انْزَلَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَمَنْ انْكَرَ نَزْولَ عَيْسَى فَقَدْ كَفَرَ وَمَنْ انْكَرَ
الدِّجَالَ فَقَدْ كَفَرَ.

یعنی: رسول خدا^{علیه السلام} فرمودند: هر کس خروج مهدی (عج) را منکر شود بتحقیق کافر شده است بر آنچه که بر رسول خدا^{علیه السلام} نازل شده است و هر کس نزول عیسی را منکر شود (که عیسی هم در زمان مهدی خواهد آمد) کافر است و هر کس مسئله دجال را (که قبل از قیام مهدی (عج) خروج می‌کند) منکر گردد او نیز کافر است.

قسمت دهم

مهدی آخرین امام و آخرین خلیفه است

همانطوری که اشاره کردیم مهدی موعد (عج) آخرین امام و آخرین خلیفه در دیانت مقدس اسلام می‌باشد چنانکه در کتاب «تذکرة الخواص» تألیف شمس الدین ابوالمظفر یوسف بن فرعیل سبط بن الجوزی «حنفی» (که ایشان مشهور است به سبط بن الجوزی) در باب ششم این کتاب می‌گوید: حضرت امیر المؤمنین علی بن ابی طالب ؓ در خطبه‌ای در مدح رسول خدا ﷺ و امامان ایراد می‌فرمایند و در آخر خطبه چنین می‌فرمایند:

«فَنَحْنُ أَنوار السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَسُفُون النَّجَاهِ وَفِينَا مَكْنُونٌ
الْعِلْمُ وَإِلَيْنَا الْمَصِيرُ الْأُمُورُ، وَبِمَهْدِنَا تَقْطَعُ الْحَجَجُ فَهُوَ خَاتَمُ
الائِمَّةِ وَمَنْقِذَ الْأَمَّةِ وَمَنْتَهَى النُّورِ وَغَامِضُ السُّرُورِ فَلِيَهُنَّ مِنْ
اسْتِمْسَكٍ بِعِرْوَتِنَا وَحَشْرٌ عَلَى مَحْبَبِنَا»

یعنی: و ما هستیم انوار آسمانها و زمین (و ما هستیم روشنایی بخش عالم) و ما هستیم سفینه و کشتی نجات و ما هستیم کسانیکه خداوند علم را در ما نهاده است، به مهدی ما انقطاع میابد همه حجت‌های الهی و او ختم کننده همه امامان است و او نجات دهنده امت است، و باو انوار «الله» ختم می‌گردد، و مائیم که اسرار الهی در اختیار و در قبض و در اختیار ما است هر کس به رسیمان ما چنگ زند او در قیامت با محبت ما محسور می‌گردد.

به هر حال در این روایت و روایات متعدد دیگر آمده است که مهدی آخرین امام از ائمه اسلام است.

قسمت یازدهم

«مهدی (عج) از عترت رسول خدا عَلَيْهِ السَّلَامُ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰالَمِينَ و از فرزندان فاطمه عَلَيْهَا السَّلَامُ است»

۱- در صحیح ابی داود (که یکی از صحاح سته است) مجلد ۴ حدیث ۲۸۴ صفحه ۲۰۷ آمده است:

«عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ قَالَتْ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ (ص) يَقُولُ الْمَهْدِيُّ مِنْ
عِتْرَتِي مِنْ وُلْدِ فَاطِمَةَ»

ام سلمه می‌گوید: شنیدم از رسول خدا عَلَيْهِ السَّلَامُ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰالَمِينَ که آنحضرت می‌فرمودند مهدی از عترت و از خانواده من است و از اولاد فاطمه عَلَيْهَا السَّلَامُ است.

۲- در صحیح بن ماجه فی سننه جزء دوم باب خروج المهدی از بابهای «الفتن» آمده است:

«عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمَسِيقِ قَالَ: كُنَّا عِنْدَنَا سَلَمَةً فَتَذَكَّرَنَا الْمَهْدِيُّ
فَقَالَتْ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ (ص) يَقُولُ الْمَهْدِيُّ مِنْ وُلْدِ
أَلْفَاطِمَةَ»

سعید بن مسیب نقل می‌کند که مادر نزد ام سلمه بودیم و ذکری از مهدی شد (و یا درباره مهدی صحبت می‌کردیم) ام سلمه گفت: من از رسول خدا عَلَيْهِ السَّلَامُ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰالَمِينَ شنیدم که مهدی از فرزندان فاطمه می‌باشد.

این حدیث و صدھا حدیث دیگر تغییر آن این نکته را اثبات می‌کند که رسول خدا عَلَيْهِ السَّلَامُ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰالَمِينَ زیاد به آمدن مهدی موعود (عج) اشاره کرده بودند، لذا مردم از آمدن مهدی و قیام و انقلاب او حرف می‌زدند، و برای آگاهی بیشتر در حضور همسر رسول خدا عَلَيْهِ السَّلَامُ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰالَمِينَ ام سلمه به بحث می‌پردازند و ایشان با احادیث نبوی پر اطلاعات اینها می‌افزاید.

این حدیث را التاج الجامع للاصول مجلد ۵ صفحه ۲۶۴ و صواعق المحرقه ابن هجر عسقلانی و کتاب اسعاف الراغبين باب ۲ صفحه ۱۲۴ و صحیح مسلم نیشابوری و صحیح حافظ نسائی و ینابیع الموده صفحه ۴۲۲ و کتاب جواهر العقدین - منتخب کنز العمال صفحه ۳۰ جلد ۶ و کتاب البرهان فی علامات مهدی آخرالزمان همه آورده‌اند.

۳- در ینابیع الموده نوشته خواجه کلان قندوزی حنفی صفحه ۴۲۲ و مسند امام احمد حنبل و صحیح ابن ماجه آمده است:

«عَنْ عَلَىٰ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ وَرَفِعَهُ الْمَهْدَىٰ مَنَا أَهْلَ الْبَيْتِ يُصْلَهُ
اللَّهُ فِي لَيْلَةٍ»

حدیث را امیرالمؤمنین نقل می‌کنند درباره امام زمان که مهدی از اهلبیت است و خداوند در شبی امر او را اصلاح می‌کند.

۴- در ینابیع الموده نوشته خواجه کلان قندوزی حنفی باب ۷۳ صفحه ۴۲۲ آمده است:

«وَ حَدِيثُ قَتَادَةَ قَالَ قَلْتَ سَعِيدَ بْنَ الْمَسِيْبَ: أَحَقُّ الْمَهْدَىٰ قَالَ
نَعَمْ هُوَ حَقٌّ هُوَ بْنُ أَوْلَادِ فَاطِمَةَ قَلْتَ مِنْ أَيِّ وَلَدِ فَاطِمَةَ قَالَ
حِبْكَ الْآنَ»

و حدیث قتاده که گوید: بسعید بن مسیب گفتم آیا مهدی حق است، گفت آری حق است، او از اولاد فاطمه است، گفتم از کدام یک از اولاد فاطمه گفته بس است ترا حالا.

قسمت دوازدهم

تولد صاحب الزمان «عجل الله تعالیٰ فرجهُ الشَّرِيف»

همانطوریکه ملاحظه فرمودید رسول خدا علیه السلام به بهترین وجهی مهدی موعود (عج) را به مسلمین معرفی فرمودند، مثلًا رسول خدا علیه السلام بارها می‌فرمودند:

- الف - مهدی از فرزندان فاطمه و علی بن ابی طالب است.
- ب - مهدی دوازدهمین و آخرین امام است.
- ج - مهدی از عترت رسول خدا علیه السلام می‌باشد.
- د - قیام و انقلاب مهدی حتمی است.
- ه - نام مهدی نام رسول خدا علیه السلام و کنیه او کنیه رسول خدا علیه السلام خواهد بود.
- و - مهدی نهمین فرزند از سید الشهداء علیه السلام می‌باشد.
- ز - مهدی هشتمین فرزند امام سجاد علیه السلام است.
- ح - مهدی هفتمین فرزند امام محمد باقر علیه السلام است.
- ط - مهدی ششمین فرزند امام صادق است.
- ی - مهدی پسر امام حسن عسگری علیه السلام است....

و صدھا مطلب دیگر لذا برای مسلمانان صدر اسلام قیام و انقلاب و ظلم ستیزی مهدی (عج) واضح و آشکار بود، و در مقابل خلفای جابر و ظالم بنی العباس از تولد مهدی (عج) خوشنود نبودند، لذا آنها همانطوریکه فرعون تلاش می‌کرد تاموسی بن عمران متولد نشود، آنها هم تلاش می‌کردند مهدی (عج) هم متولد نگردد، زیرا چنین می‌پنداشتند اگر مهدی (عج) متولد شود حکومت آنها را نابود خواهد کرد، به همین جهت متوکل عباسی که ظالم و جنایتکار عجیبی بود، و ظلم و جنایات او در تاریخ ثبت است، در سال ۲۲۵ هـ ق) دستور می‌دهد که

امام حسن عسگری علیه السلام را از مدینه به «سامره» یا «سرمن رأى» به پایتخت حکومتی او منتقل کنند و دستور می‌دهد آنحضرت را در محله «عسگر» یا پادگان و سربازخانه جای دهند، (اگر به آنحضرت عسگری می‌گویند به این خاطر است) و همچنین معتمد خلیفه دیگر عباسی برای خود آنحضرت و خانواده‌اش جاسوسان و گارد مخصوصی می‌گمارد که اگر مهدی (عج) متولد شود او را نابود سازند، و این جاسوسان اجازه داشتند هر زمان که می‌خواهند به خانه امام حسن عسگری علیه السلام حمله کرده و به تفتیش بپردازند، هم زنها را معاينه کنند که حامله نباشند و هر گاه کوک پسری متولد شد او را بکشند، اما اراده خداوند چیز دیگری است که می‌فرماید (سوره قصص آیه ۵):

وَنُرِيدُ أَنْ تَمُّنَ عَلَى الَّذِينَ أَسْتَضْعِفُوا فِي الْأَرْضِ وَ
نَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَنَجْعَلَهُمْ أَوَارِثِينَ

و ماراده کردیم کسانیکه در روی زمین ضعیف واقع شده‌اند، بر آنها منت بگذاریم و آنان را ائمه و امام و خلیفه و پیشوای وارثین زمین قرار دهیم. پس اراده خداوند مافوق همه اراده‌های است، و با این همه مراقبتها در شب جمعه نیمه شعبان سال ۲۵۵ (هـ.ق) آن موعد الهی یعنی حجه بن الحسن العسگری (عج) در شهر سامرہ چشم به جهان می‌گشاید، این تولد را علمای اهل سنت نیز در تاریخها و کتابهای خود آورده‌اند و مادر این جا به پاره‌ای از

آنها اشاره می‌کنیم:

۱- حافظ نورالدین ابن صباغ «مالکی» در فصل دوازدهم از کتاب فصول المهمة می‌گوید:

«ابوالقاسم محمدبنالحسن در سامرا در نیمه شعبان سال ۲۵۵(هـ.ق)
متولدشد»

۲- شیخ عبدالوهاب شعرانی در مبحث ۶۵ کتاب الیواقیت والجواهر می‌گوید:
«... او از اولاد امام حسن عسگری می‌باشد و زادروزش نیمه شعبان سال
۲۵۵(هـ.ق) است و او زنده و باقی است»

۳- شیخ حافظ سلیمان ابن ابراهیم قندوزی معروف به خواجه کلان «حنفی»
در ینابیع الموده صفحه ۴۵۲ چنین می‌گوید:
«پس خبر مسلم و حتمی نزد معتبرترین و ثقات (و راستگویان و مورد
اعتمادان) این است که ولادت قائم(عج) در شب پانزدهم شعبان سال ۲۵۵(هـ.ق)
در شهر سامرا واقع گردید»

۴- شبراوی در کتاب اتحاف بحب الاشرف صفحه ۱۷۹ می‌گوید:
«امام حسن عسگری.... پس از خود فرزندش ابوالقاسم محمد را بجای
گذاشت... و پدرش در هنگام تولد او را پنهان و پوشیده می‌داشت بخاراطر
دشواری ایام و ترس از خلفای عصر، چونکه ایشان در آن اوقات بنی هاشم را
می‌جستند و می‌گرفتند و بقصد نابودی آنان را به زندان انداخته یا بقتل
می‌رسانند»

۵- حافظ محمد بن یوسف گنجی شافعی در کتاب «البيان فی اخبار صاحب
الزمان» در آخر باب بیستم می‌نویسد:

«همانا مهدی(عج) پسر امام حسن عسگری است و او از زمان غیبتش تا
کنون زنده و موجود و باقی است و بقا او بدلیل بقا عیسی و خضر و الیاس

امتناعی ندارد»

۶- یا حافظ خواجہ کلان قندوزی حنفی در کتاب ینابیع الموده باب ۸۲ صفحه ۴۶ می‌گوید:

«بیان ذکر معرفی امام ابو محمد حسن عسکری فرزند خود را جهت خواص دوستان خویش بنام «القائم المهدی» و آگاه ساختن ایشان بر اینکه امام بعاز من پسرم می‌باشد»

این مطلبی که خواجه کلان قندوزی بیان می‌کند این است که حضرت عسکری علیه السلام می‌خواستند شیعیان و مسلمین واقعی بدانند که مهدی متولد شده است و امام و حجت و خلیفه بعد از خویش ایشان است لذا هنگامی که حضرت مهدی (عج) متولد شد:

الف: دستور داد گوسفندان متعدد عقیقه کنند و برای افراد خواص بفرستند تا همه بدانند مهدی متولد شده است مثلاً ابراهیم کوفی می‌گوید:

پس از اینکه حجت بن الحسن متولد شد امام حسن عسکری گوسفندی سر بریده برایم فرستاد و فرمودند این گوسفند را عقیقه کن زیرا پسرم «محمد» بدنیا آمد.

ب: حضرت عسکری کودک را به خواص نشان می‌دادند «ابو غانم» می‌گوید چون خداوند به امام یازدهم پسری داد نام او را محمد نهاد و در روز سوم تولدش او را به اصحاب و نزدیکان خود نشان داده و می‌فرمودند:

«هذا صاحبُکُمْ مِنْ بَعْدِي وَ خَلِيفَتِی عَلَيْكُمْ»

ای یاران من بدانید بعد از من این صاحب امر شماست و خلیفه من بر شما خواهد بود.

ج) پس از تولد حضرت مهدی (عج) امام عسکری برای خواص نامه نوشته و تولد مهدی را خبر میدادند مثلاً احمد بن الحسن بن اسحق می‌گوید:

چون مهدی متولد شد امام عسگری ﷺ برای من نامه‌ای فرستاد این نامه به خط خود آن حضرت بود که نوشت بودند «وُلَدَ كَنَا مَوْلُودٌ فَلَيَكُنْ عِنْدَكَ مَسْتُورًا وَعَنْ جَمِيعِ النَّاسِ مَكْتُومًا فَإِنَّا لَمْ نُظْهِرْ عَلَيْهِ إِلَّا أَلَاقَرَبَ لِقَرَابِيهِ»
یعنی برای ما فرزندی متولد شده است این مسئله نزد تو پوشیده و مستور
بعاند و از همه مردم پنهان بدار، زیرا ما از آن مطلع نمی‌کنیم مگر خویشان و
نزدیکانمان را و آنهم خویشان و نزدیکان محرم یا دوستان صمیمی خود را
لِيُشَرِّكَ اللَّهُ بِهِ مِثْلَ مَا سَرَّنَا وَالسَّلَامُ
لذا اگر ترا از آن آگاه کردیم بخاطر این بود تا تورا شارکنیم چنانکه خودمان
شاد شدیم والسلام.

حافظ نور الدین ابن صباح مالکی:

ابوالقاسم محمد بن الحسن در سامرا در نیمه شعبان

سال ۲۰۰ (ھـ ق) متولد شد.

فصل ۱۲ کتاب فصول المهمه

قسمت سیزدهم

«شمائل» و «سیمای» امام زمان (عج)

همانطوریکه قبل‌اً گفتیم مسئله مهدویت، مسئله‌ای الهی است که تمام ابعاد آن برای جهانیان مشخص شده است و هیچ مسئله‌ای در این باره باقی نمانده است که شخصی بگوید ای کاش قرآن و احادیث و روایات این مسئله را روشن کرده بودند.

آنقدر این مسئله عمیق است که حتی شمائل و سیمای ظاهری امام زمان صلی الله علیه و آله و سلم بوسیله رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم و ائمه طاهرين بیان شده است و همین مسئله راه را بروی بسیاری از مهدی نماها و مدعیان دروغین مهدویت می‌بندد و این مسئله در کتب اهل سنت نیز آمده است مثلًا:

۱- در کتاب صواعق المحرقة نوشته ابن هجر شافعی - و طبرانی و ابوحنیف و دیلمی در مسند و ینابیع الموده باب ۷۲ صفحه ۴۳۳ آمده است:

«وَعَنْ حَذِيفَةَ بْنِ الْيَمَانِ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ: الْمَهْدِيُّ رَجُلٌ مِّنْ أُلْدِي وَجْهَهُ كَالْكَوْكَبِ الدُّرِّيِّ اللَّوْنُ لَوْنُ عَرَبِيٍّ وَالْجَسْمُ جَسْمُ اسْرَائِيلٍ»

از حذیفة بن یمان^(۱) چنین نقل شده است که رسول خدا (ص) فرمودند: مهدی مردیست از فرزندان من، صورت او مانند ستاره درخشش (میدرخشید) و رنگ چهره او رنگ عربیست، و جسم او جسم اسرائیلی است (یعنی بلند قامت).

۲- کتاب فردوس باب «الالف - و اللام» از دیلمی و کتاب اسعاف الراغبين

۱- یکی از صحابه رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم

نوشته ابوالمعارف محمد بن صبان مصری شافعی باب ۲ صفحه ۱۲۵ و کتاب ینابیع الموده صفحه ۴۶۹ نوشته خواجه کلان قندوزی حنفی آمده است:

«اخرج الروياني - والطبراني و غيرها مرفوعاً المهدى مِنْ
وُلْدِي وَجَهَهُ كَالْكَوْكَبِ درى اللون لون عربى و الجسم جسم
اسرائيلی اى طویل...»

و ورد ايضاً إِنَّه شاب أَكْحَلَ العَيْنَيْنِ ازْجَالْحَاجِبَيْنِ أَقْنَى الْأَنْفَ
كَثَ اللَّعْيَةَ عَلَى خَدَهَا الْأَيْمَنِ خَالَ وَ عَلَى يَدَهَا الْيَمِينِ خَالٌ»

رویانی و طبرانی و به جز آن دو نفر (عدهای دیگر نقل کرده‌اند) که رسول خدا ﷺ فرمودند: مهدی از اولاد من می‌باشد، صورتش چون ستاره‌ای درخشنان (می‌درخشد) رنگ عربی و قامتش اسرائیلی (یعنی بلند قامت) ...

و نیز وارد شده که او جوانی است دارای چشم‌انی سیاه و ابروان باریک و بینی کشیده و سط آن بالا آمده و محسن او انبوه و برگونه راستش (راست صورتش) خالیست و بر دست راست او نیز خالی می‌باشد.

۲- ینابیع الموده نوشته خواجه کلان قندوزی حنفی باب ۷۳ صفحه ۴۲۲ آمده است:

«عَنْ أَبِي سَلْمَةَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَوْفٍ عَنْ أَبِيهِ قَالَ، قَالَ
رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لِيَعْثِينَ اللهُ رَجُلًا مِنْ عِتَرَتِي
اَفْرَقَ الشَّنَائِيَّاَجْلَ الْجَبَاهَةِ يَمْلَأُ الْأَرْضَ عَدْلًا وَ يَغْيِضُ الْمَالَ
اخرجه ابو نعیم»

پدر سلمه بن عبد الرحمن بن عوف از پدرش نقل می‌کند که رسول خدا صلی الله علیه وسلم فرمودند: همانا خداوند متعال بر انگیزد مردی را از عترت من که بین دندانهای ثنایایی او باز باشد پیشانی مبارکش بلند باشد و او زمین

را پر از عدل و داد می کند، و مال را ببخشد، این روایت از ابو نعیم است.

۴- در کتاب عقد الدرر فی اخبار امام المنتظر باب سوم نوشته شیخ جمال الدین یوسف دمشقی آمده است:

«سُئلَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى بْنِ أَبِي طَالِبٍ (ع) عَنْ صِفَةِ الْمَهْدِيِّ
قَالَ هُوَ شَابٌ مَرْبُوعٌ حَسَنَ الْوَجْهَ يَسِيلُ شَعْرَهُ عَلَى مَنْكِبِهِ يَعْلُو
نُورٌ وَجْهَهُ سَوَادٌ شُعْرُ لَحِيَةِ وَرَأْسِهِ»

جوانی است زیبا نیکو چهره و موهای سرش بر روی کتفهای مبارکش ریخته است، نور چهره او تلألو دارد و در میان سیاهی موهای صورت و سرش میدرخشند.

۵- در کتاب شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید معتزی و کتاب کافی الکفاء نوشته قاض القضاط آمده است:

«عَنْ عَلَى كَرَمِ اللهِ وَجْهِهِ إِنَّهُ ذَكَرَ الْمَهْدِيِّ وَ قَالَ إِنَّهُ مِنْ وَلَدِ
الْحُسَيْنِ سَلَامُ اللهِ عَلَيْهِمْ وَذَكْرُ حَلِيَّةِ فَقَالَ رَجُلٌ أَجْلَى الْجَبَيْنِينَ
أُقْنَى الْأَنْفَ ضَخِيمَ الْبَطْنِ ازْيَلَ الْفَخْذَيْنِ ابْلَغَ الشَّنَايَا بِسَفَخَذِهِ
الْيَمِنَ سَامَةً»

حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام در وصف مهدی فرمودند: او از فرزند حسین علیه السلام است او دارای پیشانی بلند است، بینی مبارکش باریک و کشیده است شکمش سفت و ضخیم است، رانهای او پر گوشت است و میان دندانهای مبارکش باز است و به ران راست او نشانه‌ای است.

آنچه که در کتابها درباره شماطل امام زمان (عج) و سیمای آنحضرت آمده عبارت است از:

۱- مهدی شبیه ترین مردم نسبت به رسول خدا علیه السلام می باشد. (خبر شیخ صدق در کمال الدین)

- ۲- مهدی شبیه حضرت موسی بن عمران علیه السلام است. (خبر خراز در کتاب کفايت الاثر)
- ۳- مهدی شبیه ترین خلق نسبت به عیسی بن مریم علیه السلام است (خبر کعب الاخبار در کتاب غیبت نعمانی)
- ۴- ابیض مشرب حمرة (صورتش مانند سفیدی که با سرخی آمیخته شده است در علوی).
- ۵- لونه لون عربی (رنگ او رنگ عربی است).
- ۶- جسمه جسم اسرائیلی (جسم او اسرائیلی یعنی بلند قامت و دارای جثه مناسب است).
- ۷- شاب مربع (جوانی است متوسط القامه در علوی).
- ۸- اجلی الجبینین (پیشانی مبارکش بلند است و خوب رو است).
- ۹- مقرون الحاجبین (ابروان مبارکش به هم پیوسته است).
- ۱۰- اقنى الانف (بینی مبارکش باریک و کشیده که در وسط انحدابی است).
- ۱۱- حسن الوجه (نیکو روست در علوی).
- ۱۲- نور وجهه (صورتش نورانی و درخشان است).
- ۱۳- يعلو سواد الحبیته و رأسه (نور چهره او چنان درخشان است که متولی شده است بر سیاهی ریش و موهای سر مبارکش).
- ۱۴- وجهه كالدينار (چهره اش در صفا مانند اشرفی درخششانده است).
- ۱۵- وعلى خده الايمن خال كانه كوكب دری (و بر روی صورت او خالی است که پنداری ستاره ایست درخشان).
- ۱۶- افلج الثنایا (میان دندانهای مبارکش گشاده است).
- ۱۷- حسن الشعر يسیل شعره على منکبیه (دارای مویی نیکو و زیبا است که موهاش بر کتف مبارکش ریخته است).

- ۱۸- و علی رأسه فرق بین و مرتبین کانه الف بین واوین (در وسط سرش فرق است مانند «الف» بین دو «واو» - خبر سعد بن عبد الله)
- ۱۹- مشرف الحاجین (میان دو ابر و انش بلند است).
- ۲۰- غایر العینین (چشمانش در کاسه سر مبارکش فرورفت - یعنی برآمدگی ندارد -).
- ۲۱- ضخیم البطن (شکمش محکم است).
- ۲۲- واسع الصدر (سینه مبارکش فراخ است).
- ۲۳- متسل المنکبین عریض مابینهما (کتفهای مبارکش فرورفت و میان آنها پهن است).
- ۲۴- بظهره شامتان شامة علی لون جلدہ و شامته علی شبہ شامة لنبی (و در پشت مبارکش دو نشانه است یکی به رنگ بدن مبارکش و دیگری شبیه علامتی است که بر کتف مبارک رسول خدا علیہ السلام بود).
- ۲۵- کث اللحیه اکحل العینین (ریش مبارکش انبوه است و چشمان مبارکش سیاه است).
- ۲۶- براق الثنایا (دندانهای مبارکش درخشند است).
- ۲۷- فی کتفه علائم نبوة النبی علیہ السلام (در کتفش علامتی است مانند علامت نبوت رسول خدا علیہ السلام - مهر نبوت -).
- ۲۸- عریض الخذین (رانهای مبارکش عریض است).
- ۲۹- احmesh الساقین (ساقهای مبارکش باریک است - و در شکم و ساق مانند جدش امیر المؤمنین علیہ السلام است -).
- ۳۰- طاووس اهل الجنة (آنقدر زیبا است که به او طاووس اهل بهشت می‌گویند).
- ۳۱- وجهه کالقرم الدری (صورتش مانند ماه شب چهاردهم می‌درخشد).

۲۲- جلابیب النور (آنقدر زیبا و نورانی است مثل اینکه در تن جامه‌ای از نور پوشیده است).

۲۳- جیوب النور تتوقد بشعاع ضیاء القدس (نور صورتش مانند انوار بهشتی است).

۲۴- علی بن مهزیار اهوازی در وصف ایشان می‌گوید:
 «کا قحو آنه ارجوان قد تکائیف علیها الَّذی و اصابه‌الله الهوی»
 در لطافت و رنگ چون کل بابونه و ارغوانی که شبتم بر آن نشسته و شدت سرخیش را هواشکسته است.

اللَّهُمَّ كُنْ لِوَلِيَكَ الْحُجَّةُ بَنْ الْحَسْنِ صَلَوَاتُكَ عَلَيْهِ وَ
 عَلَى أَبْنَاهِهِ فِي هَذِهِ السَّاعَةِ وَ فِي كُلِّ سَاعَةٍ وَلِيَا وَ حَافِظَا
 وَقَادِداً وَ نَاصِراً وَ دَلِيلًا وَعَيْنَا " حَتَّى تُسْكِنَهُ أَزْضَكَ طَوْعاً "
 وَتُمْتَعِهُ فِيهَا طَوِيلًا .

بار الها: در این هنگام، و بروان همیشه ولی امرت، امام زمان حجه بن الحسن را که (درودهایت برو او و پدرانش باد) سپریست و نکهدار، و رهبر و یاور و رهنمای نکهبان باش. تا کیتیں را به فرمان او آوری و تا دیروزمان بھرمندش کردانی.

قسمت چهاردهم

قیام و انقلاب مهدی موعود (عج) حتمی است

همانطوریکه قبلأ نیز تذکر دادیم رسول خدا^{علیه السلام} هر کاه درباره قیام و انقلاب مهدی (عج) صحبت می فرمودند مسئله را بصورت یک مسئله محکم و استوار مطرح می کردند مخصوصاً درباره قیام و انقلاب و خروج و ظهور این بزرگوار مثلاً:

۱- در صحیح ابن ماجه و صحیح ابی داود چاپ مصر جلد ۲ صفحه ۲۰۷ از کتاب المهدی و صحیح ترمذی جلد ۲ صفحه ۲۰۷ و کتاب ینابیع الموده نوشته خواجہ کلان قندوزی حنفی صفحه ۴۲۲ و کتاب مسند امام احمد حنبل و کتاب نورالابصار باب ۲ صفحه ۱۵۴ نوشته شبانجی شافعی چنین آمده است:

«لَوْ لَمْ يَبْقَ مِنَ الدَّهْرِ إِلَّا يَوْمٌ لِيُبْعَثَ اللَّهُ رَجُلًا مِنْ أَهْلِ بَيْتِي
يَعْلَمُهَا عَدْلًا كُمَى مُلْئَثٍ جُورًا»

یعنی اگر نماند از عمر دنیا مگر یک روز خداوند بر می انگیزد مردی از اهل بیت و خانواده مرا (تا انقلابی بر پا سازد) خداوند به او عالم را پر از عدل و داد من کند همانطوریکه پر از ظلم و جور شده بود.

۲- در کتاب البرهان فی علامات مهدی آخرالزمان باب دوم نوشته متقد هندی و کتاب اربعین و کتاب ینابیع الموده نوشته خواجہ کلان قندوزی حنفی صفحه ۴۲۸ آمده است:

«عَنْ حَذِيفَةَ بْنِ الْيَمَانِ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ يَقُولُ: وَيَلِّ هَذِي
الْأُمَّةِ مِنْ مُلُوكِ جَبَابِرَةِ كَيْفَ يَقْتُلُونَ وَ يَطْرُدُونَ الْمُسْلِمِينَ إِلَّا
مَنْ اظْهَرَ طَاعَتَهُمْ فَالْمُؤْمِنُ أَلْتَقَى يَصَانِعَهُمْ بَلَسَانَهُ وَ يَفْرَّ مِنْهُمْ»

بِقَلْبِهِ فَإِذَا أَرَادَ اللَّهُ تَبَارِكُ وَتَعَالَى أَن يَعِيدَ الْاسْلَامَ عَزِيزًا
أَقْصَمَ كُلَّ جَبَارٍ عَنِيدٍ وَهُوَ الْقَادِرُ عَلَى مَا يَشَاءُ وَاصْلَحُ الْاِنْتَهَى
بَعْدَ فَسَادِهَا يَا خَذِيفَةَ لَوْلَمْ يَبْقَ مِنَ الدُّنْيَا إِلَّا يَوْمَ وَاحِدَلِطَوْلَ
اللَّهُ ذَلِكَ الْيَوْمُ حَتَّى يَمْلِكُ رَجُلٌ مِنْ أَهْلِ بَيْتٍ يَظْهَرُ الْاسْلَامُ
وَلَا يَخْلُفُ وَعْدَهُ وَهُوَ عَلَى وَحْدَهُ قَدِيرٌ »

خذیفة بن یمان می‌گوید شنیدم از رسول خدا که می‌فرمودند: وای بر این امت از دست پادشاهان جبار و زورگو که چگونه می‌کشند مسلمانها را و طرد می‌کنند جز کسانی را که آنها را اطاعت می‌کنند، مؤمنین متقین به زبان می‌گویند مابا آنها هستیم اما از دل از آنها فرار می‌کنند، تا زمانیکه خداوند اراده فرمانید تا به اسلام عزت دهد، آنگاه کمر هر ستمکار و ظالمی را می‌شکند و خداوند توانائی دارد بر آنچه اراده فرماید و اصلاح نماید امت را بعد از فاسد شدنشان، ای حذیفه اگر باقی نماند از عمر دنیا مگر یک روز خداوند آن روز را آنقدر طولانی می‌گرداند تا مردی از اهل بیت من بیاید و حکومت نماید او اسلام را ظاهر می‌سازد (یا اسلام را می‌نمایاند) و خداوند خلف وعده نمی‌فرماید و او بر وعده خود توانا است.

قالَ رَسُولُ اللَّهِ (ص): لَوْلَمْ يَبْقَ مِنَ الدَّهْرِ إِلَّا يَوْمَ يُبْعَثُ
اللَّهُ رَجُلًا مِنْ أَهْلِ بَيْتٍ يَمْلَأُهَا عَدْلًا كَمَيْ مُلْئَتْ جُورًا
یعنی اکبر نماند از عمر دنیا مگر یک روز خداوند بر من انگیزد صدھی از اهل بیت و خانواده هوا (تا انقلابی بروپا سازد) خداوند به او عالم را پراز عدل وداد می‌کند همانطوریکه پراز ظلم و جور شده بود.

صحیح ابن ماجه - صحیح ابی داود مجلد ۲ ص ۲۰۷

قسمت پانزدهم

مهدی (عج) نهمین فرزند امام حسین علیه السلام است

۱ - محمد صالح الحسين الترمذی در المناقب مرتضویه باب ۲ صفحه ۱۲۹ و عبد الله بعمل در ارجح المطالب فی عد مناقب اسدالله الغالب صفحه ۴۲۶ حدیث ۴ و موفق بن احمد خوارزمی حنفی در مقتل الحسین جلد ۱ فصل ۷ صفحه ۱۴۶ و حافظ شیخ سلیمان بن ابراهیم قندوزی حنفی در ینابیع الموده باب ۵۴ صفحه ۱۶۸ می‌گوید:

«عَنْ سَلِيمِ بْنِ قَيْسٍ الْهَلَالِيِّ عَنْ سَلْمَانَ الْفَارَسِيِّ قَالَ دَخَلَتُ عَلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ سَلَّمَ فَإِذَا حَسِينُ بْنُ عَلَى عَلَى فَخَذِيهِ وَهُوَ يَقْبِلُ خَذِيهِ وَيَلْتَمِ فَاهُ وَيَقُولُ أَنْتَ سَيِّدُ أَبْنَ سَيِّدِ الْأَخْرَى سَيِّدُ وَأَنْتَ أَمَامُ أَبْنَ أَخْرَى أَمَامٍ وَأَنْتَ حَجَّةُ بْنُ حَجَّةَ أَخْرَى حَجَّةً وَأَنْتَ أَبُو حَجَّاجٍ تِسْعَهُ تَاسِعُهُمْ قَائِمُهُمْ»

سلمان فارسی می‌گوید خدمت رسول خدا صلی الله علیہ وآلہ وسلم رسیدم، دیدم حسین بن علی روى زانوي آنحضرت نشسته است، حضرت چشمهاو دهان سيدالشهداء را می‌بوسید و می‌فرمودند: (ای حسین) تو آقا فرزند آقا و برادر آقا هستی تو امام فرزند امام و برادر امام می‌باشی تو حجت فرزند حجت و برادر حجت هستی تو پدر حجتهاي نه گانه هستی که نهمین آنها قائم بر آنها است.

۲ - در کتاب مسند امام احمد حنبل و کتاب کشف اليقین آمده است:

«قالَ النَّبِيُّ (ص): لِلْحَسِينِ هَذَا ابْنَتِي اِمَامٌ أَخْرَى اِمَامٌ أَبُو الائِمَّةِ تِسْعَهُ تَاسِعُهُمْ قَائِمُهُمْ»

رسول خدا برای سید الشهداء فرمودند: این فرزند من امام برادر امام و پدر نه امام می‌باشد که نهمین آنها قائم بر آنها می‌باشد.

قسمت شانزدهم

نام مهدی (عج) و کنیه مهدی (عج)

در روایات

۱- در البرهان فی علامات مهدی آخر الزمان باب ۲ نوشته علاءالدین متقی هندی آمده است:

«قالَ وَ اخْرَجَ أَيْضًاً (يُعْنِي نَعِيمَ بْنَ حَمَارَ) عَنْ (عَلَى بْنِ ابْيِ طَالِبٍ) قَالَ: أَسْمَ الْمَهْدَى مُحَمَّدٌ...»

نعمیم بن حمار از امیر المؤمنین علی علیه السلام نقل می‌کند که آنحضرت فرمودند اسم مهدی محمد است.

۲- در البرهان فی علامات مهدی آخر الزمان باب ۲ آمده است:

«وَ اخْرَجَ أَيْضًاً (يُعْنِي نَعِيمَ بْنَ حَمَارَ) عَنْ أَبِي سَعِيدِ الْخَدْرِيِّ عَنْ النَّبِيِّ (ص) قَالَ أَسْمَ الْمَهْدَى أَسْمِيِّ»

ابی سعید الخدری از رسول خدا (ص) نقل می‌کند که اسم مهدی اسم من است.

۳- سبط بن جوزی حنفی در تذکره الخواص الامه صفحه ۳۷۷ چنین می‌گوید:

«قَالَ رَسُولُ اللَّهِ: يَخْرُجُ فِي آخِرِ الْزَمَانِ رَجُلٌ مِّنْ وَلَدِي أَسْمَهُ كَاسِمٌ وَ كُنْيَتُهُ كَنْيَتِي يَعْلَمُ الْأَرْضَ عَدْلًا كَمَا مُلِئَتْ جَوَارًا فَذَلِكَ هُوَ الْمَهْدَى»

رسول خدا(ص) فرمودند: قیام می‌کند در آخر الزمان مردی از فرزندان من اسم او مانند اسم من است و کنیه او مانند کنیه من است زمین را پر از عدل و داد می‌کند همانطوریکه پر از ظلم و جور شده بود و او همان مهدی است.

۴- در کتاب مناقب نوشته موفق بن احمد خوارزمی حنفی و کتاب ینابیع الموده نوشته خواجه کلان قندوزی حنفی صفحه ۴۹۲ آمده است:

«عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْأَنْصَارِيِّ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ص): الْمَهْدِيُّ
مِنْ وُلْدِيِّ أَسْمَهُ أَسْمَى وَكُنْيَتُهُ كُنْيَتِيٌّ»

جابر بن عبد الله انصاری از رسول خدا(ص) نقل می‌کند که آنحضرت فرمودند: مهدی از فرزندان من است، اسم او اسم من است و کنیه او کنیه من می‌باشد. پس از آنچه که در روایات شیعه و سنی آمده است اسم مهدی موعد (عج) اسم رسول خدا^{عَزَّوَجَلَّ} (م-ح-م-د) و کنیه او کنیه رسول خدا^{عَزَّوَجَلَّ} ابوالقاسم است.

فرازی از دعای افتتاح که منسوب به امام عصر (عج) است:

اللَّهُمَّ إِنَّا نَزَّلْنَاكَ فِي دَوْلَةٍ كَرِيمَةٍ تُعَزِّزُ بِهَا إِلَاسْلَامَ وَأَهْلَهُ وَ
تُدْلِي بِهَا النُّفَاقَ وَأَهْلَهُ وَتَجْعَلُنَا فِيهَا مِنَ الدُّعَاءِ إِلَى طَاعَتِكَ
وَالْقَادِهِ إِلَى سَبِيلِكَ وَتَزْرُّقُنَا بِهَا كَرَامَهُ الدُّنْيَا وَالآخِرَهُ

قسمت هفدهم

مهدی (عج) مادرش بهترین کنیزان عالم است

۱- در ینابیع الموده صفحه ۵۱۲ نوشته خواجه کلان قندوزی حنفی آمده است:

«و روی المداینی فی کتاب صفين قالَ خطبَ علی بَعْدِ انْقِضَاءِ
امر النهروان فَذَكَرَ طرفاً مِنَ اللاحِمِ وَ قَالَ ذَلِكَ امراللهُ وَ هُوَ
كائِنٌ وَقْتاً مَرِيحاً فِي ابن خيرة الأماء متى تَنَتَّظِرُ ابْشَرُ بِنَصْرٍ
قَرِيبٌ مِنْ رَبِّ رَحِيمٍ فَيَا بَنِي ابْنِ خَيْرَةِ الْأَمَاءِ مَتَى تَنَتَّظِرُ ابْشَرُ بِنَصْرٍ
الارض مَجْهُولَةٌ قَدْ دَانَ حِينَئِذٍ ظُهُورَهُمْ يَا عَجَباً كُلَّ العَجَبِ يَبْيَنُ
الجمادِي وَ رَجْبٌ وَ جَمْعُ اشتَاتٍ وَ حَصَدُ نَباتٍ وَ مِنْ اصواتٍ
بَعْدِ اصواتٍ ثُمَّ قَالَ سَبَقَ القَضَاءِ سَبَقَ قَالَ رَجُلٌ مِنْ اهْلِ البَصَرِ
إِلَى رَجُلٍ مِنْ اهْلِ الْكُوفَةِ فِي جَنِيْهِ اشْهَدَ إِنَّهُ كاذبٌ قَالَ الْكُوفِيُّ
وَاللهُ مَا نَزَّلَ عَلَى مِنْ اهْلِ الْمَنَبِرِ حَتَّى فَلَجَ الرَّجُلُ فَاتَّ مِنْ لِيلَةٍ وَ
لِوَارِدَنَا اسْتَقْصَاءُ اخْبَارِهِ عَنِ الْغَيْوَبِ الصَّادِقَةِ الَّتِي شَاهَدَ وَ
اَصْدَقَهَا وَ عِيَانًا لِيُلْغِيَ كَرَارِيسَ»

روایت کرده مداینی در کتاب صفين گوید خطبه ایراد فرمود علی (ع) بعد از
انقضای امر نهروان یاد فرمود قسمتی از بلایارا فرمود: این امر از جانب
خداآوند شدنی است وقت نشاط و شادمانی است، شادمانی آن امریست از
جانب خداوند سبحان پس ای پسر بهترین کنیزان چه زمان است انتظار
کشیدن تو، مژده باد بیاری نزدیک از پروردگار رحیم، پس پدر و مادرم فدای
آن عده قلیل و کمی که نام ایشان در روی زمین مجهول است و تحقیقاً
ظهورشان در این هنگام نزدیک «یا عجباً كُلَّ العَجَبِ بَيْنَ الْجَمَادِيِّ وَ الرَّجْبِ

مِنْ جَمْعِ اَشْتَاتٍ وَ حَصَدِ نَبَاتٍ وَ هُوَ اَصْوَاتٌ بَعْدٌ» وَ سَيِّسٌ فَرَمَوْدَنْدَ گَذَشْتَهُ اَزْ
قَضَا وَ گَذَشْتَهُ اَسْتَ، مَرْدَى اَزْ اَهْلِ بَصَرَهِ رَوْ كَرْدَ بَهْ مَرْدَى اَزْ اَهْلِ كَوْفَهِ كَهْ دَرْ
پَهْلَوِي اوْ بَوْدَكَفْتَ شَهَادَتَ مَىْ دَهْمَ كَهْ اوْ دَرْوَغَ كَوْاَسْتَ، كَوْفَى گَفْتَ بَهْ خَدَا قَسْمَ
هَنْزَ آنْحَضَرَتَ اَزْ مَنْبَرِ پَائِينَ نِيَامَدَه بَوْدَ مَرْدَ بَصَرَى فَلْجَ شَدَ وَ دَرْ شَبَ آنَ
رَوْزَ مُرْدَ وَ اَكْرَ بَخَواَهَمَ طَلَبَ وَ جَسْتَجَوْ كَنْمَ اَخْبَارَ عَيْنَ آنْحَضَرَتَ رَاكَهْ هَمَهْ
رَاسَتَ وَ صَادَقَنْدَ بَهْ عَيْنَ مَشَاهِدَه كَرْدَيْمَ صَدَقَ آنَهَا رَابَهْ دَفَاتَرَ بَسِيَارَى
مَىْ رَسَدَ.

هَمَانْطُورِيَكَهْ اَزْ مَحتَوى كَلامَ حَضَرَتَ مَتَوْجَهَ مَىْ شَوِيمَ، حَضَرَتَ اَخْبَارَ
عَيْنَ مَىْ فَرْمَايَنَدَ، وَ دَرْ ضَمَنَ آنَ اَشَارَهَ بَهْ ظَهُورَ اَمَامَ زَمَانَ مَىْ كَنَنْدَ وَ
مَىْ فَرْمَايَنَدَ اوْ فَرْزَنْدَ خَيْرَه الَّامَاءِ اَسْتَ يَعْنَى فَرْزَنْدَ بَهْتَرَيَنَ كَنِيزَانَ عَالَمَ اَسْتَ.

هَمَانْطُورِيَكَهْ دَرْكَتَبَ شَيْعَه وَ سَنَى آمَدَه اَسْتَ، مَادَرَ اَمَامَ زَمَانَ عَلَيْهِ السَّلَامَ
«مَلِيكَه» يَا «مَلِيكَا» دَخْتَرَ پَسْرَ قَيْصَرَ رُومَ بَوْدَه اَسْتَ وَ مَادَرَشَ اَزْ فَرْزَنْدانَ
حَوَارِيَوْنَ حَضَرَتَ مَسِيحَ بَوْدَه اَسْتَ وَ اَزْ نَظَرَ نَسْبَتَ بَهْ حَضَرَتَ عَيْسَى (ع)
مَىْ رَسِيدَه، قَيْصَرَ رُومَ لَشَكَرَى رَابَهْ جَنَگَ بَا مُسْلِمَانَانَ مَىْ فَرَسْتَدَ وَ اوْ با
بَرَنَامَه قَبْلَى خَوْدَرَا دَاخَلَ اَسْرَاءَ مَىْ زَنَدَ وَ بَدِينَ وَسِيلَه بَهْ اَمَامَ حَسَنَ عَسْكَرَى
عَلَيْهِ السَّلَامَ مَىْ رَسَدَ، لَذَا بَهْ اِيشَانَ «سَيِّدَةُ الَّامَاءِ» وَ يَا «خَيْرَةُ الَّامَاءِ» يَا خَانَمَ
كَنِيزَهَا وَ يَا بَهْتَرَيَنَ كَنِيزَهَا گَفْتَهَ مَىْ شَوَدَ.

۲- در ینابیع الموده نوشته خواجه کلان قندوزی حنفی صفحه ۴۹۱ آمده
است:

«قَالَ سَيِّدِي جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدِ الْخَلْفَ الصَّالِحِ مِنْ ولَدِي وَ
هُوَ الْمَهْدِي أَسْمَهُ مُحَمَّدٌ وَ كَنِيَتُهُ أَبُولَقَاسِمٌ يَخْرُجُ فِي آخرِ الزَّمَانِ
يُقَالُ لِأَمَهِ نَرجِسٌ وَ عَلَى رَأْسِهِ غَمَامَه تَظَلَّهُ عَنِ الشَّمْسِ تَدُورُ
مَعَهُ حِيثَ مَادَارَ تَنَادَى بَصُورَتِ فَصَيْحَه هَذَا الْمَهْدِي فَاتَّبَعَهُ

سلام الله عليه «

امام صادق (ع) فرمودند: خلف صالح از فرزندان من و او آن مهدی است نامش محمد و کنیه اش ابوالقاسم در آخر الزمان قیام می کند گفته می شود به مادرش نرجس و بر سر او ابری باشد سایه افکند از خورشید هر کجا که باشد آن ابر با او برود به صدای فصیح مذاکره شود که این مهدی است از او تبعیت کنید.

اللَّهُمَّ عَرِّفْنِي نَفْسَكَ فَإِنَّكَ إِنْ لَمْ تُعْرِفْنِي نَفْسَكَ لَمْ أَعْرِفْ
 نَبِيًّكَ اللَّهُمَّ عَرِّفْنِي رَسُولَكَ فَإِنَّكَ إِنْ لَمْ تُعْرِفْنِي رَسُولَكَ لَمْ
 أَعْرِفْ حُجَّتَكَ اللَّهُمَّ عَرِّفْنِي حُجَّتَكَ فَإِنَّكَ إِنْ لَمْ تُعْرِفْنِي
 حُجَّتَكَ ظَلَلْتُ عَنِ دِينِي اللَّهُمَّ لَا تُمْثِنِي مَيْتَةً الْجَاهِلِيَّةِ وَ لَا تُنْغِ
 قَلْبِي بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنِي

قسمت هجدهم

مهدی موعود (عج) دارای دو غیبت است «غیبت صغیر و غیبت کبری»

رسول خدا ﷺ در ضمن صحبت درباره مهدی (عج) می‌فرمودند که مهدی دارای دو غیبت است:

الف) غیبت صغیر ب) غیبت کبری و یا غیبت کوچک و غیبت بزرگ و مطابق آنچه که در کتب تاریخ آمده است، موعود کل ادیان حجه بن الحسن عسکری (عج) در سال ۲۵۵ هـ.ق در شب جمعه پانزدهم شعبان چشم به جهان گشودند و غیبت صغیر ایشان از سال ۲۶۰ هـ.ق تا سال ۳۲۹ هـ.ق طول می‌کشد و در این مدت ایشان چهار نایب خاص داشتند که رابطه بین امام و مردم بودند و آنها عبارت بودند از:

۱- عثمان بن سعید عمریو ۲- محمد بن عثمان بن سعید عمری

۳- حسین بن روح نوبختی ۴- علی بن محمد السیمری

که نایب چهارم در سال ۳۲۹ هـ.ق از دنیا می‌رود و توقيعی از طرف امام زمان (عج) به ایشان می‌رسد که دیگر برای خود جانشین تعیین نکن و غیبت صغیر تمام شده است و غیبت کبری فرارسیده است لذا غیبت کبری یا غیبت بزرگ که رسول خدا ﷺ فرموده بودند از سال ۳۲۹ هـ.ق شروع می‌شود و هنوز ادامه دارد، در این زمینه احادیثی از کتب اهل سنت می‌آوریم:

۱- البرهان فی علامات مهدی آخر الزمان نوشته علاء الدین علی بن الحسام الدین مشهور به متقی هندی در باب ۱۲ این کتاب آورده است:

«عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْحَسِينِ (عَ) قَالَ: لِصَاحَبِ هَذَا الْأَمْرِ يَعْنِي الْمَهْدِيِّ غِيَّبَتَانِ أَحَدُهُمَا تَطُولُ حَتَّى يَقُولَ بَعْضُهُمْ مَاتَ وَ

بعضُهم ذهب ولا يطلع على موضعَة أحدٍ مِنْ ولِيٍّ ولا غيره الا
المولى الذي يلى أمره»

يعنى براى صاحب الامر (يا صاحب الزمان) يعني مهدی
دو غيبة است يکى از آن غيبتها از دیگری طولانی تر است (و آنقدر طول
می کشد) که بعضی می گویند دیگر مهدی مرده است و بعضی می گویند آمده
ورفته و فقط از مکان او دوستاش و کسانیکه کارهای او را انجام می دهند
(يعنى خدمتکزاران به آن حضرت) اطلاع دارند دیگر کسی نمیداند که او کجا است.

۲- كتاب فرائد السمعطين نوشته حافظ شیخ الاسلام حموئی شافعی
صفحة ۴۲۸ و كتاب اليقین (حافظ محمد بن احمد النطنزی) و ینابیع الموده
نوشته خواجه کلان قندوزی حنفی صفحة ۴۹۶ و كتاب مناقب نوشته موفق
بن احمد خوارزمی چنین آمده است:

«عَنْ أَبْنَ عَبَّاسٍ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ص): إِنَّ عَلَيَّ إِمَامٌ أَمْتَ مِنْ
بَعْدِي وَ مِنْ وَلَدِهِ الْقَائِمُ الْمُنْتَظَرُ الَّذِي إِذَا ظَهَرَ يَعْلَمُ الْأَرْضَ
عَدْلًا وَ قَسْطًا كَمَّيْ مَلَّتْ جُورًا وَ ظُلْمًا وَ الَّذِي يَعْنِي بِالْحَقِّ
بِشِيرًا وَ نَذِيرًا أَنَّ الشَّاهِتَيْنَ عَلَى الْقَوْلِ يَأْمَمُهُ فِي زَمَانٍ غَيْبَتِهِ
لَا عَزِيزٌ مِنَ الْكَبَرِيَّةِ الْأَحْمَرِ فَقَامَ إِلَيْهِ جَابِرُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْأَنْصَارِيُّ
فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ لَوْلَدَكَ الْقَائِمُ غَيْبَةً قَالَ أَيْ وَرَبِّي لِي مَحْصُونٌ
الَّذِينَ آمَنُوا وَ يَعْمَلُونَ الْكَافِرُونَ يَا جَابِرُ أَنَّ هَذَا الْأَمْرُ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ وَ
سِرْمَنْ سِرْالَهُ مَطْوِيٌّ مِنْ عَبْدِ اللَّهِ فَأَيْاكَ وَ الشُّكُّ فِيهِ فَإِنَّ
الشُّكُّ فِي أَمْرِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ كَفَرٌ»

ابن عباس از رسول خدا (ص) نقل می کند که رسول خدا فرمودند: بدانید
علی امام امت من است بعد از من و از فرزندان اوست قائم منتظر همان کسیکه
آشکار شود پر کند زمین را از عدل و داد چنانکه پرشده باشد از جور و ستم،

قسم به آنکه مرا به حق بشیر و نذیر برانگیخت، کسانیکه پابرجا باشند بر گفتار خود درباره امام زمانشان (و اعتقادشان به امام زمانشان محکم باشد) در زمان غیبت او (آنها ارزش زیادی دارند) و گرانبهاتر از کبریت احمر هستند. جابر بن عبد الله انصاری به پا خاست و گفت: ای رسول خدا(ص) آیا برای فرزند قائم شما غیبیتی است؟

حضرت فرمودند: آری قسم به خداوند (که در این غیبت خداوند) خالص و پاک کند آنها را که ایمان آورده‌اند و نابود کند کفار را، ای جابر قطعاً این امر از اوامر خداوند است و سری از اسرار الهی می‌باشد که از (بیشتر) بندگان خدا پنهان است، ای جابر مبادا در آن شک کنی چون شک (در وجود امام زمان) شک در امر خداوند است و شک کنندکافر است.

۳- در کتاب ینابیع الموده نوشته خواجہ کلان قندوزی حنفی صفحه ۴۲۷

آمده است:

«فِيْ قَوْلِهِ تَعَالَى «وَ جَعَلَهَا كَلْمَةً بَاقِيَةً فِي عَقْبَهِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ^(۱)»... عن علی بن ابی طالب (ع) قال: فینا نزلت هذه الآیه و جعل الله الامامة فی عقب الحسین الى يوم القيامه و ان للقائم مناغیبین أطول من الاخری فلا يثبت على امامته الا من قوى يقينه و صحت معرفته»

يعنى علی بن ابی طالب (ع) فرمودند آیه «وَ جَعَلَهَا كَلْمَةً بَاقِيَةً فِي عَقْبَهِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ» درباره ما نازل شده است خداوند سبحان امامت مارا تا روز قیامت در اولاد حسین (ع) قرار داده است و همانا برای قائم مادو غیبت است یکی از آنها طولانی تر از دیگری است (یعنی یک غیبت صغیری و دیگری غیبت کبری

است) برای همین است که در غیبت طولانی باقی نمی‌ماند بر اعتقاد به امامت او مگر کسیکه به او یقین داشته باشد و به او آشنائی و معرفت کامل داشته باشد.

عَنْ أَبْنَ عَبَّاسٍ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ :

أَنَّ عَلَيَا إِمَامًا أَمْتَى مِنْ بَعْدِي وَمِنْ وَلَدِهِ الْقَائِمَ الْمُنْتَظَرُ الَّذِي إِذَا ظَهَرَ
يَمْلَأُ الْأَرْضَ عَدْلًا وَقَسْطًا كُفَّى مَلْئَتْ جُورًا وَظُلْمًا وَالَّذِي يَعْنِي بِالْحَقِّ
بَشِيرًا وَنَذِيرًا أَنَّ الثَّابِتِينَ عَلَى الْقَوْلِ يَأْمَمُهُ فِي زَمَانٍ غَيْبَتِهِ لَا يَعْزِزُهُ مِنْ
الْكَبَرِيَّةِ الْأَحْمَرِ فَقَامَ إِلَيْهِ جَابِرُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْأَنْصَارِيَ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ
لَوْلَدَكَ الْقَائِمُ غَيْبَةً قَالَ إِنِّي وَرَبِّي لَيَسْمَحُ بِهِ الَّذِينَ آمَنُوا وَلَيَمْحُقَّ
الْكَافِرِينَ يَا جَابِرَ أَنَّ هَذَا الْأَمْرُ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ وَسِرْمَنْ سِرْمَنْ مَطْوِي مِنْ
عِبَادِ اللَّهِ فَإِيَّاكَ وَالشَّكُّ فِيهِ فَإِنَّ الشَّكَ فِي أَمْرِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَ كُفْرًا

ابن عباس از رسول فدا (ص) نقل می‌کند که رسول فدا فرمودند: بدانید علی امام امت من است بعد از من و از فرزندان اوست قائم منتظر همان کسیکه آشکار شود پر کند زمین را از عدل و داد پنهان که پر شده باشد از جور و ستم. قسم به آنکه مرا به مق بشیر و نذیر برانگیخت. کسانیکه پایرجا باشند پر گفتار فود درباره امام زمانشان (و اعتقادشان به امام زمانشان ممکن باشد) در این غیبت او (آنها) از شیخ زیادی دارند) و گرانبهاتراز کبریت امر هستند. جابر بن عبد الله انصاری به پایه است و گفت: ای (رسول فدا) آیا برای فرزند قائم شما غیبی است؟ مضرات فرمودند: آی قسم به فداوند (که در این غیبت فداوند) فالص و پا کند آنها (اکه ایمان آوردہاند و تابود کند تکفار) ای، ای جابر قطعاً این امر از اواخر فداوند است و سری از اسرار الهی می‌باشد که از (بیشتر) بندگان فدا پنهان است. ای جابر مبادا در آن شک کنی چون شک (در وجود امام (مان) شک در امر فداوند است و شک کنندگار است).

كتاب فرائد السمعطين نوشته حافظ شیخ الاسلام حموئی شافعی صفحه ۴۴۸

قسمت نوزدهم

کسانیکه در غیبت صغیر امام زمان (عج) را دیده‌اند

یکی از دلائل عقلی و منطقی بر وجود صاحب الزمان (عج) این استکه عده‌ای می‌گویند مامهدی را هنگام تولد و بعد از تولد مشاهده و ملاقات کرده‌ایم و حضرت عسکری علیه السلام نیز آن وجود اقدس را به عده‌ای خاص در آن محیط پر از فشار حکام جابر بنی العباس نشان داده‌اند و حجت را بر آنها تمام کرده‌اند و فرمودند امام و خلیفه بعد از من ایشان است مثلاً:

۱- دیدار حکیمه دختر امام محمد تقی علیه السلام

در ینابیع الموده صفحه ۴۶۹ به نقل از غیبت شیخ محمد بن علی بن الحسین می‌گوید:

حکیمه دختر امام محمد تقی علیه السلام می‌گوید: ابو محمد حسن العسکری فرستاد به سوی من و طلبید مرا و می‌فرمودند: ای عمه امشب افطار نزد ما باش آنشب هم پانزدهم شعبان بود خدای سبحان امشب حجت خود را ظاهر می‌سازد در زمین «فَإِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى يُظْهِرُ فِي هَذِهِ الْيَلَةِ حِجَةَ فِي أَرْضِهِ» و حکیمه می‌گوید: من شب را در آنجا مانده و خوابیدم وقت سحر بیدار شدم و دوسوره الی سجده و یس را خواندم، آنگاه برای نرجس حالت اضطرابی پیدا شد و ناگاه دیدم مولودی در سجده است، ابو محمد مرا صدا زد ای عمه بیاور طفل مرا نزد من، من او را نزد آنحضرت بردم... بعد فرمود سخن بگو پسرم نوزاد جواب داد: اشهدان لا اله الا الله وحده لا شريك له و اشهدان محمد رسول الله علیه السلام و صلوات فرستاد بر امير المؤمنین و بر امامان دیگر تاریخ به پدرس.

۲- دیدار نسیم «خادم» و «ماریه» خادمه امام عسگری علیه السلام

در ینابیع الموده صفحه ۴۵۱ باب ۷۹ آمده است:

«وَعَنْ نَسِيمٍ وَمَارِيَةِ الْخَادِمَانِ قَالَا سَقْطٌ صَاحِبُ الزَّمَانِ مِنْ
بَطْنِ أَمَّهِ جَائِيًّا عَلَى رَكْبَتِيهِ رَافِعًا سَبَابِتِيهِ إِلَى السَّمَاوَاتِ ثُمَّ عَطَسَ
فَقَالَ الحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَ
قَالَتْ نَسِيمٌ عَطَسَتْ عِنْدَ صَاحِبِ الزَّمَانِ بَعْدِ مَوْلَدِهِ بِلِيلَةٍ فَقَالَ
يَرْحَمَكَ اللَّهُ وَقَالَ الْعَطَاسُ أَمَانٌ مِنَ الْمَوْتِ إِلَى ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ»

نسیم خادم و ماریه خادمه می‌گویند: زمانیکه امام زمان (عج) متولد شد
عطسه کرده و فرمودند الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی محمد و آلہ.

نسیم می‌گوید: پس از تولد آنحضرت یک شب من عطسه کردم نزد آن
طفل ایشان فرمودند: يرحمک الله عطسه ایمنی از مرگ است تاسه روز.

۳- دیدار ابی غانم خادم

در کتاب ینابیع الموده باب ۸۲ صفحه ۴۶۰ آمده است:

در کتاب غیبت از ابی غام خادم گوید: متولد شده پسری برای ابی محمد
حسن، که نام آن پسر را «محمد» گذاردند، و بعد از روز سوم آنحضرت آن
پسر را عرضه داشت بر اصحاب و یاران و نزدیکان خود و او را به آنها نشان
داد و بعد فرمودند:

«هَذَا أَمَامُكُمْ مِنْ بَعْدِي وَخَلِيفَتِي عَلَيْكُمْ وَهُوَ الْقَائِمُ الَّذِي تَمَتَّدُ
عَلَيْهِ الْأَعْنَاقُ بِالانتِظَارِ فَإِذَا امْتَلَأَتِ الْأَرْضُ جُورًا وَظُلْمًا خَرَجَ
فَلَاهَا قَسْطًا وَعَدْلًا»

یعنی این امام و پیشوای خلیفه برشما بعد از من است و اوست همان
قائمی که مردم انتظار او را می‌کشند، هنگامیکه زمین پر شده است از جور و
ستم و ظلم و او ظاهر می‌شود و پر می‌نماید زمین را از عدل و داد.

۴- دیدار جعفر بن مالک و معاویه بن حکیم و محمد بن ایوب و محمد بن عثمان

باز در ینابیع الموده باب ۸۲ صفحه ۴۶۰ آمده است:

که در کتاب غیبت آمده است که جعفر بن مالک و معاویه بن حکیم و محمد بن ایوب و محمد بن عثمان می گویند که ابا محمد حسن عسگری پسرش را به ما عرضه داشت و ما چهل نفر بودیم در منزل ایشان آنحضرت فرمودند:

«هذا امامکُم مِنْ بَعْدِي وَ خَلِيفَتِي عَلَيْكُمْ اطِّيعُوهُ وَ لَا تَفَرَّقُوا مِنْ
بَعْدِي فَتَهَلَّكُو فِي أَدِيَانِكُمْ»

این آقا امام شما و جانشین و خلیفه بعد از من بر شما است اطاعت امر او را کنید و متفرق نشوید بعد از من، که اگر متفرق شوید در دینها هلاک خواهید شد.

۵- دیدار عمر اهوازی

در ینابیع الموده باب ۸۲ صفحه ۴۶۱ آمده است:

از عمر اهوازی گوید نشان داد به ما ابا محمد حسن عسگری پسرش را رضی الله عنهم او فرمودند: «قال هذا امامکم من بعدی» این است امام شما و رهبر شما و پیشوای شما بعد از من.

۶- دیدار خادم فارسی

در ینابیع الموده باب ۸۲ صفحه ۴۶۱ آمده است:

خادم فارسی می گوید من به درخانه ایستاده بودم، کنیزی از آن خانه بیرون آمد، و او کودکی در بغل داشت که پیچیده بود، ابا محمد (حسن بن علی العسگری) به آن کنیز فرمودند: آنچه در بر داری ظاهر ساز، کنیز پوشش را برداشت ناگاه پسری بسیار زیبا و نیکو صورت نمایان شد و من دیدیم و حضرت عسگری فرموند:

«هذا امامکُمْ مِنْ بَعْدِي»

این امام شما بعد از من است.

۷- دیدار محمد بن اسماعیل موسی الكاظم

در ینابیع الموده باب ۸۲ صفحه ۴۶۱ آمده است:

محمد بن اسماعیل بن موسی الكاظم رضی الله عنهم که از بزرگترین فرزندان کاظم است گوید: من دیدم پسر ابی محمد حسن عسکری را در حالیکه او کودکی بود.

۸- دیدار علی بن مطهر

در ینابیع الموده باب ۸۲ صفحه ۴۶۱ آمده است:

علی بن مطهر می گوید: من دیدم پسر ابی محمد (حسن العسکری) را برای او نزلت سبزایی بود.

۹- دیدار کامل بن ابراهیم مدنی

در ینابیع الموده باب ۸۲ صفحه ۴۶۱ آمده است:

کامل بن ابراهیم مدنی می گوید: وارد شدم بر ابی محمد حسن بر خانه اش پرده ای آویخته بود باد آمد و گوشة پرده را بالا زد، ناگاه پسری دیدم که چون ماه شب چهاردهم بود ابو محمد فرمودند: «هذا الحجة من بعدي» این حجت بعد از من است.

۱۰- دیدار ابراهیم بن ادریس

در ینابیع الموده باب ۸۲ صفحه ۴۶۱ آمده است:

ابراهیم بن ادریس می گوید: دیدم مهدی را بعد از فوت ابو محمد رضی الله عنهم پسری بود نزدیک به سن احتلام من سرو دست مبارک او را بوسیدم.

۱۱- دیدار یعقوب بن منفوس

در ینابیع الموده باب ۸۲ صفحه ۴۶۱ آمده است:

یعقوب بن منفوس می‌گوید: وارد خانه ابا محمد حسن عسکری شدم بر در اطاق پرده‌ای بود عرض کردم ای آقا! من بعد از شما صاحب امر چه کسی می‌باشد حضرت فرمودند: پرده را کنار بزن، من پرده را کنار زدم دیدم پسری بیرون آمد و بر ران ابو محمد نشست حضرت به من فرمودند: «هذا امامکم من بعدی» این است امام شما بعد از من، آنگاه فرمودند: پسرم برو داخل اطاق، من نگاه می‌کردم او داخل اطاق شد بعد به من فرمود، ای یعقوب نگاه کن داخل اطاق وارد شدم کسی را دیگر ندیدم.

۱۲- دیدار محمد بن صالح بن علی بن محمد بن قنبر کبیر

در ینابیع الموده باب ۸۲ صفحه ۴۶۱ آمده است:

محمد بن صالح بن علی بن محمد بن قنبر کبیر می‌گوید: جعفر عمومی (صاحب الزمان «ع») معارض مال ایشان شده بود، من دیدم که آنحضرت بیرون آمد (یعنی ظاهر شد) و فرمودند: «و قال يا عم مالک تستعرض في حقوقی» ای عمو چرا متعرض حقوق من شده‌ای، جعفر (کذاب) متحرر و حیران شده بود، و آنگاه حضرت نمایان شد و باز زمانیکه مادر امام حسن عسکری جده امام زمان (ع) از دنیارفته بود وصیت کرده بود که او را در خانه خودش دفن کنند و باز جعفر کذاب متعرض شده و ممانعت می‌کرد و می‌گفت این خانه متعلق به من است، باز در این هنگام صاحب الزمان بیرون آمد (و ظاهر شد) و فرمودند: «فقال يا عم مدارك ثم غاب» یعنی ای عمو خانه مال تو نیست و آنگاه غایب شد.

۱۳- دیدار ابی الادیان

در ینابیع الموده نوشته شیخ سلیمان بن ابراهیم حنفی باب ۸۲ صفحه ۴۶۱ و ۴۶۲ آمده است:

ابی الادیان می‌گوید: من خادم ابا محمد حسن بن علی العسکری علیه السلام بودم و

نامه‌های ایشان را به شهرهای مختلف می‌بردم، آن حضرت نامه‌هائی نوشته‌ند و فرمودند: اینهارا به مدائن ببر، و بدان تو پس از پانزده روز برمی‌گردی به سامرہ و در منزل من صدای گریه و شیون اهل بیتم بلند است و تو مرا در محل شستن می‌یابی عرض کردم یا سیدی: «من هو قائم بعدك» بعد از شما قائم چه کسی است؟ حضرت فرمودند: «من طالبک بجوابات اکتبی فَهُوَ الْقَائِمُ مِنْ بَعْدِي» آنکس که تو را به سوی خودبخواند و جواب نوشته‌ها را بدهد او بعد از من قائم است.

گفتم: ای آقا! من توضیح بیشتری بفرمائید، حضرت فرمودند: «قالَ مَنْ يُصْلِي عَلَى فَهُوَ الْقَائِمُ مِنْ بَعْدِي» یعنی هرکس نماز برمن بخواند او قائم بعد از من است، عرض کردم مولای من بیشتر توضیح بفرمائید، حضرت فرمودند: «مَنْ أَخْبَرَ مَا فِي الْهَمْيَانِ فَهُوَ الْقَائِمُ مِنْ بَعْدِي ثُمَّ مَنْعَنِي هِبَّتِهِ عَنِ السُّؤَالِ» هرکس خبر دهد از آنچه در همیان است او قائم است بعد از من، آنگاه هیبت آقائی امام عسگری مانع شد از پرسش که دیگر من سئوال کنم باز هم بیشتر توضیح دهد، من به مدائن رفتم، و نامه‌ها را رسانیدم و جواب آنها را روز پانزدهم به سامرہ آوردم، و شنیدم صدای ناله و زاری از منزل مولایم، و آنحضرت را در محل شستشو و کفن کردن دیدم، (جنازه را آماده کردند برای نماز جعفر کذاب جلو ایستاد نماز بخواند امام زمان) ظاهر شد ردای جعفر را کشید و فرمود:

«يَا عَمَّ تَأْخِرُ وَ أَنَا أَحَقُّ بِالصَّلَاةِ عَلَى أَبِيهِ فَتَقَدَّمَ الصَّبِيُّ فَصَلَّى عَلَيْهِ ثُمَّ قَالَ يَا أبا الاديَانِ هَاتَ جَوَابَاتُ الْكُتُبِ الَّتِي كَانَتْ مَعَكَ فَدَفَعَتْهَا إِلَيْهِ فَقُلْتَ فِي نَفْسِي هَذِهِ اثْنَتَانِ بَقِيَ الْهَمْيَانُ قَالَ فَبَيْنَا نَحْنُ جُلُوسٌ إِذْ قَدِمَ نَفَرٌ مِّنْ قَمٍ وَ قَالُوا أَنَّ مَعَنَا كِتَابًا وَ مَا لَأُ فَسَلَّنَا جَعْفَرًا عَنِ اصْحَابِ الْكُتُبِ وَ كَمِ الْمَالِ قَالَ لَا

أَعْلَمُ الْغَيْبِ فَخَرَجَ الْخَادِمُ وَ قَالَ أَنَّ صَاحِبَ الزَّمَانِ وَجْهِي
إِلَيْكُمْ أَنَّ أَرْبَابَ الْكُتُبِ فَلَانْ وَ فَلَانْ وَ مَا فِي الْهَمِيَانِ الْفَ دِينَارٌ
وَ عَشْرَةِ دِينَارٍ يَطْلُبُهُ فَدَفَعُوا إِلَيْهِ الْكُتُبَ وَ الْمَالَ «

ای عمون کنار برو من سزاوارتر هستم که بر جنازه پدرم نماز بخوانم تا تو
سپس پیش رفت و بر جنازه امام عسگری نماز خواند آنگاه فرمودند ای
ابالادیان جواب نامه ها را بیاور، من جوابه هارا به ایشان دادم، پیش خود گفتم
این دو نشان اما نشانه سوم که همیان باشد باقی است، اما یکباره عده ای از
مردم قم وارد شدند و گفتند نامه ها و اموالی با ما است، از جعفر سؤال کردیم
نام صاحبان نامه ها چیست؟ این اموال چه تعداد است؟ جعفر گفت من علم
غیب ندارم، خادم بیرون آمد و گفت حضرت صاحب الزمان مرا به سوی شما
فرستاده است و فرمودند نامه ها متعلق به فلان و فلان و فلان هستند و آنچه
در همیان است یکهزار دینار است، به من بدھید ماهم به او دادیم (همه مالها و
نامه هارا).

يَابِنَ الْحَسَنِ رُوحِي فِدَاكِي مَتَنِ تَرَاثِي وَ تَرَاثِي

امام زمان، جانم فدای شما، په زمانی است شما ما (ا)،
و ما شما (ا بیینیم)

قسمت بیستم

كسانیکه در غیبت کبری امام زمان (عج)

رادیده‌اند

یکی از دلائل واضح و آشکار و عقلی و منطقی بر وجود داشتن یک فرد این است که مردم او را ببینند و از دیدن او خبر دهند، ما قبلًا گفتیم بسیار از کتب اهل سنت به تولد امام زمان (عج) خبر داده‌اند، و باز در کتابهای زیادی از اهل سنت موجود است که در آن ذکر کرده‌اند که عده زیادی امازمان (عج) را دیده‌اند که ما در اینجا به چند مورد از شرفیابیهای خدمت امام زمان (عج) در اهل سنت اشاره می‌کنم:

در *ینابیع الموده* نوشته خواجہ کلان قندوزی حنفی صفحه ۴۶۲ باب ۸۳ می‌گوید:

«فی بیان مَنْ رأى صاحب الزمان المهدی عليه السلام بعد
غیبت الْكُبْریٰ»

یعنی ذکر کسانیکه صاحب الزمان علیه السلام مهدی را بعد از غیبت کبری دیده‌اند البته کلمه «بعد غیبت الْكُبْریٰ» غلط است و صحیح آن «در غیبت الْكُبْریٰ» است و مادر اینجا به آنها اشاره می‌کنیم:

۱- دیدار ابی عبد الله بن صالح

در کتاب *ینابیع الموده* باب ۸۲ صفحه ۴۶۲ آمده است:

در کتاب غیبت از ابی عبد الله بن صالح می‌گوید: من دیدم مهدی را رو بروی حجر الاسود «رأیت المهدی عليه السلام عند الحجر الاسود» و جمعیت زیادی برای انجام حج آمده بودند و آنحضرت به آنها می‌فرمودند: اینگونه نگفته‌اند طواف کنید (و حضرت مردم را راهنمائی می‌کردند که چگونه طواف کنند).

۳- شرفیابی غانم هندی

در ینابیع الموده باب ۸۲ صفحه ۴۶۳ آمده است:

غانم هندی می‌گوید: من به بغداد آمدم و در جستجوی مهدی (عج) بودم (یعنی همه جا به دنبال مهدی موعود می‌گشتم) و سرانجام به سرپل بغداد راه می‌رفتم و در این اندیشه بودم که گمشده خود را کجا بایام، و مقصود من کجا است «این اجده» کجا او را پیدا کنم و متفکر بودم که مردی آمد و گفت: «اجب مولاک» دعوت مولا و آقای خود را اجابت کن، سپس او مرا از راه‌هایی عبور داد تا به باغی رسیدیم که خانه‌ای در آن وجود داشت، «فإذاً مولاي قاعِد إلَى قالِ يا غانم أهلاً و سهلاً فَكَلِّمْنِي بالهندية و سلم على» من با او به درون خانه رفتیم دیدم آقایم نشسته است، چون نظر مبارکش به من افتاد، به من سلام کردند، و به زبان هندی با من سخن می‌گفتند، ایشان مرا به اسم صدا زدند و فرمودند: غانم قصد داری امسال با عده‌ای از مردم قم به حج بروی، اما امسال تو مرو و به خراسان برگرد، آنگاه سال آینده به حج برو، و بعد کیسه‌ای پول به من عنایت فرمودند، بعد فرمودند: این را صرف مخارج خویش کن و آنچه دیدی به کسی مگوی.

در این داستان چند نکته نهفته است:

اولاً: مامعتقدیم هر کس می‌خواهد امام زمان (عج) را ببیند باید در جستجوی این بزرگوار باشد و هر کس او را جستجو کند او را خواهد دید همانطوری که غانم هندی آنحضرت را پس از جستجو دیدند.

ثانیاً: غانم می‌گوید ایشان را در خانه‌ای دیدم که در درون باغی بود، این قضیه و قضایای دیگر همه ثابت می‌کند که امام زمان (عج) مانند بقیه امامان دارای خانه و زندگیست.

ثالثاً: حضرت تا غانم هندی را می‌بیند به هندی صحبت می‌فرمایند:

مامعتقدیم که امام می‌تواند به همه زبانها سخن بگوید.

رابعاً: به غانم هندی می‌فرمایند امسال به حج مردو، در اینجا این قضیه کامل بیان نشده است، شاید برای غانم هندی خطری در پیش بوده است و آن حضرت آن خطر را هم بازگو کرده باشد

خامساً: حضرت کیسه‌ای پول که خرج یکساله او است به غانم هندی می‌دهند، که خود دلیل است که امام علیهم السلام در فکر مسائل مادی شیعیان خویش می‌باشد.

۳- شرفیابی محمد بن شاذان کابلی

در کتاب ینابیع الموده باب ۸۲ صفحه ۴۶۳ آمده است:

محمد بن شاذان کابلی می‌گوید: در جستجوی حضرت مهدی (عج) بودم مدتو در مدینه اقامت نمودم من به هر کس می‌گفتم که من در جستجوی مهدی موعود (عج) هستم و می‌خواهم ایشان را ببینم مرا مسخره می‌کردند، و به من می‌گفتند به دنبال زندگیت برو، تا به پیرمردی از بنی هاشم به نام «یحیی بن محمد عریضی» برخوردم که ایشان از «صریا» بودند و صریانام محلی است، ایشان به من گفت: اگر می‌خواهی مهدی موعود (عج) را ببینی به صریا برو من به صریا رفتم به دهلیزی رسیدم که آنجارا آب و جاروب کرده بودند، سپس به مغازه و دکانی برخورد کردم، غلام سیاهی از آن دکان بیرون آمد و به من گفت: برخیز و از اینجا برو، گفتم می‌خواهم اینجا بمانم، غلام به درون خانه رفت و برگشت و به من گفت: بیا داخل خانه، من به داخل خانه شدم دیدم «فَدَخَلتُ فَإِذَا مُولَى قَاعِدٌ بِسْطَ الدَّارِ» دیدم مولایم در وسط خانه نشسته‌اند، و چون آنحضرت مرادیدند «وَسَمَانِي بَاسِمَ لَمْ يَعْرِفْهُ أَحَدٌ إِلَّا أَهْلٌ» حضرت مرا به اسمی خواندند و صدازدند که این اسم مرا هیچکس به جز اهل خانه من در کابل نمی‌دانستند، آنگاه خدمت حضرت رفتم «وَأَخْبَرْنِي بِاَشْيَاءِ ثُمُّ

انصرفت عَنْهُ» آنحضرت چیزهایی به من فرمودند، آنگاه برگشتم و سال بعد که به آن نقطه رفتم دیگر نتوانستم ایشان را ببایام.

اولاً: خواجہ کلان خود قندوزی است و قندوز هم اکنون در خاک افغانستان است این دو داستانهایی که بیان می‌کند یکی متعلق به هند است و دیگر متعلق به کابل.

ثانیاً: محمد بن شاذان کابلی نیز مانند غانم هندی در جستجوی حضرت حجت بوده است.

ثالثاً: محمد بن شاذان کابلی می‌گوید: «خبرلی باشیاء» به من خبرهائی دادند و شاید این خبرها از اسرار بوده است و محمد بن شاذان نخواسته است اسرار را فاش کند.

۴- شرفیابی محمد بن عثمان عمری

باز خواجہ کلان قندوزی حنفی در ینابیع الموده صفحه ۴۶۳ باب ۸۲ می‌گوید:

عبدالله بن جعفر حمیری می‌گوید: از محمد بن عثمان عمری سئوال کردم «رأيَتُ صاحبَ الزَّمَانِ» آیا تو صاحب الزمان را دیده‌ای ایشان فرمودند: آری یک سفر که به خانه خدا رفت بودم ایشان را در نزدیک کعبه دیدم «رأيَتُهُ» عند بیت الحرام و آنحضرت می‌فرمایند: «اللَّهُمَّ انْجِزْ لِي مَا وَعَدْتَنِي» خداوند ابه اجابت برسان آنچه به من وعده فرمودی و دیدم ایشان را در حالیکه پرده خانه خدا را گرفته است و با خدای خویش دعا و مناجات می‌فرمودند.

۵- شرفیابی ابی نصر

باز خواجہ کلان قندوزی حنفی در ینابیع الموده صفحه ۴۶۳ آورده است: شخصی به نام ظریف از ابی نصر نقل می‌کند، که می‌گوید ابونصر گفت: «دَخَلْتُ عَلَى صَاحِبِ الزَّمَانِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ لِي مَنْ أَنَا،

قُلْتَ أَنْتَ سَيِّدِي وَ ابْنُ سَيِّدِي وَ قَالَ أَنَا خَاتَمُ الْأُوصِيَاءِ»
 من خدمت مولا و آقا یم صاحب الزمان علیه السلام رسیدم حضرت
 فرمودند: مرا می‌شناسی عرض کردم آری، حضرت فرمودند من کیستم؟
 عرض کردم شما آقا و مولای من و فرزند آقا و مولای من هستی، حضرت
 فرمودند: آری من خاتم الاوصیاء هستم و آنگاه حضرت فرمودند:
«بَيْ يَدْفَعُ اللَّهُ الْبَلَاءَ عَنْ أَهْلِ الْأَرْضِ»

یعنی خداوند به وسیله من بلاهارا از اهل زمین دور می‌گرداند.

البته این نکته قابل اهمیت است که اگر حجت نباشد یک قطره باران از
 آسمان نمی‌بارد و اگر حجت نباشد یک دانه از زمین سبز نمی‌شود، و اگر
 حجت نباشد حرکت کل عالم متوقف می‌شود... و اگر حجت نباشد زمین اهلش
 را فرو خواهد برداشت.

۶- شرفیابی عبدالله مسوری

در ینابیع الموده باب ۸۲ صفحه ۴۶۲ آمده است:

عبدالله مسوری می‌گوید: به باع بنی هاشم رفتم کودکانی را دیدم که در
 گود آبی شنا می‌گردند و نوجوانی در روی سجاده نشسته است (شکوه و
 عظمت این نوجوان عبدالله مسوری را به خود جلب می‌کند) عبدالله مسوری
 می‌گوید: از آنها پرسیدم این نوجوان کیست آنها گفتند: «فَقُلْتَ لَهُمْ مِنْ هَذَا
 فَقَالُوا مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الْعَسْكَرِيٍّ» آنها به من گفتند: این جوان محمد بن
 الحسن العسکری است (من به چهره او نگریستم دیدم) «وَكَانَ فِي صُورَةِ أَبِيهِ
 عَلَيْهِ السَّلَامُ» دیدم او شبیه ترین مردم به پدرش می‌باشد (یعنی بسیار شبیه
 پدرش بود).

۷- شرفیابی محمد بن ابی عبدالله الكوفی

محمد بن ابی عبدالله الكوفی الاسدی درباره کسانیکه حضرت صاحب

الزمان را دیده‌اند و کرامات ایشان را نیز مشاهده کرده‌اند چنین می‌فرمایند: که کسانیکه صاحب‌الزمان را دیده و کرامات ایشان را مشاهده نموده‌اند، از وکلای ایشان در بغداد:

الف - محمد بن عثمان‌العمري

ب - و فرزندان او حاجز و بلال و عطار

ج - از اهل کوفه العاصمه است.

د - و از اهواز محمد بن ابراهیم بن مهزیار

ه - و از قم احمد بن اسحق قمی

و - و از همدان محمد بن صالح

ز - و از ری بسامی و اسدی

ح - و از آذربایجان قاسم بن العلاء

ط - و از نیشابور محمد بن شاذان النعمی

که این دوازده نفر بالا همه وکلای آنحضرت بوده‌اند و اما از غیر وکلای ایشان ۵۲ مرد می‌باشند که به تفصیل نامهای آنها در کتاب غیبت ذکر شده است.

۸- شرفیابی حسن بن و خبائیابی

حسن بن وجنا النصیبی می‌گوید ۵۴ سفر به حج رفت، و در سفر چهارم در شهر مکه در مسجد الحرام و در زیر ناو دان طلا، به حال سجده بودم و با تضرع و زاری از خداوند می‌خواستم امام زمان (عج) را ببینم «و أنا أطلب صاحب الزمان بالتضرع و الدعاء» و دعا می‌نمودم، که ناگاه کنیزی مرا حرکت داد و گفت: ای حسن برخیز، من برخاستم او به من گفت با من بیا، به دنبال او حرکت کردم، تا به خانه خدیجه رضی الله عنها رسیدم، من نزدیک درب خانه ایستادم امام زمان علیه السلام به من فرمودند: «یا حسن والله مامَنْ حجَّكَ الا و أنا مَعَكَ فِي حجَّكَ» ای حسن به خدا سوگند در تمام

حجهاییکه تو عمل کردی من باتو بودم، اکنون برو و در خانه جعفر بن محمد باقر بمان و غصه غذا و لباس نداشته باش (من برای تو غذا و لباس می‌فرستم) ایشان دعائی به من آموخت و فرمودند: این دعا را بخوان و بر من صلوات فرست و به کسی مده مگر به دوستانی که سزاوار هستند.

من آمدم در آن خانه ماندم و همیشه وقت افطار آب و نانی به من می‌رسید و در زمستان لباس زمستانی و در تابستان لباس تابستانی برایم می‌رسید.

این شرفیابی را علامه بزرگوار ملامحمد باقر مجلسی در مجلد ۵۲ صفحه ۳۲ از کتاب بحار الانوار و کتاب ترجمه الزام الناصب صفحه ۳۲۸ آورده است و فرقش با یهابی الموده این است که ابی محمد حسن بن وجنای نصیبی می‌گوید در سفر پنجاه و چهارمین خود به خدمت حضرت مهدی (عج) رسیدم، و می‌گوید در مسجدالحرام زیر ناو دان طلانماز مغرب و عشاء می‌خواندم، و پس از نماز عشاء در حالت دعا و تضرع در آمدم... او می‌گوید من به داخل خانه خدیجه رفتم و از پله‌های بالا رفتم و از داخل اطاق صدائی شنیدم که فرمود: حسن بالا بیا، بالا رفتم، و هنوز داخل اطاق نشده بودم، حضرت صاحب الامر (عج) را دیدم، حضرت فرمودند: ای حسن کمان کردی که امر تو بر من مخفی بود، به خدا قسم هر حجی که انجام دادی من باتو بودم و تمام جریان را بیان فرمودند، من به خاک افتادم و دست و پای حضرت صاحب الزمان (عج) را بوسیدم، حضرت فرمودند: ای حسن برخیز و به مدینه برو و در خانه منسوب به امام صادق علیه السلام بمان و برای امارت معاش خود هم نگرانی نداشته باش، سپس دفتری به من عطا فرمودند که دعای فرج و صلوات آن حضرت در آن بود فرمودند: این دعا را بخوان و صلوات بر من بدین گونه بفرست و چز به افراد قابل از دوستان مایه کسی مده، خداوند عزو جل تورا توفیق عطا فرماید.

عرض کردم مولای من، آیا بعد از این شمارا زیارت خواهم کرد؟
 فرمودند: ای حسن، اگر خدای تعالی بخواهد، و مرا مرخص فرمود.
 پس از اعمال حج به سوی مدینه رفتم، در مدینه طبق امر آنحضرت در
 خانه جعفر بن محمد علیہ السلام مجاور شدم و در آنجا مسکن گزیدم، و بیرون
 نمی‌رفتم از آن خانه و برنمی‌گشتم مگر به سه علت: از برای تجدید وضو، از
 برای خوابیدن، یا از برای افطار کردن و هر زمان که به آن خانه داخل می‌شدم
 کوزه خود را پر از آب می‌دیدم، و بربالای آن مقداری نان و بالای آن هر چیزی
 که به آن میل داشتم دیده می‌شد، پس آنرا می‌خوردم و همین مقدار برای من
 کافی بود، و لباس زمستانی در وقت زمستان و لباس تابستانی در وقت
 تابستان، و من در روز آب به خانه می‌بردم و در خانه می‌پاشیدم و کوزه را
 خالی می‌گذاشتم گاهی همسایگان برای من غذا می‌آوردند و چون مرا به آن
 حاجتی نبود برای اینکه بدگمان و متوجه عدم احتیاج من نشووند می‌گرفتم و
 آنرا پنهانی به فقراء صدقه می‌دادم.

به هر حال آن صلوات مخصوص هم اکنون موجود است (و آن صلوات
 مشهور است به صلوات ابوالحسن ضراب).

۹- شرفیابی علی بن احمد کوفی

در ینابیع الموده صفحه ۴۶۴ آمده است:

علی بن احمد کوفی می‌گوید: من همزمان با مهدی (عج) مشغول طواف
 بودم (اما خودم مهدی را نمی‌شناختم) جوان خوش سیما و خوش بو با من
 مشغول سخن گفتن شد، من عرض کردم: ای آقا! من شما چه کسی هستید؟
 ایشان فرمودند:

«أَنَا الْمَهْدِيُّ وَ أَنَا الصَّاحِبُ الْزَمَانُ وَ أَنَا قَائِمُ الَّذِي امْلَأَ الْأَرْضَ
 عَدْلًا كُفْنِي مُلْئَتْ جُورًا»

یعنی، من مهدی هستم، من صاحب الزمان می‌باشم، من همان قائمی هستم که پرمی‌کند زمین را زعدل و داد همانطوریکه پراز ظلم و جور شده است.

«انَّ الارضَ لَا تخلوُ مِنْ حُجَّةٍ وَ لَا يَقْنُو النَّاسُ فِي فِتْرَةٍ فِيهِذِهِ امامَةٌ لَا تَحْدُثُ بِهَا إِلَّا أخْوَانِكُمْ مِنْ أهْلِ الْحَقِّ»

همانا زمین هرگز از حجت خالی نخواهد ماند، و هرگز مردم در فترت امام باقی نخواهند ماند، و این است امامت، و حدیث مکن به آن (به این نام و نشان) مگر برای برادران حقیقی خودت، آنگاه آنحضرت سنگ ریزه‌ای به سوی من انداخت که بصورت شمش طلا شد، بعضی گویند آنحضرت ظاهر می‌شود در هرسالی یکروز برای خاصان خود و برای آنها صحبت می‌کند.

۱۰- شرفیابی راشد همدانی

راشد همدانی می‌گوید: به حج رفتم، پس از اعمال حج و در بازگشت راه را گم کردم (ایشان آنگاه به امام زمان (عج) متولسل می‌شود) و می‌گوید: ناگاه خود را در زمینی سبز و خرم دیدم، خاک آن سرزمین پاکترین خاکها بود، در وسط آن قصری مشاهده نمودم، خودم را به آن نزدیک کردم، دیدم دو پیشخدمت ایستاده‌اند، آن‌ها به من گفتند: اینجا بنشین که خداوند به تو خیری روزی نموده است، و من نشستم یکی از آن دو خادم رفت و برگشت و به من گفت: بیا بامن به درون قصر برویم، من با او رفتم، دیدم جوانی نشسته و شمشیر دراز بالای سرش آویخته شده است، سلام کردم (آن سید بزرگوار) پاسخ دادند، (آنحضرت) فرمودند، میدانی من کیستم؟ گفتم: نمی‌دانم، آنحضرت فرمودند:

«فَقَالَ أَنَا الْقَائِمُ الَّذِي أَخْرَجَ فِي أَخْرَ الزَّمَانِ بِهَذَا السَّيفِ فَأَمَّا الْأَرْضُ قَسْطًا وَ عَدْلًا كُنْيَى مُلْئَتْ جُورًا وَ ظُلْمًا»

یعنی من همان قائمی هستم که در آخر الزمان قیام خواهم کرد و با این

شمیرز مین را پراز قسط و عدل می‌کنم همانطوری که پراز جور و ظلم شده بود.

راشد همدانی می‌گوید: من در مقابل او برو به خاک افتادم حضرت فرمودند برخیز «فقال لا تسجد غير الله ارفع رأسك و انت راشد من بلد همدان» یعنی فرمودند به جز در مقابل خداوند در مقابل هیچکس سجده نکن و سرت را بالا نگاه دار و تو را شد همدانی هستی از شهر همدان، و مایل هستی به سوی کسانی برگردی گفت: آری، آنگاه آنحضرت کیسه زری به من مرحمت فرمودند، و به آن خادم اشاره کرد که او را راهنمائی کن، خادم دست مرا گرفت بیرون آمدیم، چند قدمی بیشتر راه نیامده بودیم، خادم به من گفت: این اسد آباد است، من مشاهده کردم که او راست می‌گوید، به من گفت: برو ای راشد، وقتی به اطراف نگریستم دیگر او راندیدم، و وارد اسدآباد شدم و در میان آن کیسه که حضرت عنایت فرموده بودند ۵۰ دینار بود، و تازمانیکه آن دینارها را داشتم خیر و برکت به من روی آورده بود، و داستان را برای کسان خویش نقل کردم.

۱۱- شرفیابی ابراهیم بن مهزیار اهوازی

در کتاب ینابیع الموده باب ۸۲ صفحه ۴۶۶ آمده است:

ابراهیم بن مهزیار اهوازی می‌گوید: در طلب و شرفیابی صاحب الزمان (عج) به مدینه و مکه رفت، (و همه جا به دنبال او می‌گشتم تا سرانجام) در اثناء طواف مردی گندمگون به من گفت: تو از کدام شهر هستی؟ گفت: از اهوان، او گفت: آیا ابراهیم بن مهزیار را می‌شناسی؟ گفت: من خودم هستم او با من معانقه نمود، به او گفت آیا تو از صاحب الزمان خبر داری؟ او به من گفت: در پنهانی از رفقایت با من بیا بسوی طائف برویم، حرکت کردیم از ریگزاری تاریکزاری رفتیم تا رسیدیم به دشتی که مادر آنجا خیمه‌ای مشاهده کردیم، که روشنی آن ریگهارا روشن کرده بود و صفحه بیابان

رانورانی نموده بود، من به سرعت خود را به خیمه رسانیدم، و اذن گرفتم، داخل خیمه شدم و حضرت صاحب الزمان را دیدم، آنحضرت به من فرمودند:

«مرحباً بِكَ يَا أباً سَعْقٍ فَقُلْتَ إِبَّاً إِنَّكَ وَأَمْسِيَ مازلت
اتَّفَحُصُّ عَنْ أَمْرِكَ بَلْدًا فَبَلْدًا حَتَّىٰ مِنَ اللَّهِ عَلَىٰ يَمْنَ ارشدنی^{إِلَيْكَ»}

حضرت فرمودند: ای ابا سعیق خوش آمدی، گفت: ای آقای من پدر و مادرم فدای شما شود، من همواره شهر به شهر در طلب شما هستم تا آنکه سرانجام به من منت گذارد، و شخصی مرا به خدمت شما آورده، آنگاه حضرت فرمودند: ای ابا سعیق این مجلس نزد تو مکنوم باشد.

ابراهیم بن مهذیار می‌گوید: «فَكَثُتْ عِنْدَهِ حِينَأَقْتَبَسَ مِنْهُ مُوضِحَاتِ الْأَعْلَامِ وَنِيرَاتِ الْأَحْكَامِ فَأَذْنَ فِي الرَّجُوعِ إِلَى الْأَهْوَازِ» چند روزی خدمت آنحضرت بودم، ایشان برای من حقایقی را روشن می‌کردند و احکام نورانی به من می‌آموختند و لطافت معارف الهی را به من یاد می‌دادند تا آنکه اجازه فرمودند من به اهواز برگشتم و دعای خیری برای من و فرزندانم و بستگانم نمودند، من در هنگام رفتن پولی با خود داشتم که بیشتر از پنجاه هزار درهم بود، به آنحضرت تقدیم کردم و از ایشان خواهش کردم بپذیرند، و با پذیرفتن آن بر من منت گذارند، حضرت تبسی نموده و فرمودند: این وجه را زمان مراجعت به وطن خودت مصرف کن، و از اینکه من این پول را قبول نکردم دلتنگ مباش، خداوند آنچه را که ارزانی داشته مبارک گرداند، و بهترین ثواب احسان کنندگان را برای تو بنویسد، خودت را امانت گذار نزد او که به لطف خداوند ضایع نشود (یعنی خودت را بیمه او کن).

قسمت بیست و یکم

طریقه استفاده از فیض خداوند در غیبت امام زمان (عج)

وجوب امام در هر عصر

حکما و فلاسفه و دانشمندان اسلامی مبحثی را مطرح می‌کنند تحت عنوان «وجوب وجود اشرف اقدم» و یا «قاعده امکان اشرف» که مبحثی استدلالی و عقلانی و... می‌باشد و اصول آن بر اساس ادله‌بسیار محکم بنای شده است. و این بحث را اولین بار شیخ شهاب الدین سهروردی مشهور به «شیخ اشراق» مطرح کرده است و آنگاه صدرالمتألهین شیرازی معروف به ملاصدرا در شرح اصول کافی درباره آن به بحث پرداخته است، بر اساس این استدلال می‌گوید:

اولاً: از جمله مسلمات علم و عقل و فلسفه متعالیه این است که خداوند در جانب تا فاعلیت و از وجه فیاضیت در طرف لا یتناهی است، یعنی فیض حق متعالی حد و عد و نهایت ندارد.

ثانیاً: باز از مسلمات است که استعداد و قابلیت و لیاقت انسان هم که از جمله ممکنات است لا یتناهی است، یعنی انسانها هم در فیض گرفتن محدود نمی‌شوند.

ثالثاً: فیض خداوند یکجا و به همگی به مخلوقات نمی‌رسد زیرا اگر بگوییم فیض خداوند یکجا به مخلوقات برسد فیض خداوند را محدود کرده‌ایم، سپس برای اینکه محدودیتی در فیاضت او بوجود نیاید، باید فیض او تدریجی باشد، و چون تدریجی است به رقم در می‌آید و اول و دوم و سوم و چهارم... دارد.

رابعاً: حال که فیض خداوند تدریجی به بندگان میرسد و از نظر رتبه اول و دوم و سوم... دارد پس فیض اول اشرف است و اعظم، چون اول است شریفتر

است و دوم پست‌تر است و سوم پست‌تر از دوم است و چهارم پست‌تر از سوم است.

همانطوریکه هر چه هر موجودی به خورشید نزدیکتر باشد نور بیشتری می‌گیرد، هر کس به خداوند نزدیکتر باشد نیز فیض بیشتری به او می‌رسد و آنگاه از او فیض به پائینتر می‌رسد و اگر بخواهد فیض به «دنی» برسد چاره‌ای ندارد مگر اینکه اول به شریف برسد و بعد به دنی حتی در بسیاری از موارد، فیض مستقیماً نمی‌تواند به دنی برسد و دنی قدرت گرفتنش را ندارد، مثل اینکه کارخانه برق و یک لامپ که اگر مابین کارخانه برق و لامپ ترانس نباشد، لامپ نابود می‌شود، و هیچ لامپی قدرت گرفتن مستقیم الکتریسیته را ندارد.

در این مثال باید گفت انسان اشرف است او از همه موجودات بیشتر فیض می‌گیرد، آنگاه از انسان فیض به حیوان می‌رسد و از حیوان به نبات و از نبات به جماد ...

و بین انسانها نیز هر انسانی که به کمال نزدیکتر باشد اشرف است، و بالاتر می‌باشد، وجود اقدس و مطهر و منور حضرت خاتم الانبیاء ﷺ از همه برتر و بهتر و اشرفتر است و پس از ایشان امیرالمؤمنین علیه السلام و پس از ایشان یازده نور مقدس دیگر هر کدام واسطه فیض بین خداوند و بشرند، و همیشه برای اینکه بشر بتواند فیض بگیرد باید حجتی روی کره زمین باشد، که او اشرف و اقدم باشد و هم اکنون نیز حضرت بقیة الله الاعظم (عج) اشرف و اقدم است و او حیات دارد، او انسان کامل است، او عباد الرحمن است، اگر او نباشد فیض به بشریت نمی‌رسد، فیض حیات، فیض رزق، فیض علم، فیض قدرت، فیض رحمت، فیض رافت ... فیض سخاوت، فیض جود و کرم ... بطور کلی تمام فیوضات که جزء اسماء جمال و جلال خداوند است، از نظر رحمت و

رحمانیت و رحیمیت و انس و شفقت و محبت و رفاقت و ایمان و سلامت که اینها همه صفات کمال است که به خلق افاضه می‌گردد، باید اول به وی برسد و از مجرای او به دیگران سرازیر گردد، لذا در زیارت جامعه داریم:

«بِكُمْ فَتْحُ اللَّهِ وَ بِكُمْ يَخْتِمْ»

به وجود شما اهلیت خداوند بابهای خیر و رحمتش را باز می‌کند و به وجود شما بابهای خیر و رحمتش مسدود می‌گردد، خیر از شما شروع می‌شود و به شما ختم می‌گردد، باز می‌فرمایند:

«إِنْ ذُكْرِ الْخَيْرِ كُنْتُمْ أَوَّلَهُ وَ آخَرَهُ وَ اصْلَهُ وَ فَرَعَهُ، وَ مَعْدَنَهُ وَ مَا وَاهُ وَ مَنْتَهَاءٌ»
 یعنی خداوند اگر یادی از خیر کند و اگر ذکری از خیر بنماید ای آل محمد اولش شمائید و آخرش شمائید اصلش شمائید و فرعش شمائید، منبع و مجرایش شما هستید، خیر از شما شروع می‌شود به هر حال این رتبه زمانی نیست بلکه ذاتی است و فیض اول باید به انسان کامل برسد، آنگاه به دنی و باز باید انسان کامل باشد تا انسانهای دیگر باشند و انسانها دیگر باید باشند تا حیوان بیتواند باشد، و حیوان باید باشد تا نبات باشد، و نبات باید باشد تا حیوان بتواند باشد، و حیوان باید باشد تا نبات باشد، و نبات باید باشد تا جماد وجود داشته باشد، لذا در اصول کافی بابی مفصل داریم تحت عنوان «الحجۃ قبل الخلق، والحجۃ مع الخلق، و الحجۃ بعد الخلق» که در این باره شیخ بزرگوار کلینی عروایت آورده است، و این روایات در کتب اهل سنت نیز موجود است مثلاً:

۱ - در کتاب فرائد السمعطین نوشته حافظ الحموی الشافعی و کتاب ینابیع الموده نوشته حافظ سلیمان بن ابراهیم قندوزی حنفی صفحه ۴۷۷ آمده است:

«عَنْ سَلِيمَانَ الْأَعْمَشِ ابْنِ مَهْرَانَ عَنْ جَعْفَرِ الصَّادِقِ عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ عَلَى بْنِ الْحَسِينِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ قَالَ، نَحْنُ أَئْمَةُ

الْمُسْلِمِينَ وَ حَجَّاجُ اللَّهِ عَلَى الْعَالَمِينَ وَ سَادَاتُ الْمُؤْمِنِينَ وَ قَادَةُ
الْعَزِّ الْمُحَجَّلِينَ وَ مَوْلَى الْمُسْلِمِينَ وَ نَحْنُ أَمَانٌ لِأَهْلِ الْأَرْضِ
كَمَّيْ إِنَّ النَّجُومَ أَمَانٌ لِأَهْلِ السَّمَاوَاتِ وَ بَنَا يَمْسِكُ السَّمَاوَاتِ إِنْ نَقَعَ
عَلَى الْأَرْضِ إِلَّا بِإِذْنِهِ وَ بِنَا يَنْزِلُ الْغَيْثَ وَ يَنْشِرُ الرَّحْمَةَ وَ تَخْرُجُ
بَرَكَاتُ الْأَرْضِ، وَ لَوْلَا مَا عَلَى الْأَرْضِ مِنْ سَاخَةٍ بِأَهْلِهَا وَ لَمْ
تَخْلُ مُنْذُ خَلْقِ إِلَيْهِ آدَمَ مِنْ حَجَّةِ اللَّهِ فِيهَا إِمَّا ظَاهِرٌ مُشْهُورٌ وَ
غَائِبٌ مَسْتُورٌ وَ لَا تَخْلُو الْأَرْضُ إِلَى أَنْ تَقُومَ السَّاعَةُ مِنْ حَجَّةٍ وَ
لَوْلَا ذَلِكَ لَمْ يَعْبُدُ اللَّهُ

قَالَ سَلِيمَانَ فَقُلْتَ لِجَعْفَرِ الصَّادِقِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ كَيْفَ يَسْتَفْعُ
النَّاسُ بِالْحَجَّةِ الْغَائِبِ الْمَسْتُورِ؟ قَالَ: كَمَّيْ يَنْفَعُونَ بِالشَّمْسِ إِذَا
سَتَرَهَا سَحَابٌ»

سلیمان بن اعمش ابن مهران از جعفر صادق و او از پدر خود و او ...
سرانجام از جدش امام زین العابدین چنین نقل می کنند، ما امامان مسلمانان و
حجتهای خداوند بر جهانیان هستیم، آقای مؤمنین و قائد آنها و سرپرست
آنها مائیم، مائیم امان برای اهل زمین، همانطوریکه ستارگان برای اهل
آسمانها امان می باشند، و ما کسانی هستیم که آسمانها به واسطه ما فرو
نمی ریزد (باذن الله) خداوند بوسیله ما باران رحمتش را فرو می ریزد، و به
وسیله ما زمین خیرات و برکاتش را بیرون می ریزد، اگر ما در روی زمین
نبودیم و امر ما در روی زمین نبود، زمین اهل و ساکنانش را فرو می برد، و
بدانید هرگز زمین از حجت الله خالی نمی ماند، (اگر حجت الله نباشد فیض
خداوند قطع می شود باران نمی بارد، زمین برکاتش را بیرون نمی دهد و
ستارگان از حرکت می ایستند) اگر ما نباشیم دیگر زمین امنیت ندارد، لذا
همیشه از زمان آدم بر روی زمین حجت بوده است (و تا قیامت هم خواهد

بود) فقط گاهی این حجت ظاهر بوده است و پیدا و گاهی غایب و مستور و ناپیدا (و تا قیامت هم چنین خواهد بود) اگر حجت نبود خداوند پرسش نصی شد.

سلیمان می‌گوید عرض کردم به امام جعفر صادق رضی الله عنہ چگونه نفع می‌برند مردم از حجت زمانی که او غایب است؟ حضرت فرمودند: همانگونه که مردم بهره می‌برند از خورشید هنگامی که پوشیده شده و زیر ابر نهان گشته است.

۲- در کتاب مناقب خوارزمی و کتاب ینابیع الموده نوشته خواجه کلان قندوزی حنفی صفحه ۴۷۷ آمده است:

«عَنْ ثَابِتِ الثَّمَالِيِّ عَنْ عَلَىٰ بْنِ الْحَسِينِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ لِيْسَ بَيْنَ اللَّهِ وَ بَيْنَ حِجَّةِ حِجَابٍ وَ لَا لِلَّهِ دُونَ حِجَّةَ سَرِّ حِنْ ابْوَابُ اللَّهِ وَ نَحْنُ الصَّرَاطُ الْمُسْتَقِيمُ، وَ نَحْنُ غَيْبَةُ عِلْمِ اللَّهِ وَ تَرَاجِمَةُ وَحْيِهِ وَ نَحْنُ ابْوَابُ تَوْحِيدٍ وَ مَوْضِعُ سَرِّهِ»

علی بن حسین رضی الله عنهم فرمودند: نیست میان خداوند و میان حجتش پرده‌ای و حجابی و نیست برای خداوند غیر از حجتش سری، مائیم درهای (رحمت) خداوند و مائیم صراط مستقیم، و مائیم جاو مکان علم خداوند، و مائیم معنا کننده وحی او، و مائیم ارکان توحید او، و موضع سر خداوند.

۳- ینابیع الموده نوشته خواجه کلان قندوزی حنفی صفحه ۴۷۷ و کتاب فرائد السمعطین نوشته حافظ الشیخ محمد ابراهیم الشافعی الحموئی، او نقل می‌کند به سند خودش از ابابصیر او از خیثمة الجعفی و او می‌گوید:

«قَالَ سَمِعْتُ أبا جعفرَ مُحَمَّداً الْبَاقِرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ نَحْنُ جَنْبُ اللَّهِ وَ نَحْنُ أَمْنَاءُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ نَحْنُ حِجَّةٌ وَ عَنْ ارْكَانِ

الایمان و نحن دعائیم الاسلام و نحن رَحْمَةُ اللهِ عَلَى خَلْقِهِ وَبِنَا
 يفتح الله و بِنَا يختتم و نحن الأئمةُ الْهُدَاةُ و الدُّعَاةُ إِلَى اللهِ وَنَحْنُ
 مَصَابِيحُ الدُّجَى و مِنَارُ الْهُدَى وَنَحْنُ الْعِلْمُ الْمَرْفُوعُ لِلْحَقِّ مِنْ
 تَمْسِكٍ بِنَا لِلْحَقِّ وَمِنْ تَأْخِيرٍ غَسَّبَا غَرْقًا وَنَحْنُ قَادَةُ الْغَرِّ
 الْمُحَجِّلِينَ وَنَحْنُ الطَّرِيقُ الْوَاضِعُ وَالصِّرَاطُ الْمُسْتَقِيمُ إِلَى اللهِ
 وَنَحْنُ مِنْ نِعَمَ اللهِ عَزَّ وَجَلَّ عَلَى خَلْقِهِ وَنَحْنُ مَعْدُنُ النُّبُوَّةِ وَ
 مَوْضِعُ الرِّسَالَةِ وَمُخْتَلِفُ الْمَلَائِكَةِ وَنَحْنُ الْمِنْهَاجُ، وَنَحْنُ
 السِّرَاجُ لِمَنْ اسْتَضَاءَ بِنَاوَ نَحْنُ السَّبِيلُ لِمَنْ اقْتَدَاهُ بِنَا وَنَحْنُ
 الْأَئِمَّةُ الْهُدَاةُ إِلَى الْجَنَّةِ وَنَحْنُ عَرَى الْإِسْلَامِ وَنَحْنُ الْجَسُورُ، وَ
 الْقَنَاطِيرُ مِنْ مَضِيِّ عَلَيْهَا لِلْحَقِّ وَمِنْ تَخْلُفِ عَنْهَا مَحْقُ وَنَحْنُ
 السِّنَامُ الْأَعْظَمُ وَبِنَا يَنْزَلُ اللهُ عَزَّ وَجَلَّ الرَّحْمَةُ عَلَى خَلْقِهِ وَبِنَا
 يَسْقُونَ الْغَيْثَ وَبِنَا يَصْرُفُ عَنْكُمُ العَذَابَ، فَمِنْ عَرَفَنَا وَنَصَرَنَا وَ
 عَرَفَ وَيَا خُذْ بِاْمَرْنَا فَهُوَ مِنْ لُوَالِيْنَا»

حضرت امام محمد باقر رضی الله عنہ می فرمودند: مائیم نزدیکان خداوند
 و مائیم برگزیدگان خداوند و مائیم نیکوترین خلق خداوند، و مائیم جایگاه
 امانت و مواریث انبیاء و مائیم امنا و امینهای خداوند عزوجل و مائیم حجت و
 برهان و ارکان ایمان خداوند و مائیم پایه های خیمه اسلام و مائیم واسطه
 رحمت خداوند بر خلقش، به ما گشود و افتتاح شود امور و به ماختم گردد،
 همه رحمتهای خداوند و مائیم امامان و ائمه و راهنمایان و دعوت کننده
 بسوی او و مائیم چراغی نورانی و محل روشنایی هدایت و مائیم پرچمها و
 نشانه های بلند که بوسیله مامردم خوانده می شوند به سوی حق، آنکس که به
 راه آمد و به ما ملحق شد (هدایت شد) و هر کس که به راه مانیامد و به ما ملحق
 نشد منحرف شد از آن نشانه ها و غرق خواهد شد، پیش آهنگ سفید

پیشانیان مائیم، و مائیم طریق واضح راه راست به سوی خداوند و مائیم یکی از نعمتهای خداوند بر مخلوقاتش، مامعدن نبوت و موضع و محل رفت و آمد فرشتگانیم، ما راه آشکار و روشن خداوندیم، ما چراگهای روشن هستیم برای کسیکه طلب روشنایی کند، ما صراط مستقیم هستیم برای کسیکه به ما اقتدا کند.

ما پیشوایان راهنما بسوی بهشت هستیم، ما تجسم واقعی و عینی اسلام هستیم، ما پلها و جسرهای هستیم که هر کس از آن گذشت به ما ملحق شد، و آنکس که از آن تخلف کرد نابود شد، مائیم محل نورگیر بزرگ و رکن اعظم، بوسیله ما رحمت خداوند نازل می‌شود برای خلق و بواسطه ما سیراب می‌شوند از باران، عذاب بوسیله ما بر می‌گردد از شما، پس کسیکه ماراشناخت و یاری کرد مارا و حق مارا شناخت و از ما گرفت معارف اسلام و احکام دین را و عمل کرد به امر ما از ما است و به سوی ما است.

۴- در کتاب ینابیع الموده نوشته خواجہ کلان قندوزی حنفی صفحه ۴۷۸

به نقل از مناقب آمده است:

«وَ فِي الْمَنَاقِبِ أَنَّ جَعْفَرَ الصَّادِقَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، كَيْفَ قَالَ فِي خطبته إنَّ اللَّهَ أَوْضَعَ بِائِمَّةَ الْهُدَىِ مِنْ أَهْلِ بَيْتِ نَبِيِّنَا مُحَمَّدَ(ص) دِينَهُ، وَ ابْلَجَ بِهِمْ عَنْ باطِنِ يَنَابِعِ عِلْمِهِ فَمَنْ عَرَفَ مِنَ الْأُمَّةِ وَاجِبَ حَقَّ اِمَامَهُ وَ جِدَّ حَلاوةَ اِيمَانَهُ وَ عِلْمَ فَضْلِ طَلاوةِ اِسْلَامِهِ لَأَنَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ نَصَبَا اِلَامَ عَلَيْهِ لِخَلْقِهِ وَ حَجَةَ عَلَى اَهْلِ عَالَمِهِ وَ الْبَسَهَ تَاجَ الْوِقَارِ وَ غَشَاهَ نُورَ الْجَبارِ يَمْدُهُ يَسِيبُ مِنَ السَّمَاوَاتِ لَا يَنْقَطِعُ مَوَادُهُ وَ لَا يَنْتَلِ مَا عِنْدَ اللَّهِ إِلَّا بِجَهَةِ اسْبَابِهِ وَ لَا يَقْبِلُ اللَّهُ مَعْرِفَةَ الْعِبَادِ إِلَّا بِمَعْرِفَةِ اِلَامِ فَهُوَ عَالَمٌ بِمَا يَرِدُ عَلَيْهِ مِنْ مُلْتَبَسَاتِ الْوَحْيِ وَ مُعَمِّيَاتِ السُّنْنِ وَ مُشَبَّهَاتِ

الفِتْنَ فَلَمْ يَزَالَ اللَّهُ تَبَارِكُ وَ تَعَالَى يَخْتَارُهُمْ لِخَلْقِهِ مِنْ وُلْدِ
الْحُسْنَى مِنْ عَقْبِ كُلِّ اِمَامٍ وَ يَصْطَفِهِمْ لِذَالِكَ وَ يَجْتَبِهِمْ وَ
يَرْضِي بِهِمْ عَنْ خَلْقِهِ وَ يَرْتَضِيَهُمْ وَ كُلُّ مَا مَضَى مِنْهُمْ اِمَامٌ
نَصْبَ اللَّهِ لِخَلْقِهِ مِنْ عَقْبِ الْاِمَامِ، اِمَاماً وَ عُلَمَاءَ بَيْنَا وَ مَنَادِأَ نِيرَا
ائِمَّةَ مِنَ اللَّهِ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَ بِهِ يَعْدِلُونَ وَ هُمْ خَيْرَةُ مِنْ ذُرِّيَّةِ آدَمَ
وَ نُوحَ وَ اِبْرَاهِيمَ وَ اِسْمَاعِيلَ وَ صَفْوَةُ مِنْ عَتْرَةِ مُحَمَّدٍ (صَ)
اصْطَفَيْهِمُ اللَّهُ فِي عَالَمِ الدُّرُّ قَبْلَ خَلْقِ جِسْمِهِ عَنْ يَمِينِ عَرْشِهِ
مَحْبُوبًا بِالْحِكْمَةِ فِي عِلْمِ الْغَيْبِ عِنْدَهُ وَ جَعَلَهُمُ اللَّهُ حَيَاةً لِللانَّامِ وَ
دِعَائِمِ الْاسْلَامِ»

در کتاب مناقب آمده است که جعفر صادق رضی الله عنہ در خطبه خود فرمودند: خدای تعالیٰ واضح و روشن ساخت دین خود را بوسیله امامان و هادیان از اهلیت رسول خدا(ص) و روشن و نورانی ساخت بوسیله این امامان باطن علم خودش را (قرآن ظاهری دارد و باطنی که باطن قرآن بوسیله امامان روشن می شود) هر کس واقعیت و شخصیت واجب امام را بشناسد آنگاه شیرینی ایمان را درک می کند و او فضل و برتری و بهجه و سرور اسلام را می فهمد خداوند تعالیٰ امام را شاخص و غَلَم و راهنمای کلیه مخلوقات قرار داده است و امام دلیل و حجت بر اهل زمین است، و بر همین اساس تاج و قار بر امام پوشانید و بانور خود او را پوشانیده است، خداوند به امام مدد می رساند بوسیله‌ای از آسمان که آن وسیله پاره و گسیخته نمی شود، خداوند (کلیه فیوضاتش را و آنچه در نزد خود اوست به کسی نمی رساند) جز به اسباب و وسیله آن (و امام وسیله و اسباب فیض خداوند بر پندگان است) و خداوند شناخت و معرفت خود را قبول نمی کند مگر به شناخت و معرفت امام

«و لا يَنْالُ مَا عِنْدَ اللَّهِ الْأَبْجَهَةُ أَسْبَابُهُ وَ لَا يَقْبَلُ اللَّهُ مَعْرِفَةُ الْعِبَادِ
إِيَّاهُ إِلَّا بِمَعْرِفَةِ الْإِمَامِ»

امام عالم و دانا می باشد بر آنچه از مشتبهات وحی بر او وارد می شود، و معماهای اخبار و اشتباهات فتنه هارا می شناسد، پس خداوند متعال ائمه را برگزید بجهت خلق خود از فرزندان حسین و قرار داد در پشت سر هر امامی که اختیار می کرد، برای این امراللهی (یعنی همیشه از نسل امام حسین امامی باید باشد) و هرگاهی یکی از این امامان فوت کند خداوند امامی دیگر را بجای او نصب می کند که نشانه و دلیل آشکارا امامان و پیشوایان از طرف خدا راهنمای حقند و عدالت کننده بحق و بهترین مردم از فرزندان آدم و نوح و ابراهیم می باشند، که اینها همه از خاندان و عترت محمد (ص) می باشند و خداوند کریم اینها را در عالم «ذر اولی» پدید آورده و ایشان قبل از خلقت جسمشان در عالم ذر اولی خلق شده‌اند و خداوند نور آنها را در طرف راست عرض خود قرار داده است.

«مَحِبُّوا بِالْحِكْمَةِ فِي عِلْمِ الْغَيْبِ عِنْدَهُ وَ جِعْلُهُمُ اللَّهُ حَيَاتًا لِللانَّامِ
وَ دِعَائِمِ الْإِسْلَامِ»

خداوند اینها را در علم غیب خود فرو برد، یعنی اینها در علم غیب خداوند غرق شده‌اند و خداوند قرارداد اینها را «حی» و زنده برای مردم (مامیدانیم هر کس اگر روحش از تنفس خارج شود می‌میرد امامان «حیاتاً لللانام» هستند یعنی جسم امام به منزله روح خلق است یعنی اگر امام نباشد مردم نمی‌توانند باشند) و آنها را پایه‌های اسلام قرار داد.

۵- در کتاب ینابیع الموده نوشته خواجه کلان قندوزی حنفی صفحه ۴۷۹
به نقل از مناقب خوارزمی چنین آمده است:

«وَ فِي مَنَاقِبِ عَنْ عَبْدِ الْأَعْلَى بْنِ أَعْيَنٍ قَالَ: سَمِعْتُ

جعفرالصادق رضی الله عنہ یقول: قد وَلَدْنی رسول الله (ص) و أنا أعلم کتاب الله و فيه خبر بَدَءَ الخلق و ما هو كائِن الی يَوْم القيمة و فيه خبر السمااء و خبر الأرض و خبر الجنة و خبر النار و خبر ما كان و ما يكون و أنا أعلم ذلك کلمة کائِنما انظر الی کفى انَّ الله يَقُول :

(فِيهِ تِبْيَانٌ كُلُّ شَيْءٍ)

و يقول تعالى:

(ثُمَّ أَوْرَثْنَا الْكِتَابَ الَّذِينَ اصْطَفَيْنَا مِنْ عِبَادِنَا)

فَنَحْنُ الَّذِينَ اصْطَفَاهُمُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ وَنَحْنُ أَوْرَثْنَا هَذَا الْكِتَابَ
فِيهِ تِبْيَانٌ كُلُّ شَيْءٍ»

در کتاب مناقب به سند خود از عبدالاعلی فرزند اعین روایت گردیده است
که جعفرالصادق رضی الله عنہ می فرمودند:

من فرزند رسول خدا(ص) هستم (وازهمه) به کتاب خداوند داناتر هستم،
و در کتاب خداوند شرح ابتدای خلقت و آنچه تا قیامت واقع خواهد شد آمده
است، خبر آسمان و زمین و ذکر بهشت و جهنم و آنچه که در آن است در این
کتاب خدا آمده است (این کتاب هم از گذشته هر چیز خبر می دهد و هم از آینده
آن) و من به تمام آنها عالم و دانا هستم، (وهمه این علوم) مثل آن است که در
کف دست من است، و هر گاه من به کف دست نگاه می کنم همه را می بینم، و
خداوندمی فرمایند: (فِيهِ تِبْيَانٌ كُلُّ شَيْءٍ) مادر کتاب خودمان قرآن بیان هر
چیزی را نموده ایم (یعنی همه چیز در قرآن آمده است) و باز خداوند
می فرماید: (ثُمَّ أَوْرَثْنَا الْكِتَابَ الَّذِينَ اصْطَفَيْنَا مِنْ عِبَادِنَا) ما کتاب را به ارث
دادیم به کسانی که برگزیده ایم از بندگان خودمان، و آنها هی که خداوند برگزیده
است مائیم و ما ارث بردیم آن کتاب را که در آن بیان همه چیز است.

پس باید همیشه حجت باشد و امروز حجت خداوند اعلیحضرت قدر قدرت قوی شوکت بقیة الله الاعظم حجه بن الحسن العسكري (عجل الله تعالى فرجه آلسُّرِّیف) است که زنده و حی است.

لَهُمَا قَالَ سَمِعْتُ أبا جعفر محمد الباقر رضي الله عنه قَالَ نَحْنُ جَنْبُ اللَّهِ وَنَحْنُ أَمْنَاءُ اللَّهِ عَزَّوَجْلَ وَنَحْنُ حَجَّةٌ وَعَنْ أَرْكَانِ الْإِيمَانِ وَنَحْنُ دُعَائِمُ الْإِسْلَامِ وَنَحْنُ رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ وَبِنَا يَفْتَحُ اللَّهُ وَبِنَا يَخْتِمُ وَنَحْنُ الْأَئِمَّةُ الْهُدَاءُ وَالْدُّعَاءُ إِلَى اللَّهِ وَنَحْنُ مَصَابِيحُ الدُّجَى وَمِنَارُ الْهُدَى وَنَحْنُ الْعِلْمُ الْمَرْفُوعُ إِلَى الْحَقِّ وَمِنْ تَأْخِيرِ غَسْبِهَا غَرَقْ وَنَحْنُ قَادَةُ الْغَرِّ الْمَحِلِّينَ وَنَحْنُ الطَّرِيقُ الْوَاضِعُ وَالصَّرَاطُ الْمُسْتَقِيمُ إِلَى اللَّهِ وَنَحْنُ مِنْ نِعْمَةِ اللَّهِ عَزَّوَجْلَ عَلَى خَلْقِهِ وَنَحْنُ مَعْدُنُ النُّبُوَّةِ وَمَوْضِعُ الرِّسَالَةِ وَمُخْتَلِفُ الْمَلَائِكَةِ وَنَحْنُ الْمِنْهَاجُ، وَنَحْنُ السِّرَاجُ لِمَنْ اسْتَضَاءَ بِنَا وَنَحْنُ السَّبِيلُ لِمَنْ افْتَدَاءَ بِنَا وَنَحْنُ الْأَئِمَّةُ الْهُدَاءُ إِلَى الْجَنَّةِ وَنَحْنُ غَرِّ الْاسْلَامِ وَنَحْنُ الْجَسُورُ، وَالْقَنَاطِيرُ مِنْ مَضِيِّ عَلَيْهَا لِحَقِّ وَمِنْ تَخْلُفِ عَنْهَا مَحْقُ وَنَحْنُ السَّنَامُ الْأَعْظَمُ وَبِنَا يَنْزَلُ اللَّهُ عَزَّوَجْلَ الرَّحْمَةُ عَلَى خَلْفِهِ وَبِنَا يَسْقُونَ الْغَيْثَ وَبِنَا يَصْرُفُ عَنْكُمُ الْعَذَابَ، فَمَنْ عَرَفَنَا وَنَصَرَنَا وَعَرَفَ وَيَا خُذْ بِأَمْرِنَا فَهُوَ مِنْ لُوَالِيْنَا

حضرت امام محمد باقر (رضي الله عنه) می فرمودند: مائیم نزدیکان خداوند و مائیم برگزیدگان خداوند و مائیم نیکوترین فلق خداوند، و مائیم جایگاه امانت و مواریث انبیاء، و مائیم امنا و امینهای خداوند عزوجمل و مائیم همت و برهان و ارگان ایمان خداوند و مائیم پایه‌های فیمه اسلام و مائیم واسطه (همت خداوند بر فلقش، به ما گشود و افتتاح شود امروز و به هافتمن گردد، همه (همتها) خداوند و مائیم امامان و ائمه و راهنمایان و دعوت کننده بسوی او و مائیم چراغی نورانی و محل (وشانی) هدایت و مائیم پرچمها و نشانه‌های بلند که بوسیله ماهرده فوانده می‌شوند به سوی هم، آنکس که به راه آمد و به ما ملمق شد (هدایت شد) و هرگز که به راه ما نیامد و به ما ملمق نشدم نه رف شد از آن نشانه‌ها و غرق فواهد شد، پیش آهنگ سفید

قسمت بیست و دوم

علائم قبل از ظهور و امتحان مردم در شدائد

در قرآن کریم و در احادیث نبوی و روایات اسلامی آمده است که این روایات پیشگوئی‌هایی است که قسمتی از آن قبلاً اتفاق افتاده است، و قسمتها بیان درآینده اتفاق خواهد افتاد، و در ضمن مسلمین در دوران غیبت به شدائدی گرفتاریها می‌شوند که در این شدائد و گرفتاری امتحان خواهند شد. و مسئله دیگر اینکه غیبت ولی الله الاعظم (عج) بر اساس حکمت و فلسفه‌ای مخصوص بوده است، و ولی حق بدون دلیل غایب نشده است، که از جمله این دلایل امتحان مردم در عصر غیبت می‌باشد و بعضی از انبیاء الهی که قبلاً دارای غیبت بوده‌اند حکمت‌شان امتحان آنها بوده است.

۱- در ینابیع الموده باب ۷۱ صفحه ۴۲۴ چنین آمده است:

«عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: مَا يَجِدُهُ نَصْرَ اللَّهِ حَتَّىٰ تَكُونُوا لِغَوْنَ عَلَى النَّاسِ مِنَ الْمِيتَةِ وَ هُوَ قَوْلُ رَبِّي عَزَّ وَ جَلَّ فِي كِتَابِهِ فِي سُورَةِ يُوسُفَ (حَتَّىٰ إِذَا اسْتَئْسَيْ الرُّسُلُ وَ ظَنَّوْا أَنَّهُمْ كَذَّابُوا جَاءُهُمْ نَصْرَنَا)^(۱) وَ ذَلِكَ عِنْدَ قِيَامِ قَائِمَنَا الْمَهْدِيِّ»

حضرت امیرالمؤمنین علی رضی الله عنہ فرمودند: نمی‌آید نصرت و یاری خداوند (برای شما) تا شما پست‌تر شوید بر مردم از مرده چنانکه در سوره یوسف آیه ۱۰۹ آمده است: (تا آنکه نومید شدند به پیغمبران و گمان کردند ایشان دروغ گویند) و این گمان نزد قیام قائم (عج) است.

۲- در کتاب عقد الدرر فی اخبار الامام المنتظر نوشته شیخ جمال الدین

یوسف دمشقی چنین آمده است:

«عن محمدبن علی الباقر: لا يَظْهِرُ الْمَهْدَى إِلَّا عَلَى خَوْفٍ شَدِيدٍ، وَ زَلْزَالٍ وَ فِتْنَةٍ نَصِيبَ النَّاسِ، وَ طَاعُونَ قَبْلَ ذَلِكَ، وَ سِيفٌ قَاطِعٌ بَيْنَ الْعَرَبِ وَ اخْتِلَافٌ شَدِيدٌ بَيْنَ النَّاسِ، وَ تَشْتِتٌ فِي دِينِهِمْ، وَ تَغْيِيرٌ فِي حَالِهِمْ حَتَّى يَسْتَمِئُ الْمَوْتُ صَبَاحًا وَ مَسَاءً مِنْ عَظَمِ مَا تَرَى مِنْ كَلْبِ النَّاسِ وَ اكْلِ بَعْضِهِمْ بَعْضًا فَخَرَّ وَجْهُهُ عَمَّا خَرَجَ يَكُونُ عِنْدَ النَّاسِ وَ الْقُنُوتُ مِنْ أَنْ يَرَى فَرَجًا فِيَا طَولِي لِمَنْ ادْرَكَهُ وَ كَامِنَ الصَّارِهِ وَ الْوَيْلُ كُلُّ الْوَيْلِ لِمَنْ خَالَفَهُ وَ خَالَفَ أَمْرَهُ»

یعنی، مهدی ظاهر نمی‌شود مگر اینکه مردم در ترس و خوف شدید به سر می‌برند، و زلزله و فتنه نصیب بشر می‌شود، و مردم به بیماری‌هایی نظری طاعون مبتلا می‌شوند، و شمشیر مابین اعراب گذاشته می‌شود، و بین مردم اختلاف شدید ایجاد می‌شود، و تشتت زیاد در دینشان پیدا می‌کند، آنقدر مشکلاتشان زیاد می‌شود که مردم هر صبح و شب طلب مرگ می‌کنند، بعضی از مردم مثل سگ می‌شوند که می‌خواهند مردم را بخورند، تا سرانجام امام زمان (عج) قیام می‌کند، خوشابه حال کسانیکه آن زمان را ببینند و امام زمان را ملاقات کنند و از انصار و یاران آنحضرت باشند و وای برکسی که بر آنحضرت مخالفت کند و مخالف فرمانها و کارهای ایشان باشد.

۲- در کتاب نور الابصار فی مناقب آل بیت النبی المختار نوشته سید

مؤمن الشبلنجی مصری شافعی باب ۲ صفحه ۱۵۵ آمده است:

«عَنْ أَبِي جَعْفَرِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: إِذَا تَشَبَّهَ الرِّجَالُ بِالنِّسَاءِ وَ النِّسَاءُ بِالرِّجَالِ، وَ رَكِبَتْ ذَوَاتُ الْفُرُوجِ السِّرْوَجَ، وَ امَاتَتِ النِّسَاءُ الصَّلَوَاتَ، وَ اتَّبَعُوا الشَّهْوَاتِ، وَ اسْتَخْفَوْا بِالدَّمَاءِ، وَ

تعاملوا بالربا، و تظاهروا بالزنا، و شيتدو النباء و استحلوا الكذب و اخذ الرشاء، و اتبعوا الهوى، و باعو الدين بالدنيا و قطعوا الأرحام، و ضنوا بالطعام، و كان الحلم ضعفاً والظلم فخراً، و النساء فجرة، و الوزراء كذبة، و الأمانة خونة، و الأعون ظلمه، و القراء فسقه، و ظهر الجور و كثرة الطلاق، وببدأ الفجور، و قبلت شهادة الزور، و شرب الخمور و ركبت الذكور الذكور واستغنت النساء بالنساء و اتّخذ الفيء مغناها، و الصدقة مغراً و اتّقى الأشرار مخافة السنتهم، و خروج السفياني من الشام و اليهاني من اليمن و خسف بالبيداء بين مكة و المدينة و قُتِلَ غلاماً من آل محمد (ص) بين الرُّكن و المقام و صاح صائحاً من السماء بـأنَّ الحق معه و مع اتباعه»

زمانیکه شبیه شوند مردها به زنها و زنها به مردها و زنها سوار بر زین شوند و مردم بدون نماز از دنیا برونند، و از شهوتات تبعیت نمایند، و خونریزی را برای خود کوچک بدانند و معاملات ربوی بنمایند و بطور آشکار زنا کنند، بناهای زیبا بسازند و دروغ راحلال بشمرند و رشه بگیرند و از هواهای نفسانی خود تبعیت کنند و دین را به دنیا بفروشند، و قطع رحم کنند، در آن زمان حلم و بردباری را ضعف بدانند و ظلم را فخر بشمرند و امراء فاسد گردند، و وزراء دروغگو شوند و امنا خائن گردند، دوستان ظلم کنند، قراء فاسق گردند ظلم و جور ظاهر شود و طلاق زیاد گردد، شهادت باطل را قبول کنند، و شارب الخمر گردند، مردها به مردها اکتفی کنند، و زنها به زنها راضی گردند و از اشرار بخاطر شر زبانشان بترسند و سفیانی از شام قیام نمایند و یمانی از یمن قیام کند و در بیداء بین مکه و مدینه در زمین فرو رود و بکشند غلامی از آل محمد را بین رکن و مقام و صدائی از آسمان بلند شود که

حق با اوست (یعنی با قائم آل محمد) و با تابعان او.

۴- در منتخب کنزالعمال نوشته متقی هندی جلد ۵ صفحه ۴۰۷ آمده است:

«قالَ رَسُولُ اللَّهِ (ص): يَأْتِي عَلَى النَّاسِ زَمَانٌ هَمْتَهُمْ بُطُونَهُمْ، وَ شَرَفُهُمْ تَبَاعَهُمْ، قِبْلَتَهُمْ نِسَائُهُمْ، وَ دِينَهُمْ دِرَاهَهُمْ وَ دِنَارَهُمْ أَوْلَئِكَ شَرُّ الْخَلْقِ لَا خُلُقَ لَهُمْ عِنْدَ اللَّهِ»

زمانی بر مردم خواهد آمد که تمام همت آنها شکم آنها می‌شود، و شرفشان ثروتشان می‌گردد، قبله آنها زناهایشان می‌شود و دین آنها پولشان می‌گردد، اینها بدترین خلق خداوند هستند.

۵- البرهان فی علامات مهدی آخر الزمان نوشته متقی هندی باب ۴ آمده است:

«اخراج ابونعمیم عن علی قال: لا يخرج المهدی حتى يقتل ثلث و يموت ثلث و يبقى ثلث»

ابونعیم نقل می‌کند از امیرالمؤمنین علی (ع): که مهدی قیام نمی‌کند مگر اینکه ثلث مردم کره زمین کشته می‌شوند و ثلث دیگر می‌میرند، و ثلث سوم می‌مانند.

۶- در ینابیع الموده نوشته خواجه کلان قندوزی حنفی صفحه ۴۲۷ باب ۷۱ آمده است:

«سورة سباء آیه ۵۱ (وَ لَوْ تَرَى أَذْفَرَ عَوْا فَلَا فَوْتَ وَ اخْذَ وَ امْنَ مَكَانَ قَرِيبٍ وَ قَالُوا آمِنًا بِهِ وَ انِي لَهُمُ التَّنَاؤسُ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ) عن الحارث عن علی کرم الله وجهه فی هذه الآیه قال قبل قیام قائمنا المهدی يَخْرُجُ السُّفِیانی فَیَمْلِکَ قدر حملَ المردة تِسْعَةً اَشْهُرًا وَ يَأْتِی الْمِدِینَهُ جَیْشَهُ فی اذَا انتَهَیَ الْبَیْدَاءَ حَسْفَ اللَّهِ بِهِ»

از حارث روایت از علی کرم الله وجهه در این آیه فرمودند کمی پیش از ظهور قائم مامهدی، (شخصی به نام) سفیانی قیام می‌کند و به سلطنت

می‌رسد و لشکر او به سمت مدینه حرکت می‌کند تا می‌رسد به بیداء (یک میل
مانده بذالحیفه بیداء نام دارد که مابین مکه و مدینه است) زمانیکه به بیداء
رسیدند با مر خداوند زمین او را فرو می‌برد.

۷- در ینابیع الموده صفحه ۴۲۱ باب ۷۱ آمده است:

«وَفِي سُورَةِ الشَّعْرَاءِ آيَهُ ۲ (أَنْ نَشَأْ نَزِّلَ عَلَيْهِمْ مِنَ السَّمَاءِ آيَةً
فَظَلَّتْ أَعْنَاقِهِمْ لَهَا خَاضِعِينَ) عَنْ عُمَرَ بْنِ حَنْظَلَةَ قَالَ سَيِّدُ
جَعْفَرِ بْنِ الصَّادِقِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنْ عَلَامَاتِ قِيَامِ الْقَائِمِ قَالَ:
خَمْسَ عَلَامَاتٍ قَبْلَ قِيَامِ الْقَائِمِ عَلَيْهِ السَّلَامُ الصَّيْحَةُ، وَ خَرْوَجُ
السُّفِيَّانِيُّ وَ الْخَسَفُ، وَ قَتْلُ نَفْسِ الزَّكِيَّهُ وَ الْيَمَانِيُّ قَالَ فَتَلَوَّتْ
هَذِهِ الْآيَهُ فَقَلَّتْ لَهُ اهْمَى الصَّيْحَهُ قَالَ نَعَمْ»

عمر بن حنظله گوید پرسیدم از امام صادق رضی الله عنہ از علامات قیام
قائم فرمودند: پیش از قیام قائم ما ۵ علامت خواهد بود؛
اول) صیحه آسمانی (که صدایی بین زمین و آسمان بلند می‌شود و همه
اهل زمین این صدای را می‌شنوند).

دوم) خروج و قیام سفیانی (از نسل ابوسفیان است).

سوم) فرو رفتن او و همه لشکریانش در زمین.

چهارم) کشته شدن نفس زکیه.

پنجم) قتل یمانی گوید خواندم آن آیه را عرض کردم این آیه همان صیحه
است فرمودند: آری هرگاه ظاهر شود این صیحه گردنهای دشمنان خداوند
متعال خاضع و خاشع و تسليم شود.

و باز در ذیل این آیه ابی بصیر و ابی الورد هردو روایت کرده‌اند از
حضرت باقر (ع) فرمودند: این آیه نازل شد در قائم و منادی ندا می‌کند به اسم
او و اسم پدر او از آسمان.

۳ - در کتاب البرهان فی علامات مهدی آخرالزمان باب چهارم علاءالدین متقی هندی چنین آمده است :

«عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْحَسِينِ بْنِ عَلَى قَالَ: لِلْمَهْدِيِّ خُمْسٌ
عَلَامَاتٌ السَّفِيَانِيُّ وَالْيَمَانِيُّ وَالصَّيْحَةُ مِنَ السَّمَاءِ وَالخَسْفُ
بِالْبِيَادِ وَقَتْلُ نَفْسِ الزَّكِيَّةِ»

یعنی برای قیام مهدی و قبل از قیام او پنج علامت است:

اول - خروج سفیانی

دوم - قتل یمانی

سوم - صیحه آسمانی

چهارم - فرورفتن سفیانی با لشکریانش در بیداء

پنجم - قتل نفس زکیه .

البته در کتب اهل سنت و جماعت علامات زیاد نقل شده است و فقط ما به این
بسند کردیم که آنها نیز معتقد به علامات هستند .

**عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْحَسِينِ بْنِ عَلَى قَالَ:
لِلْمَهْدِيِّ خُمْسٌ عَلَامَاتٌ السَّفِيَانِيُّ وَالْيَمَانِيُّ وَ
الصَّيْحَةُ مِنَ السَّمَاءِ وَالخَسْفُ بِالْبِيَادِ وَقَتْلُ نَفْسِ الزَّكِيَّةِ**

یعنی برای قیام مهدی (و قبل از فروخته) پنج علامت است: اول:
خرج سفیانی، دوم: قتل یمانی، سوم: صیحه آسمانی،
چهارم: فرورفتن سفیانی با لشکریانش در بیداء، پنجم: قتل
نفس زکیه .

البرهان فی علامات مهدی آخرالإمام باب چهارم علاءالدین متقی هندی

قسمت بیست و سوم

علام روز ظهور

همه انبیاء الهی به آمدن موعدی در آخر الزمان بشارت داده‌اند، و همه گفته‌اند که روزی فراغ‌خواهد رسید که در آن روز مردی الهی قیام خواهد کرد، و او ظلم را ریشه کن خواهد کرد، او عدل را به جای ظلم می‌نشاند، او فساد را ریشه کن می‌کند، او شرک و بت پرستی را نابود خواهد کرد، و توحید جهانگیر خواهد شد ... و همه انبیاء و اولیاء و انسانها منتظر فرارسیدن چنین روزی بوده‌اند، لذا روز ظهور امام زمان (عج) بسیار با شکوه است که در اخبار اسلامی به آن قیامت صغری گفته شده است که ما در این نوشه بر اساس اختصار از کتب اهل سنت به چند حدیث درباره آن روز اکتفا می‌کنیم.

۱- در البرهان فی علامات مهدی آخرالزمان باب ۱ و ینابیع الموده صفحه ۴۴۷ و صفحه ۴۷۱ و فرائد السقطین و اسعاف الراغبین نوشته ابوالعرفان شیخ محمد بن صبان مصری شافعی باب ۲ صفحه ۱۳۹ چنین آمده است:

«قالَ وَجَاءَ فِي رِوَايَاتِ أَنَّ عِنْدَ ظَهُورِهِ يُنَادِي فَوْقَ رَأْسِهِ مَلَكٌ هَذَا الْمَهْدِيُّ خَلِيفَةُ اللَّهِ فَاتَّبِعُوهُ (إِلَى أَنْ قَالَ) وَإِنَّ الْمَهْدِيَ سَيَخْرُجُ تَابُوبُ السَّكِينَةِ مِنْ غَارِ اِنْطَاكِيَّةٍ - اِسْفَارُ التُّورَةِ مِنْ جَبَلِ الشَّامِ يُحَاجِ بِهَا الْيَهُودُ فَيُسْلِمُ كَثِيرًا مِنْهُمْ»

و آمده است که هنگام ظهور (مهدی) ملکی بالای سر او صدا میزد این مهدی خلیفة الله است او تبعیت کنید (و به او بپیوندید) و مهدی خارج می‌کند تابوت سکینه را از غار انطاکیه، اسفار تورات را از کوه شام و یهود محتاج او می‌شوند و تسليم امر او می‌گردند، بسیاری از آنها

۲- ینابیع الموده صفحه ۴۲۶ چنین آمده است:

«... فِي قَوْلِهِ تَعَالَى وَإِنْ نَشَاءُ نُنْزَلُ عَلَيْهِمْ مِّنَ السَّمَاوَاتِ فَضَلَّلَتْ أَغْنَاقِهِمْ لَهَا خَاصِعِينَ آيَةً (شعراء ۲) عنْ أبِي بَصِيرٍ وَأبِي الْوَرْدِ عَنْ الْبَاقِرِ قَالَ: هَذِهِ الْآيَةُ نَزَّلَتْ فِي الْقَائِمِ يُنَادِي مَنْادٍ بِاسْمِهِ وَاسْمَ أَبِيهِ مِنَ السَّمَاوَاتِ»

از ابابصیر واز ابی الورد هر دو چنین روایت کردند از حضرت باقر که فرمودند: این آیه نازل شده در وصف قائم و منادی نداشی کند به اسم او و اسم پدر او از آسمان.

۳- در بناییع الموده صفحه ۴۲۷ چنین آمده است:

«سورة الذاريات آیه ۲۲ (واسمعَ يَوْمَ يُنَادِي الْمُنَادِي مِنْ مَكَانٍ قَرِيبٍ يَوْمَ يَسْمَعُونَ الصِّيحَةَ بِالْحَقِّ ذَلِكَ يَوْمُ الْخُروجِ) عن الصادق رضی الله عنه قال: يُنَادِي مَنَادٌ بِاسْمِ الْقَائِمِ وَاسْمَ ابِيهِ عَلَيْهَا السَّلَامُ وَالصِّيحَةُ فِي هَذِهِ الْآيَةِ مِنَ السَّمَاوَاتِ ذَلِكَ يَوْمُ الْخُروجِ الْقَائِمِ»

حضرت صادق رضی الله عنه فرمودند: (در هنگام ظهور امام زمان) منادی نداشی کند به اسم قائم و اسم پدر او و صیحه آسمانی در این آیه از آسمان بلند می شود هنگام خروج و انقلاب مهدی.

قال رسول الله (ص):

المهدی رجلٌ منْ وُلْدِی وَجْهُهُ كَالْكَوْكَبِ الدَّرِيِّ
اللُّونُ لونُ عَرَبِيٍّ وَالْجَسْمُ جَسْمٌ اسْرَائِيلِيٌّ
(رسول فدا فرمود: مهدی مردیست از فرزندان من صورت او
مانند ستاره درخششی داشت، رنگ پرها او رنگ
عربیست و جسم او بلند قامت است

صواعق المحرقة - ابن هجر شافعی

قسمت بیست و چهارم

۳۱۲ نفر شورای انقلاب امام زمان (عج)

بر پائی یک حکومت جهانی و ریشه کن کردن فساد از کره زمین، و نابودی شرک و بت پرستی ساده نیست لذا مهدی فاطمه (عج) برای انجام چنین انقلابی از ۳۱۲ رجل الهی برخوردار است که او را در این ظهور یاری خواهند کرد.

۱- در کتاب نور الابصار مناقب آل بیت النبی المختار نوشته سید مؤمن شبنجی شافعی مصری باب ۲ صفحه ۱۵۵ چنین آمده است:

«عَنْ أَبِي جَعْفَرِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ ... فَإِذَا خَرَجَ اسْنَدُ ظَهَرَ إِلَى
الْكَعْبَةِ وَالْجَمِيعُ إِلَيْهِ ثَلَاثِيَّةٌ وَثَلَاثَةُ عَشَرَ رَجُلًا مِنْ اتَّبَاعِهِ، فَأَوْلَ
مَا يَنْطِقُ بِهِ هَذِهِ الْآيَةِ (بَقِيَّةُ اللَّهِ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ) ثُمَّ
يَقُولُ أَنَا بَقِيَّةُ اللَّهِ، وَخَلِيفَةُ وَحْجَةِ عَلِيِّكُمْ فَلَا يَسْلِمُ عَلَيْهِ أَحَدٌ إِلَّا
قَالَ السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَقِيَّةُ اللَّهِ فِي الْأَرْضِ فَإِذَا اجْتَمَعَ عَنْهُ الْعَدْدُ
عَشْرَ الْأَلْفِ رَجُلٍ فَلَا يَبْقَى يَهُودِيٌّ وَلَا نَصَارَى وَلَا أَحَدٌ فَمَنْ
يَعْبُدُ غَيْرَ اللَّهِ تَعَالَى إِلَّا آمَنَ بِهِ وَصَدَقَهُ وَتَكُونُ الْمَلَةُ وَاحِدَةٌ مُلَّةُ
الْإِسْلَامِ وَكُلُّ مَا كَانَ فِي الْأَرْضِ مِنْ مَعْبُودٍ سَوْيَ اللَّهِ تَنَزَّلُ عَلَيْهِ
نَارٌ مِنَ السَّمَاءِ فَتَحْرِقُهُ»

حضرت صادق فرمودند: زمانیکه مهدی قیام کند پشت خود را به دیوار کعبه می کند دور دور او جمع می شوند ۳۱۲ نفر مرد از تابعانش آنگاه حضرت آیه (بَقِيَّةُ اللَّهِ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ) را قرائت می فرمایند، آنگاه می فرمایند منم بقیه الله، منم خلیفه خداوند، و منم حجت خداوند برشما، و تسليم او نمی گردند هیچکس مگر اینکه می گویند السلام علیک یا بقیه الله فی

الارض، پس هنگامیکه جمع شوند نزد او و ده هزار نفر (سربازان امام زمان) پس هیچ یهودی و نصرانی باقی نمی‌ماند، و نمی‌ماند یک نفر مگر اینکه همه خدرا عبادت می‌کنند و همه به او ایمان می‌آورند و همه او را تصدیق می‌نمایند و ملت اسلام یک ملت واحد می‌شود فقط معبودی که پرستش می‌شود الله است، و هر کس غیر از خداوند کس دیگری را عبادت کند آتشی از آسمان می‌آید و اورا می‌سوزاند.

۲- درینابیع الموده نوشته خواجه کلان قندوزی حنفی صفحه ۴۲۱ آمده است:

«عَنِ الْإِمَامِ جَعْفَرِ الصَّادِقِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَجَلَّ (فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ إِنَّمَا تَكُونُوا يَأْتِيْ بَكُُمُ اللَّهُ جَمِيعًا) قَالَ: يَعْنِي أَصْحَابُ الْقَائِمِ الْثَّالِثَةِ وَيُضْعَعُ عَشْرُهُمْ وَاللَّهُ الْأَمَّةُ الْمَعْدُودُه يَجْتَمِعُونَ فِي سَاعَةٍ وَاحِدَهٗ كَفَرَّاعَ الْخَرِيفِ»

حضرت صادق در ذیل آیه (فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ إِنَّمَا تَكُونُوا يَأْتِيْ بَكُُمُ اللَّهُ جَمِيعًا) فرمودند: یعنی اصحاب قائم زیادتر از ۳۱۰ نفر هستند (یعنی ۳۱۲ نفر) به خدا قسم معددی هستند که جمع می‌شوند در یک ساعت همچون جمع شدن پاره‌های ابرها در فصل پائیز.

۲- درینابیع الموده نوشته خواجه کلان قندوزی حنفی صفحه ۴۲۴ چنین آمده است:

«عَنْ بَاقِرٍ وَعَنِ الصَّادِقِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا فِي قَوْلِهِ تَعَالَى (وَلَئِنْ أَخْرَنَا عَنْهُمُ الْعَذَابَ إِلَى أَمَّةٍ مَعْدُودَه) قَالَ: إِنَّ الْأَمَّةَ الْمَعْدُودَه هُمُ اَصْحَابُ الْمَهْدِيِّ فِي أَخْرِ الزَّمَانِ ثَلَاثَهُ وَثَلَاثَهُ عَشَرَ رِجَالًا كَعْدَهُ اَهْلُ بَدْرٍ يَجْتَمِعُونَ فِي سَاعَةٍ وَاحِدَهٗ كَمَا يَجْتَمِعُ فَرَّاعَ الْخَرِيفِ»

حضرت باقر و حضرت صادق در ذیل آیه (وَلَئِنْ أَخْرَنَا عَنْهُمُ الْعَذَابَ إِلَى

امّة معدوده) فرمودند:

امت معدود اصحاب مهدی در آخرالزمان هستند تعدادشان ۳۱۲ مرد است
مانند تعداد اهل بدر در یک ساعت واحد به گرد ایشان جمع می شوند،
همانطوریکه ابرهای پائیزی در یک ساعت واحد گرد می آیند.

۴- در ینابیع الموده نوشته خواجه کلان قندوزی حنفی صفحه ۴۲۶ چنین

آمده است :

«عَن الصادق رضي الله عنه في هذه الآية (لوانَ لِي بِكُمْ قُوَّةٌ
او آوى اي ركن شديد) قال: قوَّةُ الْقَائِمِ وَ الرَّكْنُ الشَّدِيدُ
اصحابه ثلاثة و ثلاثة عشر رجلاً»

حضرت صادق درباره آیه (لوانَ لِي بِكُمْ قُوَّةٌ او آوى اي ركن شديد)
فرمودند: مراد از «قوه» حضرت قائم است و مراد از «رکن الشدید» اصحاب آن
جنابند که ۳۱۲ مرد هستند.

قال رسول الله (ص):

رَايَةُ الْمَهْدِيِّ فِيهَا مَكْتُوبٌ الْبِيْعَةُ لِلَّهِ

بد (۹) پر (۹) مهدی نوشته شده است «البيعة لله» يعنی
بيعت از آن خداوند است.

ینابیع الموده - حافظ قندوزی حنفی صفحه ۴۲۶

قسمت بیست و پنجم

«البیعة لله»

جمله‌ای که روی پرچم امام زمان (عج) نوشته شده است

حضرت مهدی (عج) در حین انقلاب و حرکت انقلابیش از پرچمی استفاده می‌کند که روی آن نوشته شده است «البیعة لله» بیعت فقط از آن خداوند است، چون حکومت، حکومت الهی است.

۱- در ینابیع الموده نوشته خواجه کلان قندوزی حنفی صفحه ۴۲۴ چنین آمده است:

«عَنْ نُوفَ الْأَنْهَى قَالَ رَايَةُ الْمَهْدِيِّ فِيهَا مَكْتُوبٌ الْبِيْعَةُ لِلَّهِ»

نوف گوید: بر روی پرچم مهدی نوشته شده است، «البیعة لله» یعنی بیعت از آن خداوند است.

۲- در البرهان فی علامات مهدی آخر الزمان نوشته متنی هندی باب ۷ آمده است:

«عَنْ أَبْنَ سِيرِينَ قَالَ عَلَى رَايَةِ الْمَهْدِيِّ الْبِيْعَةُ لِلَّهِ»

ابن سیرین می گوید: بر روی پرچم مهدی البیعة لله است.

۳- در البرهان فی علامات مهدی آخر الزمان نوشته متنی هندی باب ۷ آمده است:

«عَنْ عَمَارِ يَاسِرِ قَالَ إِذَا بَلَغَ السُّفِيَانِيَّ الْكُوفَةَ وَقُتِلَ أَعْوَانُ آلِ مُحَمَّدٍ خَرَجَ عَلَيْهِ الْمَهْدِيُّ عَلَى لَوَايَةِ شَعِيبِ بْنِ صَالِحٍ»

عمار یاسر می گوید: هنگامیکه سفیانی در کوفه ظاهر شود و بکشد دوستان و نزدیکان آل محمد را مهدی بر علیه او خروج می کند و همراه اوست پرچم شعیب بن صالح.

قسمت بیست و ششم

ظهور امام زمان (عج) از مکه در مسجد الحرام کنار خانه خدائشروع می‌شود

امام زمان (عج) دین جدیدی نمی‌آورد، بلکه ایشان اسلام را ترویج می‌کند، و به اسلام قدرت و عظمت می‌بخشد، و ظهر ایشان بسیار شبیه قیامت و انقلاب رسول خدا علیہ السلام است، و در احادیث نیز به آن اشاره شده است، لذا ظهر ایشان از مکه و در مسجد الحرام و کنار خانه خدا آغاز می‌گردد.

۱- در البرهان فی علامات مهدی آخر الزمان نوشته متقی هندی باب ۱
آمده است:

«عَنْ حَذِيفَةَ بْنِ الْيَمَانِ عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) فِي قَصَّةِ الْمَهْدِيِّ وَمُبَايِعَتِهِ بَيْنَ الرَّكْنِ وَالْمَقَامِ وَخْرُوجَهُ مَتَوَجِّهًا إِلَى الشَّامِ قَالَ: وَجَبَرِئِيلُ عَلَى مَقْدَمَةِ وَمِيكَائِيلُ عَلَى سَاقَةِ يَقْرَحٍ بِهِ أَهْلُ السَّمَااءِ وَالْأَرْضِ وَالطَّيْرِ وَالوْحْشِ وَالْحَيْتَانِ فِي الْبَحْرِ»

حذیفة بن یمان از رسول خدا نقل می‌کند درباره مهدی که آنحضرت فرمودند: بیعت می‌کنند با مهدی مابین رکن و مقام و قیام می‌کند آنحضرت و به سمت شام می‌رود و جبرئیل جلو دار اوست و میکائیل پشت سر اوست و شاد می‌شوند برای او اهل آسمانها و زمین و پرندگان آسمانها و حیوانات، و تمام آبزیان در دریا.

۲- در عقد الدرر باب ۲ نوشته شیخ جمال الدین یوسف دمشقی آمده است:

«عَنْ رَسُولِ اللَّهِ فِي قَصَّةِ السُّفِيَّانِيِّ وَمَا يَفْعَلُهُ مِنِ الْفَجُورِ وَالْقَتْلِ قَالَ: فَعَدَ ذَلِكَ يُنَادِي مَنَادٍ مِنِ السَّمَااءِ، يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ اللَّهَ قَدْ قَطَعَ عَنْكُمْ يَدَ الْجَبَارِ وَالْمَنَافِقِينَ وَإِشْيَاعَهُمْ، وَوَلَأَكُمْ خَيْرَ أَمَّةٍ

محمد (ص) فَالْحَقُوا بِهِ بِمَكَةَ فَإِنَّهُ الْمَهْدُى»

رسول خدا فرمودند رباره قصه سفیانی و کارهاییکه او از ظلم و جور و فجور انجام میدهد و انسانهاییکه می‌کشد: و منادی صدا می‌زند از آسمان ای مردم خداوند قطع کرد از سر شما دست جبارین و منافقین و پیروان آنها را و این خیر است برای شما که از امت محمد باشید، ملحق شوید به مهدی در شهر مکه که او در آنجا است.

۳- در البرهان فی علامات مهدی آخر الزمان نوشته متقی هندی باب ۷ آمده است:

«عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ: ... قَائِمٌ بَيْنَ الرُّكْنَ وَالْمَقَامِ، جَبَرَائِيلُ عَنْ يَمِينِهِ، وَمِيكَائِيلُ عَنْ يَسَارِهِ، تَصِيرَ اللَّهُ شَيْعَتَهُ مِنْ أَطْرَافِ الْأَرْضِ ...»

حضرت صادق فرمودند: قائم بین رکن و مقام، جبرائیل سمت راست اوست و میکائیل سمت چپ او خداوند جمع میکند شیعیان او را از اطراف زمین.

ابونصر می گوید:

دَخَلْتُ عَلَى صَاحِبِ الزَّمَانِ (ع) قَالَ لِي مَنْ أَنَا، قُلْتُ أَنَّتَ سَيِّدِي وَابْنِ سَيِّدِي وَقَالَ أَنَا خَاتَمُ الْأُوصِيَاءِ

ابونصر می گوید: من خدمت مولا و آقام صاحب الزمان (ع) رسیدم حضرت فرمودند: ما من شناسی عرض کردم آری. حضرت فرمودند من کیستم؟ عرض کردم شما آقا و مولای من و فرزند آقا و مولای من هستم، حضرت فرمودند آری من خاتم الوصیاء، هستم آنکاه فرمودند:

بَيْ يَدْفَعُ اللَّهُ الْبَلَاءَ عَنْ أَهْلِ الْأَرْضِ

یعنی خداوند به وسیله من بلاهارا از اهل زمین دور می‌سازد

قسمت بیست و هفتم

روش مهدی (عج) همان روش و سنت رسول خدا علیه السلام است

همانطوری که می‌دانیم طومار نبوت و رسالت بوجود اقدس حضرت خاتم الانبیاء محمد مصطفی علیه السلام پیچیده شد، و دیگر پس از ایشان پیامبری نخواهد آمد و کتابی هم بجز قرآن بعنوان یک روش جدید نازل نخواهد شد، اما در همین قرآن آمده است که در آخر الزمان شخصی قیام می‌کند و اسلام را جهانی خواهد کرد و آن شخصیت وجود اقدس بقیة الله الاعظم است، و ایشان که می‌آیند مروج قرآن و عترت خاتم المرسلین خواهند بود، پس روش و سنت ایشان همان روش و سنت رسول خدا علیه السلام است چنانکه در ینابیع الموده نوشه خواجه کلان قندوزی حنفی صفحه ۴۲۲ آمده است:

«وَعَنْ عَائِشَةَ، عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ) أَنَّهُ قَالَ الْمَهْدِيُّ رَجُلٌ مِّنْ عَتَّارَتِي يُقَاتِلُ عَلَى سُتُّ كَمِيْ قَاتَلَتْ أَنَا عَلَى الْوَحْيِ»

عایشه نقل می‌کند که رسول خدا (ص) فرمودند: مهدی مردی است از عترت و از خانواده من، مبارزه می‌کند برای (برپایی) سنت من همانطوری که من مبارزه می‌کردم برای (برپایی) وحی.

قسمت بیست و هشتم
**در قیام مهدی (عج) همه به لاله الا الله و
 محمد رسول الله شهادت خواهند داد**

مانطوریکه قبلًا اشاره کردیم در ظهر امام زمان (عج) کل کره زمین مسلمان خواهند شد و دیگر از جنگهای مذهبی خبری نخواهد بود، و همچنین در ظهر ایشان یک حکومت واحد جهانی تشکیل می‌شود، و مرزها برداشته می‌شود دیگر انسانها بخاطر زمین و سرزمین جنگ نخواهند کرد، و ناسیونالیسم به انترناسیونالیسم تبدیل می‌گردد، در آن حکومت:
 او لا: دیانت رسمیش اسلام است.

ثانیاً: کل کره زمین بصورت یک کشور در می‌آید.

ثالثاً: یک حکومت واحد جهانی تشکیل می‌شود.

رابعاً: رهبر آن حکومت امام زمان ملکه است.

خامساً: در آن حکومت کفر ریشه کن می‌شود.

۱- در ینابیع الموده نوشته خواجه کلان قندوزی حنفی صفحه ۴۲۱ آمده

است:

«وَعَنْ رِفَاعَةَ بْنِ مُوسَى قَالَ سَمِعْتُ جَعْفَرَ الصَّادِقَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ يَقُولُ فِي قَوْلِهِ تَعَالَى فِي سُورَةِ آلِ عُمَرَانَ (وَلَهُ اسْلَمَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا) ^(۱) قَالَ: إِذَا قَامَ الْقَائِمُ الْمَهْدِيُّ لَا يَبْقَى الْأَرْضُ إِلَّا نُودِيَ فِيهَا شَهَادَةً أَنَّ لَالَّهِ الْأَلَّهُ وَإِنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ»

از رفاعة بن موسى از جعفر بن صادق رضی الله عنہ در باره این آیه از سوره آل عمران که خداوند می فرمایند: (و تسليم او می شوند هر آنچه در آسمان و زمین است چه بخواهند و چه نخواهند) چنین فرمودند: در زمان ظهور قائم آل محمد باقی نمی ماند هیچ نقطه از زمین مگر آنکه در آنها ندا می دهند و یا شهادت می دهند به لا اله الا الله و محمد رسول الله.

۲- در ینابیع الموده نوشته خواجه کلان قندوزی حنفی صفحه ۴۲۳ آمده

است:

«وَعَنْ أَبِي بَصِيرٍ وَعَنْ سَمَاعَةٍ هَمَا عَنْ جَعْفَرِ بْنِ الصَّادِقِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ فِي قَوْلِهِ تَعَالَى (وَهُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظَهِّرَ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْكِرِهِ الْمُشْرِكُونَ) ^(۱) قَالَ: وَاللهِ مَا يُجْشَى تَأْوِيلًا حَتَّى يَخْرُجَ قَائِمًا الْمَهْدِيُّ (عَجَ) فَإِذَا خَرَجَ الْقَائِمُ لَمْ يَبْقَ مُشْرِكًا إِلَّا كَرِهَ خَرْوَجَهُ وَيَبْقَى كَافِرًا إِلَّا قُتْلَهُ حَتَّى لَوْكَانَ كَافِرًا فِي بَطْنِ صَخْرَةٍ قَاتَلَتْ يَا مُؤْمِنَ فِي بَطْنِي كَافِرًا فَاكْسَرَنِي وَاقْتَلَهُ وَهَذِهِ الْآيَةُ فِي ثَلَاثَ سُورَةٍ فِي سُورَةِ التَّوْبَةِ وَسُورَةِ الصَّفِ وَفِيهَا لَوْكِرِهِ الْمُشْرِكُونَ وَفِي سُورَةِ الْفَتْحِ وَعَنْ عَبَايِهِ بْنِ رَبِيعٍ قَالَ: قَالَ امِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى كَرَمِ اللهِ وَجْهُهُ فِي هَذِهِ الْآيَةِ وَالَّذِي نَفْسِي يَبْدِئُ لَا تَبْقَى قَرِيَّةً رَسُولُ اللهِ بَكْرَةً وَعَشِيًّا وَعَنْ زَيْنِ الْعَابِدِينَ وَعَنْ الْبَاقِرِ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا قَالَ أَنَّ الْإِسْلَامَ قَدْ يُظَهِّرَ اللهُ عَلَى جَمِيعِ الْأَدِيَانِ عِنْدَ قِيَامِ الْقَائِمِ»

از ابی بصیر و سمعاء هر دو از امام صادق رضی الله عنہ آمده است که

حضرت فرمودند:

به خدا سوگند تأویل این آیه که خداوند می‌فرمایند: (اوست خدایی که فرستاد رسولش را باهدایت و دین حق، تا چیره شود آن دین بر همه ادیان اگر چه مشرکین کراحت داشته باشد) صدق نمی‌کند تا بیرون آید قائم مهدی (ع) زمانیکه او ظاهر شود مشرکی باقی نمی‌ماند مگر آنکه کراحت دارد خروج اورا و باقی نمی‌ماند مشرکی مگر آنکه کشته می‌شود، تا جائیکه اگر کافر در شکم سنگ سختی باشد، سنگ می‌گوید ای مؤمن در شکم من کافریست، مرا خورد کن و بشکن اورا بکش و این آیه در سه سوره یکی در توبه و دیگری در صف و دیگری در سوره فتح است، در سوره فتح خداوند می‌فرمایند: (هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ إِلَيْهِ الْحَقَّ لِيُظَهِّرَ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَكَفَى إِلَهًا شَهِيدًا) عبایة بن رباعی گوید امیر المؤمنین علی کرم الله وجهه در ذیل این آیه فرمودند: قسم به کسیکه جان من در ید قدرت اوست باقی نمی‌ماند قریه و دهی جز آنکه در آن ندا داده می‌شود، در صبح و شام به شهادت لا اله الا الله و ان محمد رسول الله. و امام زین العابدین و امام باقر رضی الله عنهم فرموده‌اند: وقت قیام قائم خدا ظاهر می‌کند اسلام را بر تمام دنیا.

قال النبي (ص):

لِلْحُسِينِ هُدَا إِبْنَتِي إِمامُ أَخْوَاهُمْ أَبُوا الْأَئمَّةِ
تسعةٌ تَاسِعُهُمْ قَائِمُهُمْ

رسول خدا درباره سید الشهداء حسین بن (ع) فرمودند: این حسین فرزند من، امام است، برادر امام می‌باشد و پدر نه امام می‌باشد که نهmin آنها قائم برو آنها من باشد.

مسند امام احمد حنبل

قسمت بیست و نهم

همه کره زمین در مقابل حکومت مهدی (عج)

تمکین خواهند کرد

اولاً: در زمان ظهور مؤمنین واقعی به آنحضرت به راحتی ایمان خواهند آورد.

ثانیاً: مستضعفین جهان که از ظلم و جور حکومتها به زانو در آمده‌اند به راحتی گرد حضرت را می‌گیرند.

ثالثاً: بشریت منظر ظهور یک منجی به سر می‌برد.

همه اینها سبب می‌شود که مردم به راحتی گرد آن حضرت را بگیرند و برای موفقیت او تلاش کنند و در کتب اهل سنت نیز به آن تصریح شده است.

۱- در تاریخ ابن عساکر صفحه ۶۲ و کتاب صواعق المحرقہ نوشته ابن هجر شافعی و کتاب ینابیع الموده صفحه ۴۲۳ آمده است:

«وَعَنْ عَلَى رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: إِذَا قَامَ الْقَائِمُ آلُ مُحَمَّدٍ (ص)

جَمِيعُ اللَّهِ لَهُ أَهْلُ الْمَشْرِقِ وَأَهْلُ الْمَغْرِبِ فَيَجْتَمِعُونَ كَمِيٍّ يَجْتَمِعُ

فَرَزَعُ الْخَرِيفُ فَامَّا الرَّفَقاءُ فَمَنْ أَهْلُ الْكُوفَةِ وَامَّا الْأَبْدَالُ فَمَنْ

أَهْلُ الشَّامِ»

از علی رضی الله عنہ آمده است که آنحضرت فرمودند: زمان قیام قائم آل محمد(ص) خداوند جمع می‌کند همه مردم شرق و غرب عالم را به دور او مانند جمع شدن پاره‌های ابر در فصل پاییز و رفقای او اهل کوفه‌اند و خوبان و ابدال اهل شام می‌باشند (که همه گرد او جمع می‌شوند).

۲- در کتاب صحیح ابن ماجه فی جزء الثانی فی ابواب الفتن فی باب خروج المهدی و کتاب البيان فی اخبار صاحب الزمان نوشته حافظ گنجی شافعی و

كتاب منتخب كنز العمال جلد ۶ صفحه ۲۹ نوشته متقي هندي و كتاب ينابيع الموده صفحه ۴۳۷ نوشته خواجه كلان قندوزي حنفي چنین آمده است:

«وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْحَارِثِ بْنِ جَزْءِ الزَّبِيدِيِّ قَالَ، قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ص): يَخْرُجُ النَّاسُ مِنْ أَهْلِ الْمَشْرُقِ وَالْمَغْرِبِ فَيُوْطَئُونَ لِلْمَهْدِيِّ يَعْنِي سُلْطَانَهُ»

از عبدالله بن حarith بن جزء زبیدی نقل شده است که رسول خدا (ص) فرمودند: اهل مشرق و مغرب عالم می آیند برای ملاقات با مهدی و همه قبول می کنند سلطنت او را.

۲- در ينابيع الموده نوشته خواجه كلان قندوزي حنفي صفحه ۴۲۳ چنین آمده است:

«وَعَنْ زِينِ الْعَابِدِينَ وَعَنْ الْبَاقِرِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ إِنَّ الْإِسْلَامَ قَدْ يَظْهُرُهُ اللَّهُ عَلَى جَمِيعِ الْأَدِيَانِ عِنْدَ قِيَامِ الْقَائِمِ»
واز امام زین العابدین و امام باقر رضی الله عنهم فرموده اند: وقت قیام قائم خدا ظاهر می کند اسلام را بر تمام دینها.

۴- در ينابيع الموده صفحه ۴۲۶ نوشته خواجه كلان قندوزي حنفي چنین آمده است:

«وَفِي سُورَةِ الرُّومِ (وَيَوْمَئِذٍ يُفْرَحُ الْمُؤْمِنُونَ بِنَصْرِ اللَّهِ) عَنْ أَبِي بَصِيرِ عَنْ جَعْفَرِ الصَّادِقِ قَالَ: عِنْدَ قِيَامِ الْقَائِمِ يُفْرَحُ الْمُؤْمِنُونَ بِنَصْرِ اللَّهِ»

در سوره روم آمده است (روزیکه مؤمنین شاد و مسرور می شوند به نصرت خداوند) ابی بصیر می گوید، جعفر صادق فرمودند: مؤمنین در ظهر قائم شاد و مسرور می گردند به نصرت و یاری خداوند.

قسمت سی ام

مهدی زمین را پر از عدل و داد و آرامش خواهد کرد

خداآوند منان در قرآن کریم یکی از اهداف ارسال رسول را پر کردن زمین از قسط و عدل بیان می‌فرمایند، چنانکه در قرآن کریم سوره حديد آیه ۲۰ آمده است:

«وَلَقَدْ أَرْسَلْنَاٰ بِالْبَيِّنَاتِ وَإِنَّا نَزَّلْنَا عَلَيْهِمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ
النَّاسُ بِالْقِسْطِ وَإِنَّا نَزَّلْنَا الْحُدْيِدَ فِيهِ بِأَشَدِ شَدِيدٍ وَمَنَافِعًُ لِلنَّاسِ»

به تحقیق ما فرستادیم رسولان خود را با دلائل و بیانات آشکار و بر آنها کتاب و میزان نازل کردیم تا مردم را بر قسط و عدل بر پا دارند، و نازل کردیم بر آنها آهن را که در آن سختی و محکمی شدید است و برای مردم منافع فراوانی دارد.

پس یکی از اهداف ارسال رسول برپائی قسط و عدل است، اما متأسفانه در طول تاریخ صاحبان «زر» و «зор» و «تزویر» نگذاشتند، تمام و کمال برنامه انبیاء پیاده شود تا اینکه امام زمان (عج) بباید، ایشان زمین را پر از عدل و داد خواهند کرد و ایده و امید و آرزوهای همه پیامبران را جامه عمل خواهد پوشاند.

۱- سبط بن جوزی حنفی در تذكرة الخلوص الامة صفحه ۳۷۷ آورده است:

«قَالَ رَسُولُ اللهِ (ص): يَخْرُجُ فِي أَخْرَ الزَّمَانِ رَجُلٌ مِنْ وَلَدِي
اسْمُهُ كَاسِمٌ وَكَنْتِيَهُ كَكُنْتِيَ يَعْلَمُ الْأَرْضَ عَدْلًا كَمَى مَلَئَتْ
جَوَارًا فَذِلِكَ هُوَ الْمَهْدِي»

رسول خدا (ص) فرمودند قیام می‌کند در آخر الزمان مردی از فرزندان من اسم او مانند اسم من است و کنیه او مانند کنیه من است او زمین را پر از عدل

و داد خواهد کرد همانطوری که پر از ظلم و جور شده بود، و او همان مهدی (عج) است.

۲- در صحیح ابن ماجه و در در صحیح ابی داود مجلد ۲ صفحه ۲۰۷ و صحیح ترمذی جلد ۲ صفحه ۲۰۷ و کتاب ینابیع الموده صفحه ۴۲۲ و کتاب مسند امام احمد حنبل و کتاب نور الابصار باب ۲ صفحه ۱۵۴ نوشته شبانجی شافعی چنین آمده است:

«لَوْ لَمْ يَقِنَّ مِنَ الدَّهْرِ إِلَّا يَوْمَ لِبُثِّ اللَّهِ رَجُلًا مِنْ أَهْلِ بَيْتٍ
يَمْلَأُهَا عَدْلًا كَمِيًّا مُلْتَثَّتٌ جُورًا»

یعنی اگر نماند از عمر مگر یکروز خداوند بر می‌انگیرد مردی از اهل بیت و خانواده مرا (تا انقلابی پرشکوه برپا کند) خداوند بوسیله او جهان را پر از عدل و داد خواهد کرد همانطوری که پر از ظلم و جور شده بود.

۳- در ینابیع الموده نوشته خواجه کلان قندوزی حنفی صفحه ۴۲۳ آمده است:

«وَعَنْ زَرَارَةَ عَنْ الْبَاقِرِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: يُقَاتِلُونَ حَتَّىٰ يُوحَدَ
وَاللَّهُ وَلَا يُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا وَتَخْرُجُ الْعَجُوزُ الْمُسْعِفَةُ مِنَ الْمَشْرِقِ
تُرِيدُ الْمَغْرِبَ لَا يَؤْذِيهَا أَحَدٌ وَيَخْرُجُ اللَّهُ مِنَ الْأَرْضِ نَبَاتِهَا وَ
يَنْزَلُ مِنَ السَّمَاءِ قَطْرَهَا»

و از زراره گوید: از حضرت امام محمد باقر رضی الله عنه فرمودند: جهاد می‌کنند تا وقتیکه جمیع مردم موحد شوندو قرار ندهند برای خداوند شریکی، بیرون می‌آید پیروزی ضعیف از مشرق قصد دارد به مغرب برود احمدی مژاحم او نمی‌شود و به او آزار نمی‌رساند، و خداوند بیرون آورد از زمین سبزهای آنرا و فرو می‌ریزد از آسمان قطرات بارانش را.

۴- در ینابیع الموده نوشته خواجه کلان قندوزی حنفی صفحه ۴۲۹ چنین

آمده است:

«فِي قَوْلِهِ تَعَالَى (وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يُحِيِّ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا) ^(۱)
عَنْ سَلَامَ بْنِ الْمُسْتَنِيرِ عَنِ الْبَاقِرِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: يُحِيِّهَا
بِالْقَائِمِ فَيَعْدُلُ فِيهَا مُحِيَّيِ الْأَرْضِ بِالْعَدْلِ بَعْدَ مَوْتَهَا بِالظُّلْمِ»

از سلام بن مستنیر از حضرت باقر رضی الله عنہ فرمودند: زنده می‌کند خداوند زمین را به قائم پس زمین پر از عدل شود، که این پر از عدل شدن زنده شدن زمین است همانطوریکه پس از ظلم زمین مرده بود، و پر شدن زمین از ظلم مرگ زمین است.

﴿ قَالَ النَّبِيُّ (ص): فَبَعَثَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ رَجُلًا مِّنْ عِتَّرَتِي ... لَا تَدْخُرُ الْأَرْضَ مِنْ بَذْرِهَا شَيْئًا إِلَّا أَخْرَجْتَهُ وَلَا السَّمَاءَ مِنْ قَطْرِهَا شَيْئًا ... تَتَمَنَّى الْإِحْيَا الْأَمْوَاتَ مِمَّا صَعَّ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ بِأَهْلِ الْأَرْضِ مِنْ خَيْرٍ ﴾

خداؤند بر میانگیزند مردی از عترت و فانواده هررا ...
زمین برکات و نعماتش را بیدرون میدیزد و آسمان همه
قطرات بارانش را من باراند، تا آنجایی زندهها آزو
می‌کنند که ای کاش مردههای ما زنده می‌بودند (و این
دوران را من دیدند).

﴿ مُسْتَدِرُكُ الصَّحِيحِينَ نَوْشَتَهُ حَاكِمُ نِيشَابُورِيُّ مِجلَدٌ ۲ صَفحَهٌ ۴۶۵ ﴾

قسمت سی و یکم

در زمان مهدی (عج) فقر ریشه کن می شود

۱- در مسند امام احمد حنبل جلد ۲ صفحه ۳۷ و جلد ۳ صفحه ۵۲ و منتخب کنز العمال متفق هندی جلد ۶ صفحه ۲۹ و اسعاف الراغبين باب ۲ صفحه ۱۳۷ نوشته ابوالعرفان شیخ محمد صبان شافعی و نور الابصار شبنجی شافعی باب ۲ صفحه ۱۵۵ و صواعق المحرقه بن حجر و ینابیع الموده نوشته خواجه کلان قندوزی حنفی صفحه ۴۶۹ چنین آمده است:

«عَنْ أَبِي سَعِيدِ الْخُدْرِيِّ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ قَالَ ابْشِرُوا بِالْمَهْدِيِّ
رَجُلٌ مِّنْ قَرِيشٍ مِّنْ عَتَّارَتِي يَخْرُجُ فِي اخْتِلَافٍ مِّنَ النَّاسِ وَ
زَلْزَالٌ ... وَ يُقْسِمُ الْمَالَ بِالسُّوَيْهِ وَ يَمْلَأُ قُلُوبَ أَمَّةِ مُحَمَّدٍ غَنَاءً
وَ يَسْعُهُمْ عَدْلَهُ حَتَّى إِنَّهُ يَأْمُرُ مَنَادِيًّا فَيَنادِي مَنْ لَهُ حَاجَةٌ إِلَى
الْمَالِ يَأْتِيهِ فَيَأْتِيهِ أَحَدُ الْأَرَاجِلِ وَاحِدٌ يَأْتِيهِ فَيَسْأَلُهُ فَيَقُولُ لَهُ
الْمَهْدِيُّ أَنْتَ السَّادَانُ حَتَّى يُؤْتِيَكَ فَيَأْتِيهِ أَنَا رَسُولُ الْمَهْدِيِّ
أَرْسَلْنِي إِلَيْكَ لِيُعْطِينِي فَيَقُولُ أَحَدٌ فَيَحْتَسِي فَلَا يُسْتَطِعُ أَنْ
يَحْمِلَهُ فَيَلْقَى حَتَّى يَكُونَ قَدْرُ مَا يَسْتَطِعُ أَنْ يَحْمِلَهُ فَيَخْرُجُ بِهِ
فَيَنْدِمُ فَيَقُولُ أَنَا كُنْتَ أَجْشَعَ الْأَمَّةَ نَفْسًا كُلُّهُمْ دَعَى إِلَى هَذَا الْمَالِ
فَتَرَكُوهُ غَيْرِي فَيَرِدُ عَلَيْهِ فَيَقُولُ السَّادَانُ أَنَا لَا نَقْبِلُ شَيْئًا أَعْطِيَنَا
فَيَلْبَثُ فِي ذَلِكَ سَتًّا أَوْ سَبْعًا أَوْ ثَمَانِيًّا أَوْ تِسْعَ سَنِينَ وَلَا خَيْرٌ فِي
الْحَيَاةِ بَعْدَهُ»

ابوسعید خدری می گوید رسول خدا(ص) فرمودند: مژده باد بر شما به آمدن مهدی از قریش از خاندان من او قیام می کند زمانیکه مردم در اختلاف و تزلزل به سر می برند، زمین را پراز عدل و داد می کند همانطوریکه پس از ظلم

و جور شده بود، از او راضی شوند اهل آسمانها و زمین و اموال را به مساوات تقسیم می‌کند، (و چون حکومتش ثبات دارد) دلهای امت محمد پر از غنا و بی نیازی می‌شود و عدل او گسترش می‌یابد تا جائیکه منادی صدا می‌زند هر که هر حاجتی دراد و ثروت می‌خواهد بباید بگیرد، و کسی نمی‌آید مگر مردی نزد او می‌آید ایشان اورا پیش خادم و خزانه دار می‌فرستند و او می‌گوید، من فرستاده مهدی هستم تا به من مال بدهی، خادم و خزانه دار می‌گوید برو هر قدر می‌خواهی بردار او می‌رود، آنقدر بر می‌دارد که نمی‌تواند حمل کند، بعد بیرون می‌آید و می‌گوید، این چه کاری بود من کردم من از همه طمع کارتدم، زیرا همه آنها را خواندند و کسی توجه نکرد و نیامد جز من، او بر می‌گردد آن مال را پس بدهد، خزانه دار می‌گوید ما هر چه داده‌ایم دیگر پس نمی‌گیریم، آن جناب درنگ می‌کند یا هفت یا هشت یا نه سال و بعد از او خیری در زندگی نخواهد بود.

۲- در تاریخ ابن عساکر جلد ۱ صفحه ۱۸۶ و منتخب کنزالعمال نوشته متقی هندی صفحه ۳۰ جلد ۶ و ینابیع الموده نوشته خواجه کلان قندوزی حنفی صفحه ۴۲۰ آمده است:

«قال رسول الله: يَكُونُ فِي أَخْرَ الْزَمَانِ خَلِيفَةٌ يَحْشِي الْمَالَ حَيَاً وَ لَا يَعْدُ عَدًّا»

رسول خدا فرمودند: می‌آید در آخرالزمان خلیفه و امامی که مال را مشت کند و آنرا بدون شمارش بدهد (این روایت رامسلم و احمد آورده‌اند)

۳- در ینابیع الموده نوشته خواجه کلان قندوزی حنفی صفحه ۴۲۱ و صحیح ترمذی آمده است:

«وَ عَنْ أَبْنَى سَعِيدَ الْخَدْرِيِّ عَنْ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) فِي قَصَّةِ الْمَهْدِيِّ قَالَ: فَيَجِيءُ إِلَيْهِ الرَّجُلُ فَيَقُولُ يَا مَهْدِيًّا اعْطُنِي اعْطُنِي قَالَ

فَيَجِيءُ إِلَهٌ فِي ثُوبٍ مَا أَسْطَاعَ إِنْ يَحْمِلُهُ»

از ابی سعید خدری از نبی مکرم در قصه مهدی فرمودند: مردی می‌آید خدمت مهدی گوید یا مهدی به من عطا کن، به من عطا کن، مهدی به دامن او می‌ریزد آنقدر که توانای بردن آنرا ندارد.

قسمت سی و دوم

مهدی (عج) هنگام ظهور چهره‌ای جوان خواهد داشت

همانطوریکه در احادیث و روایات اسلامی به آن اشاره شده است، امام زمان (عج) عمری طولانی خواهد داشت، اما در این عمر طولانی همیشه چهره‌ای جوان خواهد داشت، و در هنگام ظهور نیز چهره‌ای جوان خواهد داشت لذا، در هنگام ظهور عده‌ای آن حضرت را انکار کرده و می‌گویند: مهدی دارای عمری طولانی است او باید «شیخ الکبیر» باشد در حالیکه تو چهره‌ای جوان داری.

در کتاب عقد الدرر نوشته محمد بن یوسف گنجی شافعی و کتاب ینابیع الموده صفحه ۴۹۲ چنین آمده است:

«عَنْ حَسْنِ بْنِ عَلَى رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّهُ قَالَ: لَوْ قَامَ الْمَهْدِيُّ لَا
نَكِرَهُ النَّاسُ لَا تَهُوَرُ عَلَيْهِمْ شَابًا وَهُمْ يَحْسِبُونَهُ شِيَخًا كَبِيرًا»

حضرت حسن بن علی رضی الله عنه می‌فرمایند: مهدی ظاهر می‌شود، مردم او را انکار می‌کنند برای اینکه او (هنگام ظهور چهره‌ای جوان دارد) و به سوی مردم بصورت جوان بر می‌گردد، مردم گمان می‌کنند که او پیر مردی است.

قسمت سی و سوم

همه ملائکه و همه انسانها از ظهور مهدی (عج) خوشحالند

۱- در مستدرک الصحیحین چاپ حیدرآباد صفحه ۴۶۵ جلد ۴ نوشته حاکم نیشابوری و کتاب صواعق المحرقہ نوشته ابن هجر شافعی و کتاب اسعاف الراغبین صفحه ۱۳۴ نوشته ابوالعرفان شیخ محمدصبان مالکی مصری و ینابیع المؤوده صفحه ۳۴۱ نوشته خواجه کلان قندوزی حنفی آمده است:

«عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ، قَالَ النَّبِيُّ (ص) يُنْزَلُ بِأَمْتَى فِي أَخْرَ الزَّمَانِ بَلَاءً شَدِيدًا مِنْ سُلْطَانِهِمْ لَمْ يَسْمَعْ بَلَاءً أَشَدَّ مِنْهُ حَتَّى تَضَيقَ عَنْهُمُ الْأَرْضُ الرَّحِبَةُ حَتَّى يَمْلأَ الْأَرْضَ جُورًا وَظُلْمًا لَا يَجِدُ الْمُؤْمِنُ مَلْجَأً يَلْتَجِي إِلَيْهِ مِنَ الظُّلْمِ فَيَبْعَثُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ رَجُلًا مِنْ عَتَّارَتِي فَيَمْلأَ الْأَرْضَ قِسْطًا وَعِدْلًا كَمَى مُلْئَتْ ظُلْمًا وَجُورًا يَرْضِيَنَّ عَنْهُ سَاكِنَ السَّمَاوَاتِ وَسَاكِنَ الْأَرْضِ لَا تَدْخُرُ الْأَرْضُ مِنْ بَذْرِهَا شَيْئًا إِلَّا خَرَجَتْ جَنَّةً وَلَا السَّمَاوَاتِ مِنْ قَطْرِهَا شَيْئًا إِلَّا صَبَّهَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مَدْرَارًا يَعِيشُ فِيهِمْ سَبْعَ سَنِينَ أَوْ ثَمَانًا أَوْ تِسْعَ تَتَمَنَّى الْأَحْيَاءُ الْأَمْوَاتَ مَمَّا صَنَعَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ بِإِهْلِ الْأَرْضِ مِنْ خَيْرٍ»

ابی سعید خدری می گوید رسول خدا فرمودند: نازل می شود بر امت من بلاشی شدید از دست سلطان آنها که هیچ گوشی شدیدتر از آنرا نشنیده است، به حدی که زمین بر آنها تنگ می شود و زمین پر از ظلم و جور می شود و مؤمنین ملجاء و پناهی نمی یابند، در این هنگام شدت خداوند مردی از اهل بیت مرا به پا خواهد داشت، که زمین را پر از عدل و داد خواهد کرد همانطور یکه پر از ظلم و جور شده بود، راضی می شوند از حکومت او ساکنین آسمانها و

ساکنین زمین، و زمین برکات و نعماتش را بیرون می‌دهد، و آسمان همه قطرات بارانش را می‌باراند، تا آنجا که زنده‌ها آرزو می‌کنند که‌ای کاش مرده‌های مازنده می‌بودند، آن مرد زندگی می‌کند ۷ یا ۸ یا ۹ سال.

۲ - در الصواعق المحرقة نوشته ابن هجر شافعی و سورالابصار نوشته شبانچی شافعی مصری باب ۲ صفحه ۱۵۴ و کتاب اسعاف الراغبين باب ۲ صفحه ۱۳۵ و ینابیع الموده نوشته خواجه کلان قندوزی صفحه ۴۶۹ آمده است:

«قال رسول الله: المهدى من ولدى وجهه كالكوكب الدرى اللون لون عربى والجسم جسم اسرائىلى يملأ الارض عدلاً كمی ملئت جوراً يرضى لخلافته اهل السماء و اهل الارض والطير فى الجو يملك عشرين سنہ»

رسول خدا فرمودند: مهدی از فرزندان من است، صورتش همچون ستاره درخشان و رنگش رنگ عربی، قامتش بلند و اسرائیلی، پر می‌کند زمین را از عدل و داد همانطوریکه پر از ظلم و جور شده بود، راضی و خشنود می‌شوند از ظهور و انقلاب او اهل و ساکنان آسمانها و زمین و حتی مرغان و پرندگان در هوا، و او ۲۰ سال حکومت می‌کند.

۳ - در ینابیع الموده نوشته خواجه کلان قندوزی حنفی صفحه ۴۲۲ آمده است

«عَنْ مُجَاهِدِ عَنْ أَبْنَى عَبَّاسِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا (هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينَ الْحَقِّ لِيُظَهِّرَهُ عَلَى الَّذِينَ كُلُّهُمْ وَكُفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا) فِي هَذِهِ الْآيَةِ قَالَ: لَا يَبْقَى صَاحِبَ مِلَةِ الْاَصْرَارِ إِلَى اِسْلَامٍ حَتَّىٰ تَأْمَنَ الشَّاةُ مِنَ الذَّئْبِ وَالْبَقْرُ مِنَ الْاَسَدِ وَالْاَنْسَانُ مِنَ الْعَيْنَةِ وَحَتَّىٰ لَا تَقْرُضَ الْفَاقِرَةَ جَرَابًا عِنْدَ قِيَامِ

القائم»

از مجاهد نقل شده از ابن عباس نقل شده در باره آیه (هو الّذى ارسّل بالهدى و دین الحق ليُظہرہ على الدّین کله و كفى بِسَالِه شَهِيداً) گفت: باقی نمی‌ماند صاحب ملتی مگر آنکه می‌گراید به اسلام تا جائی که ایمن می‌شود گوسفند از گرگ و گاو از شیر و انسان از گزنده تا آنجا که سوراخ نمی‌کند موش انبانیرا نیز و آن زمان قیام قائم است.

قال رسول الله (ص):

فِي قِصَّةِ الْمَهْدِيِّ وَ مُبَايِعَتِهِ بَيْنَ الرَّكْنِ وَ الْمَقَامِ وَ خُروجِهِ
مَتَوَجِّهًا إِلَى الشَّامِ قَالَ: وَ جَبَرِيلُ عَلَى مَقْدَمَةِ وَ مِيكَائِيلُ عَلَى
سَاقَةِ يَفْرَحُ بِهِ أَهْلُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ الطَّيْرِ وَ الْوَحْشِ وَ
الْحَيَّاتِ فِي الْبَحْرِ

(رسول خدا در باره مهدی (عج) فرمودند:

بیعت می‌کند با مهدی مابین (کن و مقام و قیام می‌کند آن
حضرت (و انقلاب بر پا می‌کند) و در فتوحات فویش به شام
میدرود در حالیکه جبرئیل جلودار اوست، میکائیل پشت سر او
قرار دارد. و از انقلاب او اهل آسمان و اهل زمین، و پرندگان
آسمان و حیوانات زمین و تمام آبزیان در دریاها مسروزند.

«البرهان في علامات مهدى آخر الزمان» نوشته متقى هندی باب ۱

قسمت سی و چهارم
در ظهور مهدی (عج) حضرت عیسی (ع) نازل می شود و
پشت سر آن حضرت نماز می خواند

۱ - در تذكرة خواص الامة نوشته سبط بن جوزی حنفی صفحه ۳۷۷ آمده است:

«قالَ السَّدِّيْ: يَجْتَمِعُ الْمَهْدِيُّ وَعِيسَى بْنُ مَرِيمٍ فَيَجْعَلُهُ، وَقَاتِلُ الْمُشْرِكِينَ فَيَقُولُ الْمَهْدِيُّ لِعِيسَى: تَقْدَمْ فَيَقُولُ عِيسَى أَنْتَ أَوْلَى بِالصَّلَاةِ فَيَصْلِي عِيسَى وَرَاهِهِ مَأْمُومًا»

سدی از رسول خدا نقل می کند: که مهدی و عیسی بن مریم در یکجا قرار خواهند گرفت، و وقت نماز مهدی به عیسی می فرمایند، شما امام جماعت شوید، عیسی در جواب می فرماید: شما در این باره اولی تر هستید به نماز و امام جماعت شدن سپس عیسی بن مریم پشت مهدی می ایستد و به صورت مأمور نماز می خواند و به مهدی اقتدا می کند.

۲ - در ینابیع الموده نوشته خواجه کلان قندوزی حنفی صفحه ۴۲۲ آمده است:

«عَنْ مُحَمَّدِ الْبَاقِرِ فِي قَوْلِهِ تَعَالَى (وَأَنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ الْأَلِيُّؤُمِنُ بِهِ قَبْلَ مَوْتِهِ وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ يَكُونُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا) (۱) قَالَ: أَنَّ عِيسَى يُنْزَلُ قَبْلَ يَوْمِ الْقِيَامَةِ إِلَى الدُّنْيَا فَلَا يَبْقَى أَهْلَ مِلَّةِ يَهُودِيٍّ وَلَا عِتَرَةً إِلَّا آمَنُوا بِهِ قَبْلَ مَوْتِهِمْ وَيُصْلِي عِيسَى خَلْفَ الْمَهْدِيِّ»

امام محمد باقر در باره این آیه (نمی‌ماند از اهل کتاب مگر اینکه قبل از مرگش به او ایمان می‌آورد و روز قیامت او بر آنها گواه است) فرمودند: که عیسی (از آسمان) فرود می‌آید پیش از قیامت کبری به سوی دنیا باقی نمی‌ماند از ملت یهود و نصاری و نه غیر از آنها مگر آنکه ایمان می‌آورند به او قبل از مرگشان و نماز می‌خوانند عیسی پشت سرمهدی.

۳ - در منتخب کنز العمال نوشته متقی هندی صفحه ۲۰ جلد ۶ و البیان فی اخبار مهدی صاحب الزمان نوشته حافظ گنجی شافعی و کتاب المهدی نوشته حافظ ابونعمیم آمده است:

«قالَ رَسُولُ اللَّهِ: مَنْا الَّذِي يُصْلِي عِيسَى مِنْ خَلْفِهِ»

رسول خدا فرمودند: از ما است کسی که عیسی پشت سر او نماز می‌خواند.

۴ - در ینابیع الموده نوشته خواجه کلان قندوزی حنفی صفحه ۴۴۹ و کتاب الفتن نوشته حافظ ابونعمیم آمده است:

«قالَ رَسُولُ اللَّهِ: مَنْا الَّذِي يَصْلَيْ عِيسَى بْنُ مَرِيمَ خَلْفَهُ وَ فِيهِ بَسْنَدٌ عَنْ هَشَامَ بْنِ مُحَمَّدٍ قَالَ الْمَهْدِيُّ الَّذِي يَوْمَ عِيسَى بْنَ مَرِيمَ (ع)»

این حدیث را ابو نعیم بسنده خودش از ابوسعید خدری نقل می‌کند که رسول خدا فرمودند آنکس که عیسی بن مریم پشت سر او نماز می‌خواند از ما است، و از همین کتاب به سند خود از هشام بن محمد گوید آن مهدی که عیسی پشت سر او نماز می‌خواند از ما است.

قسمت سی و پنجم

تosal انبیاء به حضرت مهدی موعود (عج)

یکی از زیباترین فرازهای سند مهدویت و قائمیت که برای ما ممکن تواند آمورنده باشد تosal انبیا به ساحت مقدس امام زمان (عج) است در طول تاریخ هرگاه پیامبری با مشکلات بسیار شدید روی برو می‌شد چون همه می‌دانستند که در آخرالزمان شخصی قیام خواهد کرد و او تاج و تخت ستمکاران را بیاد خواهد داد، و زمین را پر از عدل و داد خواهد کرد، و ظالم را نابود خواهد نمود لذا در مشکلات باو پناه می‌بردند و از خدا می‌خواستند که فرج آن موعود الهی را نزدیک کند مثلاً:

۱ - در کتاب مناقب نوشته موفق بن احمد خوارزمی و ینابیع الموده نوشته خواجه کلان قندوزی حنفی صفحه ۹۷ آمده است:

«سئلَتْ جعفر الصادِقُ (ع) عن قولِهِ عزوجَلٌ و اذا بتلى ابراهِيم
رَبِّهِ بكلماتِ الآية قالَ هى الكلماتُ التي تلقاها آدم مِن ربِّهِ
فتَابَ عَلَيْهِ و هُوَ أَنَّهُ قالَ يا ربَّ اسئلُك بحقِّ مُحَمَّدٍ و عَلَى و
فاطمة وَالحسين وَالحسين الا تبت على فَتَابَ عَلَيْهِ أَنَّهُ هُوَ
التَّوَابُ الرَّحِيمُ

فقلتُ لَهُ يابنَ رسولِ اللهِ فما يعنی بقولِهِ (فاتمَهن) قالَ يعنی
اتَّمَهَنَ إلَى القائِمِ الْمَهْدِيِ اثْنَا عَشْرَ امَاماً تِسْعَةً مِنْ
ولدِالحسين (ع)»

مفضل می‌گوید پرسیدم از جعفر صادق (ع) از تفسیر و بیان خداوند سبحان که می‌فرمایند:

«وَإِذَا بَتَلَى ابْرَاهِيمَ رَبِّهِ بِكَلْمَاتٍ فَاتَّمَهَنَ قَالَ أَنَّهُ جَاعِلُكَ

للناسِ اماما قال ومن ذُرْتَي قال لا ينال عهـد الضالـمين «

فرمودند آن کلماتی (که ابراهیم به آن امتحان شد) همان کلماتی است که به آدم(ع) آموخت از خداوند متعال بعد از انانبه کردن و توبه کردن آدم به او بخشید، آدم عرض کرد خدایا از تو می خواهم به حق محمد و علی و فاطمه و حسن و حسین توبه مرا قبول کن و قبول شد توبه او و آن خدای یگانه است بخششندۀ مهربان راوی می گوید، پرسیدم از حضرت مقصود از فاتمۀ در آیه چیست؟ فرمود آن جناب : تمام کرد آنها را تا قائم مهدی که جمعاً دوازده نفرند و نه نفر ایشان از اولاد حسین علیها السلام هستند پس در این حدیث متوجه می شویم کلمات در آیه «و اذ ابْتَلَى ابراھیم رَبَّهِ بِكَلْمَاتٍ»^(۱) و آیه «فَتَلَقَّى آدَمَ مِنْ رَبِّهِ كَلْمَاتٍ»^(۲) نام مقدس چهارده معصوم است که «فاتمۀ» امام زمان علیه السلام می باشد.

۲- در ینابیع الموده نوشته خواجه کلان قندوزی حنفی صفحه ۴۲۴ آمده است:

«قالَ جَعْفَرُ الصَّادِقِ (ع): مَا كَانَ قَوْلُ لَوْطٍ (ع) لِقَوْمِهِ (الوَانِ لِيْ بِكَمْ قَوْةٌ أَوْ أَوْيَ إِلَى رَكْنٍ شَدِيدٍ إِلَّا تَمْنَيَّاً»^(۳) القوة القائم المهدی و شدة اصحابه و هم الرکن الشدید فیان الرجل مِنْهُمْ يعطی قوة اربعین رجلاً و ان قلب رجل مِنْهُمْ اشدّ مِنْ زیرالحدید لو مرروا بالجبل الحدید لتد کدکت لا يکفون سیوفهم حتى يرض الله عزوجل»

ما در قرآن کریم داریم که لوط پیامبر زمانیکه به منتها درجه اذیت و آزار قوم خود رسید فرمود:

۲- قرآن کریم سوره بقره آیه ۳۷

۱- قرآن کریم سوره بقره آیه ۱۲۶

۳- قرآن کریم سوره هود آیه ۸۰

«لوان لِي بِكُمْ قُوَّةً أَوَاوِي إِلَى رَكْنٍ شَدِيدٍ إِلَّا تَمْنِيَّاً»

حضرت صادق در باره این قول حضرت لوط می فرمایند:

قول لوط (ع) برای قوم خود نبود مگر آرزوی قوت قائم و زیادی نیروی اصحاب آن جناب و آنها بیند رکن محکم، چون بیک مرد ایشان نیروی چهل مرد عطا شده و دل هر مردی از ایشان سخت‌تر خواهد بود از تکه‌های آهن اگر گذر کنند از کوه‌های آهن در حال ریزش و خرابی باشند ایشان دست برنمی دارند تا رضایت خدای سبحان را جلب کنند.

۳- در ینابیع الموده نوشته خواجه کلان قندوزی حنفی صفحه ۴۲۴ آمده است:

«وَعَنْ صَالِحِ بْنِ سَعْدٍ عَنْ الصَّادِقِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ فِي هُذِهِ الْأَيْةِ
قَالَ قُوَّةُ الْقَائِمِ (ع) وَ الرَّكْنُ الشَّدِيدُ اصْحَابُ ثَلَاثَةِ يَوْمٍ وَ ثَلَاثَةُ عَنْهُ
رَجَلًاً»

و از صالح بن سعد از جعفر صادق (ع) در این آیه روایت شده فرمودند: مراد از «قوه» حضرت قائم (ع) است و رکن شدید اصحاب آن جنابند ۳۱۳ مرد. البته همانطوریکه گفتیم هدف مادر این نوشته اختصار است، والا آیات و روایات زیادی در این باره وجود دارد و ما به همین نمونه‌ها بسته می‌کنیم.

قسمت سی و ششم

همه زیبائیها و همه نیکیها و همه عدالتها ... به مهدی شروع می‌شود
و همه زشتیها و همه بدیها و همه ظلمها ... به مهدی پایان می‌پذیرد

۱ - در کتاب البيان نوشته الحافظ یوسف بن جلیل بن عبدالله دمشقی و حلیة الاولیاء نوشته ابونعمیم و ینابیع الموده نوشته خواجه کلان قندوزی حنفی صفحه ۴۹۱ و نورالابصار باب ۲ صفحه ۱۵۵ و کتاب البرهان فی علامات مهدی صاحب الزمان نوشته علاءالدین متقی هندی آمده است:

«عَنْ عَلَىٰ بْنِ ابْي طَالِبٍ قَالَ: قُلْتَ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَمْنَا آلُ مُحَمَّدٍ
الْمَهْدِيُّ أَمْ مِنْ غَيْرِنَا؟ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ: لَا بَلَّ مِنْنَا، بِنَا يَخْتِمُ اللَّهُ
الدِّينُ كَمَّيْ فَتَحَ اللَّهُ بِنَا، وَبِنَا يَنْقَذُونَ عَنِ الْفِتْنَةِ كَمَّيْ أَنْقَذُوا مِنْ
الشَّرِّكَ، وَبِنَا يَؤْلِفُ اللَّهُ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ بَعْدَ عِدَّةِ الْفِتْنَةِ أَخْوَانًا
كَمَّيْ أَلْفَ بِنَا بَيْنَ قُلُوبِهِمْ بَعْدَ عِدَّةِ الشَّرِّكِ أَخْوَانًا»

امیرالمؤمنین علی طیللا می‌فرمایند: بر رسول خدا عرض کردم یا رسول الله آیا
مهدی از ما آل محمد است یا غیر از ما خواهد بود؟ حضرت فرمودند:

آری به ما ختم می‌شود دین همانطوریکه به ما دین آغاز و فتح شد. و به آن
مهدی امت من از فتنه‌ها نجات می‌یابد، چنانکه مردم بوسیله ما از شرک
خلاص گردیدند، خداوند به وسیله ما در دلها الفت و دوستی انداشت بعد از
آنهمه دشمنی و عداوت که بود، و مردم به وسیله ما پس از فتنه‌ها برادر شدند.

۲ - در کتاب مودة القربی نوشته سید علی الهمدانی شافعی صفحه ۲۵۹ و
کتاب ینابیع الموده نوشته خواجه کلان قندوزی حنفی صفحه ۴۴۵ آمده است:

«عَنْ أَبْنَ عَبَّاسٍ قَالَ، قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ص): إِنَّ اللَّهَ فَتَحَ هَذَا الدِّينَ
بِعَلَىٰ وَإِذَا قُتِلَ فَسَدَ الدِّينَ وَلَا يَصْلَحُهُ إِلَّا الْمَهْدِيُّ»

ابن عباس می‌گوید، رسول خدا فرمودند: خداوند فتح و گشایش دین را به دست علی قرار داد، و علی دین را آغاز کرد، و پس از کشته شدن او دین فاسد می‌شود و اصلاح نمی‌کند آنرا مگر به دست مهدی (عج).

۳- در اسعاف الراغبين نوشته ابوالعرفان شیخ محمد صبان مصری شافعی و ینابیع الموده نوشته خواجه کلان قندوزی حنفی صفحه ۴۲۳ آمده است: «للطبرانی قال رسول الله: المهدی مِنْا يَخْتِمُ الدِّينَ بِهِ كَمِي فتح بنا»

طبرانی از علی رضی الله عنہ مرفوعاً نقل می‌کند که رسول خدا فرمودند: مهدی از ما است خداوند ختم می‌کند دین را به ما مثل آنکه آنرا به دست ما گشود.

قسمت سی و هفتم مهدی طاووس اهل بهشت است

۱- در کنز الحقایق فی حدیث خبر الخلائق نوشته عبدالرؤف المنادی و ینابیع الموده نوشته خواجه کلان قندوزی حنفی صفحه ۱۸۱ و کتاب الفردوس باب الألف و اللام صفحه ۴۲۵ و صفحه ۴۸۹ و کتاب نورالابصار باب ۲ صفحه ۱۵۴ نوشته شبینجی شافعی مصری آمده است:

«قالَ رَسُولُ اللهِ: الْمَهْدِيُّ طَاوُوسٌ أَهْلُ الْجَنَّةِ»

رسول خدا فرمودند: مهدی طاووس اهل بهشت است.

قسمت سی و هشتم

علم مهدی (عج)

۱ - در کتاب عقد الدرر فی اخبار امام المنتظر نوشته شیخ جمال الدین یوسف دمشقی باب ۳ آمده است:

«فِي الْحَرثِ مِنْ مُغَيْرَةِ النَّضْرِيِّ قَالَ قُلْتَ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْحَسِينِ
بْنِ عَلَىٰ: بِأَىِّ شَيْءٍ تَعْرِفُ الْمَهْدِيَّ؟ قَالَ بِعِرْفَةِ الْحَلَالِ وَ
الْحَرَامِ وَبِحَاجَةِ النَّاسِ إِلَيْهِ وَلَا يَحْتَاجُ إِلَيْهِ أَحَدٌ حَدِيثٌ».

حرث می گوید به ابی عبدالله الحسین گفتم که به چه چیزی مهدی شناخته می شود؟ حضرت فرمودند: به شناخت او به حلال و حرام خداوند (یعنی مهدی به کلیه احکام الهی آگاهی دارد و دارای شناخت کامل است) و به محتاج بودن مردم به او (که در هر مسئله و هرچیز به او محتاجند و به او مراجعه می کنند و او به همه احتیاجات آنها چه اقتصادی و چه سیاسی و چه علمی ... پاسخ می دهد) و به هیچکس دیگر او احتیاج ندارد و این یکی از علائم شناخت امام زمان در هر عصر و زمان است که امام باید اعلم الناس در هر عصری باشد.

۲ - در کتاب اسعاف الراغبين نوشته ابوالعرفان شیخ محمد صبان مصری شافعی باب ۲ صفحه ۱۳۹ آمده است:

«قَالَ وَجَاءَ رَوَابِيَّاتٍ أَنَّ عِنْدَ ظُهُورِهِ يُنَادِي فَوْقَ رَأْسِهِ مَلَكٌ هَذَا
الْمَهْدِيُّ خَلِيفَةُ اللَّهِ فَأَتَيْبُوهُ (إِلَيْهِ أَنَّ قَالَ) وَأَنَّ الْمَهْدِيَّ يَسْتَخْرُجُ
تَابُو السَّكِينَةِ مِنْ غَارِ اِنْطَاكِيَّةِ، وَاسْفَارَ التُّورَةِ مِنْ جَبَلِ الشَّامِ
يُحَاجِّ بِهَا الْيَهُودَ فَيُسْلِمُ كَثِيرًا مِنْهُمْ»

صاحب کتاب اسعاف الراغبين می گوید: براساس تحقیقاتی که من کردام

و در روایات آمده است در هنگام ظهور مهدی ملکی در بالای سر او فریاد می‌زند: این مهدی خلیفة الله است از او تبیعت کنید همانا این مهدی خارج می‌کند تابوت سکینه را از غار انطاکیه و خارج می‌کند اسفار تورات را از کوه شام و همه یهودیها به او محتاجند و بسیاری از آن‌ها تسليم مهدی می‌شوند.

قسمت سی و نهم مهدی (عج) «کوکب دُرّی» یا ستاره‌ای درخشندۀ است

۱ - جامع الصغیر حدیث ۹۲۴۵ منتخب کنزالعمال جلد ۶ صفحه ۳۰ نوشته علاءالدین علی بن حسام الدین مشهور به متقی هندی و ینابیع الموده نوشته خواجه کلان قندوزی حنفی صفحه ۱۸۸ آمده است:

«قالَ رَسُولُ اللَّهِ: الْمَهْدِيُّ رَجُلٌ مِّنْ وُلْدِي وَجْهُهُ كَالْكَوْكَبِ الدُّرِّيِّ»

رسول خدا فرمودند: مهدی مردی از فرزندان من است و صورت او مانند کوکب دُرّی یا ستاره‌ای درخشنان می‌درخشند.

۲- در صواعق المحرقة نوشته ابن هجر شافعی و ینابیع الموده نوشته خواجه کلان قندوزی حنفی صفحه ۴۶۹ آمده است:

«قالَ رَسُولُ اللَّهِ: الْمَهْدِيُّ مِنْ وُلْدِي وَجْهُهُ كَالْكَوْكَبِ الدُّرِّيِّ
اللَّوْنُ لَوْنُ عَرَبِيٍّ وَالْجَسْمُ جَسْمُ إِسْرَائِيلِيٍّ»

رسول خدا فرمودند: مهدی از فرزندان من است، صورت او مانند کوکب دری درخشنان است و رنگ او رنگ عربی است و جسم او اسرائیلی و بلند قامت است.

قسمت چهلم

مهدی (عج) از سادات اهل جنت است

۱- در صحیح ابن ماجه و در مستدرک الصحیحین نوشته حاکم نیشابوری و کتاب ینابیع الموده نوشته خواجه کلان قندوزی حنفی صفحه ۲۴۵ و صفحه ۳۰۹ آمده است:

«عَنْ أَنْسٍ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ: نَحْنُ بْنُو عَبْدِ الْمُطَّلِبِ سَادَاتُ اهْلِ الْجَنَّةِ أَنَا وَعَلَىٰ وَحْمَزَةُ وَجَعْفَرُ وَالْحَسَنُ وَالْحَسِينُ وَالْمَهْدِي»

انس از رسول خدا نقل می‌کند که آنحضرت فرمودند: ما فرزندان عبدالطلب سادات و بزرگان اهل بهشتیم، من و علی و حمزه و جعفر و حسن و حسین و مهدی.

قالَ رَسُولُ اللَّهِ (ص):

... وَالَّذِي بَعَثْنَاهُ بِالْحَقِّ بَشِّيرًا وَنَذِيرًا إِنَّ الْثَّابِتِينَ عَلَى الْقَوْلِ بِإِيمَانِهِ فِي زَمَانٍ غَيِّرَةٍ لَا يَعْزِمُونَ إِلَّا حَمَرًا... إِنَّ هَذَا الْأَمْرَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ وَسُرُّ مِنْ سُرُّ اللَّهِ مَطْوَىٰ مِنْ عِبَادِ اللَّهِ فَإِنَّكَ وَالشَّكَ فِيهِ فَإِنَّ الشَّكَ فِي أَمْرِ اللَّهِ عَزِيزٌ وَجَلِيلٌ كَفَرَ

(رسول خدا (ص) فرمودند: قسم به آن فداوندی که مرا برانگیفت به حق بشیر و نذیر همانا ثابتین در قول بامامت (مهدی موعود) در غیبتیش (ازش فراوانی دارند و آنها فالص هستند) و آنها گرانبهای از کبریت اهم هستند.

كتاب اليقين نوشته حافظ محمد بن احمد النطنزی
و فراند السقطین شیخ الاسلام حقوی شافعی صفحه ۴۴۸

قسمت چهل و یکم

در حکومت مهدی (عج) مردم در نعمتها فروخواهند رفت

در زمان ظهور مهدی (عج) خداوند برکات آسمانها و زمین خود را به مردم ارزانی می‌دارد، و همه از نعمتها خداوند متنعم می‌شوند.

۱- در المستدرک الصحیحین نوشته حاکم نیشابوری جلد ۴ صفحه ۵۵۷ آمده است:

«قال رسول الله: يخرج في آخر الزمان امتى المهدى يَسْقِيهُ اللَّهُ
الغيث وَتَخْرُجُ الارضَ بَاتِهَا وَيُعْطِيُ الْمَالَ صَحَاحًا وَتَكْثُرُ
الاَشْيَاءُ، تَعْظِيمُ الْأَمَّةِ ...»

رسول خدا فرمودند: خارج می‌گردد در آخر امت من مهدی خداوند سیرآب می‌کند به وسیله بارانش زمین را و زمین نباتها و برکاتش را بیرون می‌ریزد، خداوند به مردم مال فراوان خواهد داد و امت اسلامی به عظمت و شکوه و جلال خود خواهند رسید.

۲- در المستدرک الصحیحین جلد ۴ صفحه ۵۵۸ نوشته حاکم نیشابوری آمده است:

«عَنِ النَّبِيِّ: يَكُونُ فِي امْتِي الْمَهْدِيِّ ... تَنْعَمُ امْتِي فِيهِ نِعْمَةً لَمْ
يَنْعُمُوا مِثْلَهَا فَطَّ، تُؤْتَى الْأَرْضُ أَكْلَهَا لَا تَدْخُرُ عَنْهُمْ شَيْئًا...»

رسول خدا فرمودند: برای امت من مهدی است که خواهد آمد ... و امت من در زمان او به همه نعمتها می‌رسند و همه در نعمتها فروخواهند رفت، آنقدر نعمت زیاد می‌شود که کسی نظیر آن را نمی‌تواند داشته باشد، انواع خوراکیها از زمین بیرون می‌آیند، زمین هیچ چیز را زاهش دریغ نخواهد کرد.

قسمت چهل و دوم عمران کره زمین به دست مهدی آل محمد (عج)

در اسعاف الراغبين باب ۲ صفحه ۱۴۰ و صفحه ۱۴۱ نوشته ابوالعرفان شیخ محمد صبان مصری شافعی آمده است :

«وَإِنَّهُ يَبْلُغُ سُلْطَانَهُ الْمَشْرُقَ وَالْمَغْرِبَ وَتَظَهُرُهُ لَهُ الْكُنُوزُ وَلَا يَبْقَى فِي الْأَرْضِ خَرَابٌ إِلَّا يَعْرُرُهُ»

رسول خدا فرمودند: حکومت و سلطنت امام زمان شرق و غرب عالم را فرا خواهد گرفت، و در زمان مهدی زمین گنجهايش را بیرون خواهد ریخت و گنجها ظاهر خواهد شد و هیچ نقطه از زمین باقی نمی‌ماند که خراب باشد مگر اینکه به دست مهدی عمران می‌گردد.

«وَلَا يَبْقَى فِي الْأَرْضِ خَرَابٌ إِلَّا يَعْرُرُهُ»

هیچ نقطه خراب کره زمین نمی‌ماند مگر اینکه به دست مهدی عمران می‌گردد.

قالَ رَسُولُ اللَّهِ (ص): مِنَ النَّاسِ مَنْ يُصْلِي عِيسَى مِنْ خَلْفِهِ

(رسول خدا (ص) فرمودند:

از ما است کسی که عیسی (بن مریم) پشت سر او نماز خواهد فواند.

منتخب کنزل العمال نوشته متقی هندی ج ۶ ص ۳۰